

Batı Ermenistan Cumhuriyeti

Batı Ermenistan Ermenileri'nin ve Batı Ermenistan'ın haklarının savunmasına
yönelik hukuki ve siyasi birleşik paket

(Belgeler paketi)

Genişletilmiş 2. baskı

2017

Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin arması

Batı Ermenistan Cumhuriyeti

**Batı Ermenistan Ermenileri'nin ve Batı Ermenistan'ın haklarının savunmasına
yönelik hukuki ve siyasi birleşik paket**

(Belgeler paketi)

Genişletilmiş 2. baskı

2017

İÇERİK

Önsöz	8
Yayıncı Tarafından	10
Birinci Bölüm	11
Ermeni Sorunu Çözümünün Hukuksal ve Siyasi Temelleri, Batı Ermenistan Üzerine Batı Ermenistan Ermenilerinin Haklarının Hukuksal ve Siyasi Temellerini İçeren Paket	
Ermeni meselesinin çözümünün hukuksal ve siyasi temelleri	11
Ermenilere yapılan soykırımın kınanması Büyük Britanya, Fransa, Rusya tarafından - 24 Mayıs 1915	14
‘Türkiye Ermenistanı Hakkında’ Deklarasyon, 13 Ocak 1918 Petrograd	14
Jön Türk davası (1919–1920)	15
Sevr Barış Antlaşması	15
ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson’un hakem karar kararı, haritası, imzası ve damgası - 22 Kasım 1920	18
Kilikya Bağımsızlık Bildirgesi	19
İkinci Bölüm	22
Batı Ermenistan Ermenilerinin devlet oluşturma Faaliyetleri ve Batı Ermenistan Cumhuriyeti (temel belgeler)	
Batı Ermenistan Ermenilerinin devlet oluşturma faaliyetleri	22
Batı Ermenistan Ermenileri Ulusal Konseyin kuruluş toplantısında alınmış karar	23
Batı Ermenistan Ermenilerinin kendin kaderini tayin hakkının bildirgesi - 17 Aralık 2004	24
Batı Ermenistan Milli Meclisi Delegelerin Resmi Bildirgesi Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarıyla ilgili	26
Batı Ermenistan Ulusal Konseyinin bildirgesi	39
Batı Ermenistan Ermenilerinin ve Batı Ermenistan’ın sürekli, silahlı, olumlu tarafsızlık hakkında kararı	41
Batı Ermenistan Cumhuriyeti bayrağı hakkında kararname	46
Batı Ermenistan Cumhuriyeti arması hakkında kararname	47
Batı Ermenistan Ermenilerinin, Ermeniliği ve Ermenistan’ı korumak amacıyla öz savunma güçleri oluşturmaya dair kararname.	48
Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) kurulmasının bildirgesi	49
Batı Ermenistan Cumhuriyeti’nin sürekliliği hakkında kararname	52
Batı Ermenistan Cumhuriyeti Anayasa projesi hazırlama kararnamesi	54

Üçüncü Bölüm	56
Batı Ermenistan Ulusal Konseyi ve Batı Ermenistan devlet yapılarından BM ve BM üye devletlerine yaptıkları başvurular	
Türkiye Cumhurbaşkanı Sn. Abdullah Gül'e başvuru	56
BM ve BM Güvenlik konseyi üye devletlerine, Sevr Barış antlaşmasını imzalayan devletlere, Uluslararası İşbirliği platformu üye ülkelerine Batı Ermenistan Ermenilerinin hakları hakkında başvuru	57
BM ve BM Güvenlik konseyi üye devletlerine, Sevr Barış antlaşmasını imzalayan devletlere, Uluslararası İşbirliği platformu üye ülkelere, Yakın Doğu'daki Ermenilerinin öz savunma güçleri oluşturma hakkında başvuru	59
BM Güvenlik konseyine Deyrez Zor'daki Ermeni Aziz Şehitler kilisesinin patlatılmasıyla ilgili başvuru	60
BM ve BM Güvenlik konseyi üye devletlerine, Sevr Barış antlaşmasını imzalayan devletlere çağrı	61
Tüm Ermenilere, Batı Ermenistan Ermenilerine ve vatandaşlarına, Ermeni şahıslarına ve Ermeni kuruluşlarına çağrı	62
BM üye devletlerinin parlamentolarına çağrı	63
BM üye devletlerinin hükümetlerine çağrı	64
RAPOR N:1 Armenag Aprahamyan, BM'de Batı Ermenistan Ulusal Konseyi ve Delegasyon Başkanı, BM yerli (otokton) halklar hakları sorunlarıyla uzmanlık mekanizması (EMRIP)	65
RAPOR N:2 Armenag Aprahamyan, BM'de Batı Ermenistan Ulusal Konseyi ve Delegasyon Başkanı, BM yerli (otokton) halklar hakları sorunlarıyla uzmanlık mekanizması (EMRIP)	66
Batı Ermenistan Ulusal Konseyi Başkanı Armenag Aprahamyan'ın BM yerli (otokton) halklar hakları uzmanlık mekanizması oturumunda, Ermenilere yapılan soykırımın tazminat paketi hakkında konuşması	68
Dördüncü Bölüm	70
Batı Ermenistan Ulusal Konseyi ve Batı Ermenistan devlet yapıları tarafından kabul edilmiş belgeler ve vesikalar	
Batı Ermenistan Milli Meclisini (Parlamento) oluşturan Yüksek seçim kurulu tarafından kabul edilen karar	70
ALINTI N° 1 Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) 1. oturum tutanağından	72

ALINTI N° 2	75
Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) 2. oturum tutanağından	
Ermenilere yapılan Soykırımın tanınması, kınanması ve tazminat meseleleriyle ilgili Batı Ermenistan Cumhuriyeti stratejisi hakkında bildiri	78
Rum ve Pontus toplumuna yapılan soykırımların kınama kararnamesi	82
Süryanilere (Asuri) yapılan soykırımın kınama kararnamesi	83
Batı Ermenistan Cumhuriyetinin Dil kanunu	84
Resim ve haritalar	86

ÖNSÖZ

Ermeni sorunu ortaya çıkmasından (1878) ve Ermenilere Yapılan Soykırımdan (1894-1923) sonra 1973-1985 yıllarında silahlı özgürlük mücadelesi ve faaliyetler planı dışında Ermeni meselesini nihai çözümüne ulaştırmak açısından hiçbir gündem veya milli bir proje oluşturulmamıştır. Bunun yerinde yurtdışında(sürgünde) yaşayan Ermenilerin gündeminde yerel cemaatlerinin oluşumu, Ermeniliğinin korunması, Ermenilere yapılan Soykırımın tanınması ve Sovyet Ermenistan'ın geleceğine dair meseleler vardı. Sovyet Ermenistan Cumhuriyeti'nin gündeminde Sovyet Ermenistan'ın rönesansı ve gelişmesi, aynı zamanda Ermenilerin yurtlarına dönme sorunu vardı. Ermenistan Cumhuriyetinin gündeminde ise Artsakh(Karabağ) Ermenilerin, Artsakh ve Ermenistan Cumhuriyetinin güvenliği, agresyon ve ablukanın giderilmesi, kendi kaderini tayin hakkı, özgürlük ve bağımsızlığın pekiştirilmesi ve koruması gibi sorunlar yaşanmaktadır.

1980'li yılların sonu ve 1990'lı yılların başında Ermeni toplumsal ve siyasi algısı Ermenistan Cumhuriyetinin bağımsızlığı fikrine alışık olmadığı gibi bugün de Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin (Kilikya dahil) bağımsızlığı fikrine alışık değildir.

Bugün, Ermeni sorunun nihai çözümüyle ilgili gündemin oluşumu 2004-2014 yılları arasında belirlenmeye başladı. 2004 Aralık 17 tarihinde Artsakh'ın Şuşi şehrinde Batı Ermenistan Ulusal Konseyi kuruldu. Aynı gün Batı Ermenistan Ermenilerinin kendi kaderini tayin hakkına dair, 2007 yılında ise Ermeni yüksek platosu ve Tarihi Ermenistan'ın yerlisi(otokton) olarak Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarına dair bildirge kabul edildi. 4 Şubat 2011 tarihinde Batı Ermenistan Hükümetinin oluşum sürecinin başlangıcı ilan edildi. 2014 yılı Ocak ayında daha önce gerçekleştirilmiş seçimler sonucunda, Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) oluştu, Milli Meclis ise Cumhurbaşkanı seçimi yaptı.

Burada özellikle altını çizmek istediğimiz nokta, Batı Ermenistan Ulusal Konseyin Birleşmiş Milletler yerli halklar hakları mekanizması çerçevesinde 2006 yılından itibaren gerçekleştirdiği çalışmaları ve bu çalışmaların üzerinde Batı Ermenistan Ermenilerinin kimlik ve vatandaşlığı temsil eden bir yapı olarak ortaya çıkışıdır. Bu hukuksal ve siyasi temellerin üzerinde de Batı Ermenistan'ın devletsel sistemi oluşuyor. Bu sistem ise Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarının savunma sürecini gerçekleştiriyor.

Böylece Ermeni meselesinin çözümü ve Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarının savunmasına yönelik yeni gündemin oluşması, iki esas soru ile bağlantılı olduğunu açıkça görebiliriz;

- a/ Batı Ermenistan üzerine Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarının savunulması, daha doğrusu Ermenistan üzerine Ermenilerin halklarının savunulması
- b/ Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin (Ermenistan) devlet sisteminin oluşması.

Bu paket Ermeni meselesinin nihai çözümü, Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarını savunma ve Ermenistan üzerine Ermenilerin haklarının savunmasına yönelik hukuksal ve siyasi paket ile bunun bir parçası olan bildirgeler, kararlar ve beyanlardan ibarettir.

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi

01.09.2015

YAYINCI TARAFINDAN

Birçok insan için Batı Ermenistan artık kaybolan bir bölge olarak görülüyor.Ermenistan devletinin bir Ermeni devleti olarak, **1920 Ocak 19'unda** Paris Barış konferansında tanınmasını çok az kişi biliyor. Birçok insan da **1920** yılında Ermenistan devletiyle Türkiye'nin sınırlarını belirleyen önemli kararların ciddiyetini bilmiyor. Bu kararlar ABD 28. Cumhurbaşkanı Woodrow Wilson tarafından belirlenmiş hukuksal anlamında ağırlığı olan Ermenistan ve Türkiye sınırı ve Sevr barış antlaşmasında da yer alan Ermenistan ile ilgili maddelerdir.

Genel olarak bugüne kadar aynı uluslararası hukuk ve siyaset alanında daha önce kabul edilmiş ve yürürlükte olan bu kararlar Batı Ermenistan devletinin varlığını sağlamak için yeterlidir.

Mevcut olan ve bu görüşe karşı geliştirilen savlardan biri de soykırım sonucunda Ermenilerin o bölgelerde artık yaşamaması ve dolayısıyla Ermenistan devletiyle ilgili kararlarının artık geçerli olmadığını savunan görüştür. Fakat orada yaşayan, İslamlaştırılmış (gizli) Ermeniler kimliklerine dönüyorlar, ayrıca Ermeniler dışında orada yaşayan halkların hakları da günümüzde çiğneniyor. Bu nedenle Batı Ermenistan Devletinin Wilson'un Hakemlik kararında tanımlanan sınırlarda kurulması için işgalden boşaltılması,acil bölgesel barış ve huzurlu bir işbirliği için bir anahtar olarak hizmet verebilir.

Bu anlamda söz konusu olan paket çok önemlidir.Çünkü burada hem az bilinen tarihsel belgeler/kanıtlar ve bunlara bağlı haklar, hem de günümüzde bu hakların savunulmasına yönelik çalışmaları sürdürenlerin oluşturduğu hukuksal ve siyasi kanunlar yer almaktadır.Bu unsurlar Batı Ermenistan devletinin varlığını dolaylı, hukuksal ve siyasi anlamında tamamen esas kılıyor.

Meselenin özünü bilmeyen insanlar için Batı Ermenistan'ın devletsel yapısının oluşması ciddi olmayabilir, fakat bize göre gerekli olan format budur ve birçok devletin bu yapıya olan ilgisi şunu göstermektedir ki Ermeni meselesinin bütünsel nihai çözümü sadece bu formatla gerçekleşebilir.

Tigran Harutyunyan

Felsefe Doktoru

'Noyan Tapan' analitik haber merkezinin kurucusu ve müdürü

Batı Ermenistan Milli Meclis vekili

31.07.2015

Bölüm I

ERMENİ MESELESİNİN ÇÖZÜMÜNÜN HUKUKSAL VE SİYASİ TEMELLERİ, BATI ERMENİSTAN ÜZERİNE BATI ERMENİSTAN ERMENİLERİNİN HAKLARININ HUKUKSAL VE SİYASİ TEMELLERİNİ İÇEREN PAKET

Ermeni meselesinin çözümünün hukuksal ve siyasi temelleri Ermeni meselesinin ortaya çıkışından (1878) itibaren adaletli bir sonuç sağlamamış, fakat bu sürecin sonucunda Ermeni meselesini ve Ermeni-Türk ilişkilerini barışçı, medeni, nihai ve adaletli bir şekilde çözüme ulaştırmak için hukuksal ve siyasi ağırlığı olan bir paket ortaya çıkarmıştır.

Sıralama yapalım;

– 1878 yılında Şubat'ın 19'unda (3 Mart) Rusya ve Türkiye arasında imzalanmış San Stefano antlaşmasının 16. maddesinde şöyle yazıyor: “Ermenilerin bulunduğu Batı Ermenistan vilayetlerinden Rus ordusunun işgali altında bulunup Osmanlı Devleti'ne geri verilmesi gereken bölgelerin boşaltılması sırasında, iki devletin iyi ilişkilerine zararlı olabilecek karışıklıkların çıkmaması için Osmanlı Hükümeti bu bölgelerdeki Ermenilerin çıkarlarının gerektirdiği düzenlemeyi vakit geçirmeden yapmayı, Kürtler ile Çerkezlerle karşı güvenliğini sağlamayı taahhüt eder”

– 1878 4 - 6 Temmuz tarihinde Berlin kongresinin 61. maddesinde ise şunlar yazılmaktadır: “Osmanlı Hükümeti, Ermenilerin yaşadığı vilayetlerin ihtiyaç duyduğu düzenlemeyi zaman geçirmeden yapmayı ve diğer unsurlara karşı (Kürt ve Çerkez) Ermenilerin güvenliğini sağlamayı taahhüt eder. Bu konuda alacağı önlemleri sırası geldikçe, ilgili devletlere bildirecek, ilgili devletler de sözü edilen düzenlemelerin yapılmasını kontrol edecekler”.

Berlin antlaşmasının 61. maddesi San Stefano antlaşmasının 16. maddesinin tersine çevrilmiş haliydi, içeriği tamamen altüst edilmişti. Lord Sherbrooke'nin ifade ettiği gibi bu maddeyle İngiliz siyasal elit Türkiye'deki Hristiyanlar için cehennemden dışarı çıkış kapılarını kapatıyordu.

– 1895 yılının Mayıs ayında İstanbul'da Büyük Britanya, Rusya ve Fransa konsolosları Osmanlı hükümetine 'Mayıs ıslahatı' projesini sundular. Öngörülen bu ıslahatla Osmanlı hükümeti Batı Ermenistan'ı içeren altı vilayette (Erzurum, Bitlis, Van, Sivas, Mamuret-ul-Aziz, Diyarbakır) mahkemelerde ve başka alanlarda reformlar gerçekleştirecekti. Bu altı vilayet dışında Ermenilerin yoğun olarak yaşadığı bölgelerde de (Hadjin/Saimbeyli-Adana vilayeti, Zeytun/Süleymanlı-Halep vilayeti) ıslahat yapılması planlanıyordu.

– 1913 Temmuz 3-24 tarihleri arasında Rusya hükümeti büyük devletlere Ermeni reformlarına ilişkin kendi projesini sundu. Bu proje İstanbul'daki konsolosların toplantısında tartışıldı. Rusya konsolosluğunun baş tercümanı A.Mandelştam'ın hazırladığı bu projenin

temelinde **1895** yılındaki ‘Mayıs ıslahat projesi’ ve İstanbul Ermeni patrikhanesinin öne sürdüğü ıslahat projesi bulunmaktaydı. Bu projeye göre Ermenilerin yaşadığı altı vilayetten (Erzurum, Van, Bitlis, Diyarbakır, Mamuret-ul-Aziz, Sivas) tek bir vilayet oluşacaktı. Bu vilayetin valisi Osmanlı vatandaşı hristiyan yada Avrupa’lı olacaktı. Vali büyük devletlerin rızasıyla beş yılda bir tayin edilecekti. Büyük devletlerin emriyle Westenenk Hollanda’dan ve Hof Norveç’ten müfettiş olarak atandılar.

– **27 Ekim 1915** tarihinde Kilikya’da Ermeni özerkliği konusunda Batı Ermenistan Ulusal Konseyi temsilcisi Boğos Nubar Paşa ve Fransa Dışişleri bakanlığının Doğu’daki temsilcisi François Georges-Picot arasında bir fikir birliği oluştu.

– **30 Ekim 1918** tarihinde Müteffik devletler ve Osmanlı devleti arasında Limni adasının Mondros limanında imzalanmış Mondros ateşkes anlaşmasında bu maddeler yer alıyor:

16. Madde: ‘Hicaz, Asir, Yemen, Suriye ve Irak’taki kuvvetler en yakın İtilaf Devletlerinin kumandanlarına teslim olunacaktır’... Osmanlı ordusu Kilikya’dan çekilecekti.

24. Madde: ‘altı Ermeni vilayetten birinde bir kargaşalık olursa, vilayetlerin herhangi bir kısmının işgali hakkına İtilaf Devletleri haiz bulunacaktır.

– **13 Ocak 1918** tarihinde ‘Türkiye Ermenistan’ı (Batı Ermenistan) hakkında Deklarasyon’ kabul edildi. Bu deklarasyonla Rusya, Batı Ermenistan’ın özerkliğini ilan etti. Halk komiserleri konseyi Rusya’nın işçi-köylü hükümetinin işgal altında bulunan ‘Türkiye Ermenistanı’ Ermenilerinin özgürce kendi kaderini tayin hakkı, hatta bağımsızlık haklarını savunduğunu Ermeni halkına bildirdi.

Daha sonra bu sav **1918 Temmuz 10** tarihinde SSCB Anayasasında 6. Maddesinde yer aldı.

– **1919** yılının başlarında Paris’te Ermeni Ulusal kongresi düzenlendi. Bu kongrenin en önemli girişimlerinden biri de Boğos Nubar Paşa ve Avedis Aharonyan’ın başkanlığıyla ‘Tüm Ermenistan temsilciliğinin’ seçilmesi ve önceden hazırlanmış bir memorandumun kabul edilmesi idi. Bu memorandum **1919 Şubat 12** tarihinde Paris’te vuku bulacak Paris Barış konferansında Ermenistan’ın birleşik heyeti tarafından öne sürülecekti. Ermenistan bağımsız devletinin oluşması gerektiğini savunan bu memorandum, onun sınırlarıyla ilgili de fikir veriyordu. Batı Ermenistan’ın yedi vilayeti (Trabzon dahil), artık var olan Ermenistan Cumhuriyetini ve Kilikya’yı içeren bu harita, Birleşik Ermenistan’ın öngörülen sınırlarını belirleyecekti.

Birleşik heyet **26 Şubat 1919** tarihinde, Barış Konferansı’nın Onlar Konseyi’nde memorandumda yer alan taleplerini tekrar dile getirdi. ABD Başkanı Woodrow Wilson **17 Nisan 1919** tarihinde Ermeni heyetini kabul etti ve Ermeniler’in toprak taleplerini mümkün olduğu kadar savunacağını dile getirdi. **19 Ocak 1920** tarihinde **Paris konferansı, Ermenistan (Batı Ermenistan) devletinin bağımsızlığını fiilen tanıdı.**

– **1919** yılında İstanbul’da Divan-ı Harp mahkemeleri (Osmanlı askeri mahkemeleri) Jön Türk rejimini ve önde gelen şahıslarını aşağıdaki işledikleri suçlarla suçlu buldular:

- a) Osmanlı İmparatorluğunu Birinci Dünya Savaşına sürüklemek.
- b) Osmanlı İmparatorluğunun Ermeni vatandaşlarının katliamı ve tehciri organize edip gerçekleştirmek.

Jön Türk liderlerinin çoğu mahkeme tarafından gıyaben idama mahkum edildiler.

- **4 Ağustos 1920** tarihinde Kilikya Ermeni devletinin bağımsızlığı ilan edildi.
- **10 Ağustos 1920** tarihinde Sevr antlaşması imzalandı. Bu antlaşmanın 88-93 maddeleri Ermenistan devletiyle alakalıydı.
- **22 Kasım 1920** tarihinde ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson tam adıyla ‘Amerika Birleşik Devletleri Başkanının Türkiye ile Ermenistan arasındaki sınır sorununun çözümlenmesine ve bununla birlikte, Ermenistan’ın deniz ulaşımı ve sözü geçen sınırlara bitişik Türkiye topraklarının herhangi bir bölümünün askerden arındırılmasını şart koyabileceğine dair’ tahkim kararını kabul etti.

Örnekler zaten Ermenistan ve Ermenilerin gerçek ağırlık doğal haklar paketinde açıkça verilmektedir ve bunlarda yeterlidir.

Genel olarak şunun altını çizebiliriz ki, Ermeni Meselesinin çözümüyle ilgili esas kararlar alınmıştır, fakat bugüne kadar hayata geçirilmemiştir. Ayrıca bunların gerçekleştirme zamanının çoktan gelmiş olmasını belirtmekte fayda var.

Günümüzde apaçık gerçeklerden biri de şudur; Yakın Doğu’da herhangi bir devlet ve halk, eğer var olan meselelerin, anlaşmazlıkların barışçı, hukuksal ve siyasi yolla çözme tercihini yapmazsa, günümüzde var olan ve gelecekte beklenen tehditlerin dışında kalmayacaktır.

Hukuksal olmayan, yani zorla kabul ettirilmiş siyasi bütün kararlar, çatışma içinde bulunan tarafları, ülkeleri, halkları ve onların nesillerini esir gibi tutacaktır. Belki de elli yılda bir bu çatışmalar tekrar alevlenecek, Balkanlar’da, Yakın Doğu’da, Kafkasya’da, Afganistan’da kaosa ve savaşlara sebep olacaktır. İşte bu bölgelere, Türkiye siyasal elitini sorumlu rol alması için davet ediyorlar. Çok tehlikeli bir davet. Türkiye’nin bu görevi bölgedeki tüm devletler ve halklar için, Türkiye Cumhuriyeti ve Türkiye halkı da dahil, ciddi bir tehdit içeriyor.

Tigran Paşabezryan

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Başbakanı

20.08.2015

ERMENİLERE YAPILAN SOYKIRIMIN KINANMASI

Büyük Britanya, Fransa, Rusya tarafından

24 Mayıs 1915

24 Mayıs 1915 tarihinde Büyük Britanya, Fransa ve Rusya Jön Türk hükümetinin gerçekleştirdiği, Ermenilere yapılan katliamları ve soykırımı kınayan bir mesaj yayınladılar. Bu mesajda **1915** yılının Nisan ayında başlayan katliamlar insanlığa ve medeniyete karşı Türklerin işlediği suç olarak tanımlandı. Metinde şu ifadeler yer alıyordu: ‘Hemen-hemen bir aydan fazladır Ermenistan’ın Türk ve Kürt ahalisi Osmanlı yöneticilerin izniyle ve hatta onların desteğiyle Ermeniler’e karşı katliamlar gerçekleştiriyor. Nisan ayının ikinci yarısında bu tür katliamlar Erzurum’da, Tercan’da, Egin’de, Bitlis’te, Muş’ta, Sasun’da, Zeytun’da ve bütün Kilikya’da yaşandı. Van bölgesinin yüzden fazla köyünde bütün Ermeniler öldürüldü, Van şehrinin Ermeni mahallesi Kürtler tarafından kuşatılmıştı.

Aynı zamanda Osmanlı hükümeti, İstanbul’un savunmasız Ermeni halkına zulümde bulundu. İnsanlığa ve medeniyete karşı Türkiye’nin işlediği bu suçu, Müteffik devletlerin hükümetleri olarak kınıyor ve Bab-ı Ali’ye bildiriyoruz ki Türk hükümetinin bütün temsilcileri ve bu katliamlara katılan tüm yöneticiler şahsen bu olaylardan dolayı sorumlu tutulacaklardır.

‘TÜRKİYE ERMENİSTAN’I (BATI ERMENİSTAN) HAKKINDA’ DEKLARASYON

29 Aralık 1917 (13 Ocak 1918)

‘Rusya Batı Ermenistan’ın özerkliğini ilan ediyor:

Halk komiserleri konseyi Ermeni halkına, işgal altında bulunan ‘Türkiye Ermenistanı’ Ermenilerinin özgürce kendi kaderini tayin hakkı, hatta bağımsızlık haklarının işçi-köylü hükümeti tarafından savunduğunu bildiriyor.

Halk Komiserleri konseyi bu hakkı kullanmaları için bir takım ön güvencelerin sağlanmasını gerekli görüyor, oluşturmayı sağlanmalıdır. Bu güvenceler Ermeni halkının referandum hakkını kullanabilmek için gereken unsurlardır.

Halk Komiserleri konseyi, güvence olarak aşağıdaki şartları öngörüyor;

1. Madde –‘Türkiye Ermenistan’ından’(Batı Ermenistan) Rus ordusunun derhal çıkarılması, Ermeni halkının can ve mal güvenliğini sağlamak için, Ermeni milli polis ordusunun oluşturulması.
2. Madde –Ermeni mültecilerinin ve farklı ülkelere dağılmış Ermeni göçmenlerinin engelsiz bir şekilde ‘Türkiye Ermenistan’ına (Batı Ermenistan) geri dönmelerini sağlamak.

3. Madde – Savaş sürecinde Türk hükümeti tarafından Türkiye'nin içinde zorla göç ettirilen Ermenilerin 'Türkiye Ermenistan'ına(Batı Ermenistan) geri dönmelerini sağlamak.

(...Halk Komiserleri konseyi Türk heyetiyle resmi görüşmelerinde bu şartları ısrar edecektir.)

4. Madde -'Türkiye Ermenistan'ında'(Batı Ermenistan) geçici hükümetin oluşturulması. Ermeni halkı Vekiller Konseyi seçecek ve bu seçim demokrasi prensiplerine uygun bir şekilde düzenlenecektir.

Stepan Şahumyan Kafkaslar olağanüstü komiseri olarak atandıktan sonra 'Türkiye Ermenistanı'(Batı Ermenistan) halkına bu deklarasyonun 2. ve 3. Maddelerini hayata geçirebilmeleri için destek sağlayacaktır ve 1. Maddesinde yer almış 'Rus ordusunun çıkarılmasına dair' kısmını sağlamak için ortak bir komisyon oluşturup, Rus ordusunun çekilme günü ve bunun için gereken vasıtaları belirlemelidir.

'Türkiye Ermenistan'ın(Batı Ermenistan) coğrafi sınırları, Ermeni halkının demokrasi yoluyla seçtiği temsilciler, komşu tartışmalı bölgelerin müslüman ve diğer halklarla ve Kafkasya olağanüstü komiseri Stepan Şahumyan'la beraber belirlenmelidir.

JÖN TÜRK YARGILAMALARI

(1919 – 1920)

Osmanlı İmparatorluğunu Birinci Dünya savaşına sürükleyen, Ermenilere karşı tehcir ve soykırım gerçekleştiren Jön Türk 'İttihat ve Terakki' parti liderlerinin İstanbul'daki mahkemesi.

Mondros mütarekesinden (1918) hemen sonra uluslararası camianın baskısı altında yeni Türk hükümeti, Türkiye'yi savaşa sürükleyen ve Ermenilere yapılan Soykırımı organize eden suçluları cezalandırma kararı aldı.

16 Aralık 1918'de kararla Batı Ermenistan Ermenilerine yapılan katliamlarla ilgili kanıtlar ve delilleri bir araya getiren soruşturma komisyonları oluştu (gizli telgraflar, resmi mektuplaşmalar, emirler ve buyruklar, tanıkların tanıklığı vs.).Osmanlı İmparatorluğu 10 sorgulayıcı mahkemeler içeren bölgeye bölündü, savcılar, müfettişler ve sekreterler atandı.

8 Ocak 1919 tarihinde Divan-ı Harb-i Örfi mahkemeleri teşkil edildi. Mahkeme duruşmalarında Jön Türk hükümetinin başında olan şahısları, 'İttihat ve Terakki' merkez cemiyeti üyeleri, partinin yerel sorumluları ile memurları, Ermeni katliamlarını gerçekleştiren Teşkilat-ı Mahsusa cemiyeti üyeleri, Yozgat, Trabzon, Büyükdere ve Harput'ta tehciri ve katliamları organize edenlerin suçlu faaliyetlerini sorguladılar.

Jön Türk davası Batı Ermenistan Ermenilerine uygulanan tehcir ve katliam suçlularını ısrar ettikleri gibi sadece asker tarafından yapılan önlem operasyonu olmadığını, yerel ve savaş

bölgeleriyle sınırlı kalmadığını gösterdi. Bu suç daha önce öngörülmüş, planlanmış bir eylem olarak görünmektedir. Bunlar Jön Türk partisinin Merkez cemiyeti üyelerinin girişimiyle organize edilmiş, katliamları da bu amaca hizmet etmek için önceden hapishanelerden serbest bırakılan katillerin yardımlarıyla gerçekleştirmiştir.

27 Nisan 1919'da İstanbul'da başlayan İttihat ve Terakki Cemiyeti liderlerinin ve bakanlarının duruşmaları 16 Haziran'a kadar (13 oturum) sürdü. **(28 Mayıs'ta İngiliz komutanlığı aniden 77 kişiyi Malta'ya sürgün etti ve duruşmalara ara verildi)** 5 Temmuz 1919 tarihinde mahkeme kararı açıklandı, 31 suçludan dördü; İttihat ve Terakki Merkez Cemiyeti başkanı, Dahiliye Bakanı, Osmanlı İmparatorluğu'nun Büyük veziri Talat paşa, Harbiye Bakanı Enver paşa, Bahriye Bakanı, Suriyedeki 4. ordu komutanı Cemal paşa ve Teşkilat-ı Mahsusa'nın üyesi, Maarif Bakanı Dr. Nazım gıyaben idama mahkum edildiler. 27 sanıktan çoğu farklı yıllar hapis cezasına çarptırıldı ve diğer sanıklar da delil yetersizliğinden beraat etti. Mahkeme kararında İngilizler'in Malta'ya sürdüğü suçlular unutuldu.

21, 23 ve 28 Haziran 1919 tarihinde İttihat ve Terakki Cemiyeti sekreterlerinin, üyelerinin ve diğer memurların duruşmaları başladı. **8 Ocak 1920** tarihinde bununla ilgili mahkeme kararı açıklandı. 36 sanıktan üçü 10 yıl hapis cezasına, diğer sanıklar da birkaç yıl hapis cezasına çarptırıldılar.

8 Nisan 1919 tarihinde Yozgat'ta Ermeni katliamlarını gerçekleştirenlerin mahkeme kararı açıklandı. Yozgat mutasarrıf vekili ve Boğazlıyan kaymakamı Kemal bey idama mahkum edildi. Yozgat polis müdürü Tefik bey 15 yıl angaryaya mahkum edildi. 22 Mayıs 1919 tarihinde Trabzon katliamlarını organize edenlerin mahkeme kararları açıklandı. Sekiz kişiden ikisi; Trabzon valisi Cemal Azmi bey, İttihat ve Terakki Cemiyeti Trabzon katibi Naim bey gıyaben idama mahkum edildi, diğerleri farklı müddetlerle hapis cezasına çarptırıldılar. 24 Mayıs 1919 tarihinde Büyükderedeki Ermeni ve Rumlara karşı katliamları gerçekleştirenlerin mahkeme kararı da açıklandı. Bütün sanıkları (4 kişi) farklı müddetlerle hapis cezasına çarptırıldı. 13 Ocak 1921 tarihinde Harput'taki Ermenilere uygulanan tehcir ve katliamlarını düzenleyen sanıkların mahkeme kararları açıklandı. İttihat ve Terakki'nin Merkez Cemiyet üyesi, Teşkilat-ı Mahsusa'nın başkanı Bahaddin Şakir gıyaben idama mahkum edildi. İttihat ve Terakki Cemiyetinin sekreteri Nazım bey 15 yıl angaryaya mahkum edildi.

1919-1920 yıllarındaki mahkeme duruşmalarının protokolleri ve kararları Osmanlı hükümetinin resmi gazetesi "Takvimi-i Vekayi'de yayınlandı. Jön Türklerin davaları çok büyük yankı bulmazsa bile, yine de Batı Ermenistan'da ve Osmanlı İmparatorluğunda Ermenilerin yaşadığı bölgelerde Osmanlı hükümetinin yaptığı

soykırım gün yüzüne çıkarıldı. Jön Türk davasının kararları Türkiye'nin resmi inkarcı iddialarını çürütmeye devam ediyor.

SEVR BARIŞ ANTLAŞMASI

Bölüm 3

SİYASİ HÜKÜMLER

Kısım 6.

ERMENİSTAN

Madde 88. Türkiye, diğer Müttefik Devletlerin yapmış oldukları gibi, Ermenistan'ı özgür ve bağımsız bir Devlet olarak tanıdığını bildirir.

Madde 89. diğer müteahhitlik Yüksek Taraflar gibi, Erzurum, Trabzon, Van ve Bitlis Vilâyetlerinde, Türkiye ile Ermenistan arasındaki sınırın saptanması işini Amerika Birleşik Devletleri Başkanının hakemliğine sunmayı ve bu konudaki kararını olduğu kadar, Ermenistan'ın denize çıkışı ile sözü geçen sınıra bitişik bütün Osmanlı topraklarının askersizleştirilmesine ilişkin ileri sürebileceği bütün hükümleri kabul etmeyi kararlaştırmışlardır.

Madde 90. Madde uyarınca sınır saptanması, sözü geçen Vilâyetlerdeki topraklarının tümünün ya da bir kesiminin Ermenistan'a aktarılmasına yol açacak olursa, Türkiye, aktarılan toprak üzerindeki bütün haklarından ve sıfatlarından, karar tarihinden başlamak üzere geçerli olarak, vazgeçtiğini şimdiden bildirir, bu Antlaşmanın, Türkiye'den ayrılan topraklara uygulanacak hükümleri, o andan başlayarak, bu topraklara da uygulanacaktır. Ermenistan'ın, kendi egemenliği altına girmiş topraklar nedeniyle üstlenmesi gerekecek, Türkiye'ye ait malî yükümlülüklerin ya da hakların oran ve niteliği, bu Antlaşmanın VIII. Bölümünün (Malî Hükümler) 241. Maddesinden 244. Maddesine kadarki Maddeleri uyarınca saptanacaktır. bu antlaşma ile çözüme bağlanamayan ve sözü geçen toprağın aktarılmasından doğabilecek bütün sorunlar, gerekirse, daha sonra yapılacak sözleşmelerle çözüme bağlanacaktır.

Madde 91. Maddede belirtilen toprağın bir kesiminin Ermenistan'a aktarılması durumunda, sözü geçen maddede öngörülen karardan sonra üç ay içinde, Ermenistan ile Türkiye arasında, bu kararın ortaya çıkaracağı sınırlar toprak (arazi) üzerinde çizmek için, kuruluş biçimi daha sonra saptanacak, bir Sınırlandırma Komisyonu kurulacaktır.

Madde 92. Ermenistan'ın, Azerbaycan ve Gürcistan ile sınırları, ilgili Devletler arasında, herbiriyle ortaklaşa anlaşma yoluyla saptanacaktır. 89. Maddede öngörülen karar alındığında, ilgili Devletler, iki durumdan birinde, sınırlarını ortaklaşa anlaşmayla saptayamamışlarsa, bu sınır, Başlıca Müttefik Devletlerce saptanacak ve sınırın toprak [arazi] üzerinde çizilmesini de bu Devletler yapacaklardır.

Madde 93. Ermenistan, Ermenistan'da oturanların çoğunluğundan soy, dil yada din bakımından ayrı olanların çıkarlarını korumak için, başlıca Müttefik Devletlerin gerekli görecekları hükümleri, bunları bu devletlerle yapacağı bir antlaşmaya da geçirmeğe rıza göstererek, kabul eder. Ermenistan, ayrıca, transit özgürlüğünü ve öteki ulusların ticareti için hak gözetir bir rejimi korumak üzere, Başlıca Müttefik Devletlerce gerekli görülecek hükümlerin bu devletlerle yapılacak bir antlaşmaya konulmasını kabul eder.

10 Ağustos 1920

Sevr

Antlaşma altına imza atan devletler`

Türkiye, Büyük Britanya, Fransa, İtalya, Japonya, Belçika, Yunanistan, Polonya, Portekiz, Romanya, Ermenistan, Çekoslovakya, Sırp-Hırvat-Sloven Devleti, Hicaz.

ABD 28. BAŞKANI WOODROW WILSON'UN HAKEM KARARI VE HARITASI

22 Kasım 1920

ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson'un hakem kararının tam adı şöyledir 'Amerika Birleşik Devletleri Başkanının Türkiye ile Ermenistan arasındaki sınır sorununun çözümlenmesine ve bununla birlikte, Ermenistan'ın deniz ulaşımı ve sözü geçen sınırlara bitişik Türkiye topraklarının herhangi bir bölümünün askerden arındırılmasını şart koşabileceğine dair' tahkim kararı.

(ABD 28.Başkanı Woodrow Wilson'un hakem kararı haritası, bk. Resimler ve Haritalar bölümü sayfa ...)

KİLİKYA BAĞIMSIZLIK BİLDİRGESİ

Aşağıda imzası olan bizler, Kilikya'nın tüm Hristiyan toplumunun temsilcileri olarak ilan ediyoruzki:

Kilikya'nın büyük savaşta müteffik güçleri tarafından fethedilmesi ve ateşkes süreci boyunca Fransız yönetiminin orada bulunması ,

Bütün bu süreçte Türkler'in, memlekette devamlı huzursuzluk, ölüm, yıkım, felaket yağmaları ve ateşkesi ihlal edip, vazifelerin yerine getirilmemesi,

Bu durumdan kaynaklı onbinlerce dindaşımızın hayatına mal olup, şehitlerimizle beraber Fransız kanının akmasına da sebep olduğunu,

Türkiye'yle imzalanması öngörülen barış antlaşmasının eşiğinde olmamıza rağmen birçok şehrimiz tehdit altında, kuşatılmış yada kanlı kalabalıklar tarafından bombalanmış durumundalar. Ve bu vahşi olaylar Türk hükümetinin gözlerinin önünde gerçekleşiyor. Türk hükümeti bu barbarlığa karşı önlem almayıp, bunlara gayet istekli olduğunu ifade ediyor. Tüm bunları kastederek,

Bu topyekün barış döneminde bile daha uzun bir süre biz savaş şartları altında yaşama mecburiyetinde olduğumuzu ve sonu görünmeyen bu durumun cesur Fransız güçlerinin askeri disiplinle yapacağı müdahaleyle ancak sona erebileceğine inanıyoruz. Fransız güçleri daima Hristiyan topluluklara destek olmuşlar ve onların da kendileri için başarı sağlayan önemli desteğini almışlardır.

Şu anda bile bu ilanı hazırladığımızda ülkenin eski sahiplerinin mermileri tepemizde pathyor.Bu durum Tarsus ve Mersin'de de mevcut.

Yabancı bir ülkede imzalanmış barış antlaşması böyle bir duruma sebep olamayacağını kastederek,

Kilikya'daki 275.000 Hristiyan kardeşlik duygularıyla, ortak menfaatleriyle ve Türkler'e karşı iğrenme duygusuyla Fransa'ya olan yakınlıkları öne sürerek, lanetli bir geçmişin katliamlarla, zorunlu göçlerle, yağmalarla, kin,nefret,her türlü rezalet ve felaketlerle dolu korkunç anıları, tekrar ve tekrar hatırlama ihtiyacı duymadan, sürdürdükleri çabalardan ve fedakarlıktan dolayı gurur duyuyorlar. Bu çaba ve fedakarlıklar ezilen halklar için bağımsızlığa kavuşmanın fidesidir. Hem savaşın hem de ateşkesin uzun ve acılarla dolu sürecinde bu korkunç ve pahalıya mal olan fidyeyi ödemek zorunda olduklarını hatırlamalıdır.

Kilikya'nın Hristiyan toplulukları hem Amerika'nın önünde iki imtihanlarıyla hem de Fransa hükümetine başvurdıklarında fikirlerini ve kararlarını değiştirmeden Türk hakimiyetine dönüşü seçeneğini ısrarla reddettiler.

31 Mart ve 15 Mayıs tarihli, İtilaf devletlere, Barış konferansına sundukları şikayetlerle, daha önce yaptıkları başvurularıyla eksik olan buyruklardan, doğal olmayan çözümlerden memnun olmayacaklarını ifade ettiler. Özellikle, tarihsel, demografik, askeri ve ekonomi açısından birleşik Kilikya'yı ikiye ayırıp, bir kısmı Fransa'nın manda yönetiminde olan Suriye'ye bağlayıp, diğer kısmını ise Türkiye'nin bir vilayeti haline getirmek için barış antlaşmasında öngörülen karara karşı çok sert bir tepki gösterip şikayet ettiler.

Eğer barış konferansının nihai kararları, bu toplulukların yasal taleplerini ve en değerli ümitlerini yansıtmazsa, onlar itilaf devletlerinin adalet anlayışlarından dolayı çok acı bir hayal kırıklığına uğrayacaklar. Böyle bir durumla karşı karşıya kaldığımızda, ilanı imzalayan temsilciler kendi halklarının isteklerini yerine getiremediklerinden dolayı toplu bir şekilde isyana başvuracaklar ve Kilikya'da Türk devletinin ve yönetiminin tekrar kurulmasına karşı direnecekler.

Sonuna kadar taleplerinin kabullenmesine ve barış antlaşmasının ıslahat edilmesine dair hiçbir güvence verilmedi ve onlar barış antlaşması imzalanmasının arifesinde bile çok üzücü bir belirsizliğe terk edildiler.

Günümüzde yaşanan karmakarışık durum ve anarşi, yerel Türk yönetiminin başarısızlığından kaynaklanıyor. Bu yönetimin bölgede varlığı, yapay bir şekilde sürdürülüyor. Ancak gereken iktidarı elinde bulunduran yerli(otokon) bir yönetim saygı ve güven kazanabilir, memleketi anarşiden, yıkımlardan, tamamen yok olmaktan kurtarabilir. Bütün bu sebeplerden dolayı ortaya çıkan hakları, 31 Mart ve 25 Mayıs tarihli başvuruların içindeki unsurları bir araya getirip, bunların doğal sonucu olarak işbu girişimde bulunduk. Biz fransız ihtilalinin prensiplerinden kaynaklanan ve zaman aşımına uğramayan halkların kendi kaderini tayin hakkını esas alarak, kararımızı ilan ediyoruz;

Kilikya bugünden itibaren, Türkiye'den tamamen bağımsız özgür bir ülke olarak, yerli (otokton) hristiyan bir yönetimin idaresi altında bulunacak ve Fransa'nın desteğini alacaktır. Geçmişte kalan Osmanlı İmparatorluğundan ayrılma sürecini biz nihai ve kaçınılmaz olarak değerlendiriyoruz ve bu süreci Ermenistan'ın, Suriye'nin, Filistin'in, Mezopotamya'nın, Arabistan'ın ilan ettikleri bağımsızlık gibi tamamlanmış olarak görüyoruz.

Bağımsızlığı hayata geçirmek ve korumak için, düşmanları kapımızdan uzaklaştırıp kuşatma altında olan şehirlerimizi şenlendirmek, işgal altında olan bölgelerimizi ve hristiyan kardeşlerimizi esaretten kurtarmak için, her türlü fedakarlığa hazır olduğumuzu ifade edip var olan tüm insan gücümüzü bu ülkenin destekleyicisi olan Fransa'nın hizmetine teslim ediyoruz.

Farklı çerçeveler, cemaatler, mezhepler, Hristiyan topluluklar olarak hepimiz aynı kutsal amaç için bir araya geldik.

Biz Fransa'nın yardımıyla ele ele verip bu ülkenin ahlaki değerlerini, kültürünü ve ekonomisini yükseltmeye çabalamalıyız. Kilikya'yı Avrupa'nın bir uzantısı, medeniyet

merkezi olarak görmeyi hayal ediyoruz. Bu ülkede müslümanlar da eşit bir şekilde özgürlüklerini yaşayacak, tüm olumluluklardan faydalanacak, güvence altında olacaklardır. Türk yönetiminin altında bu haklardan maruz kalan müslümanlar Türk yönetiminden bağımsız oldukları günü kutsayacaklar. Fransa'nın desteği altında bulunup bağımsız olmak, bu ülkede hristiyanların varlığını korumak için tek seçenektir. Biz başka bir çözümdense ölmeyi tercih ederiz.

Eminizki Doğu Hristiyanlarının koruyucusu olan yüce ve şövalye ruhlu Fransa taleplerimizin haklı olduğunu değerlendirecek ve ülkemizin bağımsızlığımızı tanıyıp,kendi koruması altına alacaktır.

Yaşasın Bağımsız Kilikya!

Yaşasın Kilikya'nın destekleyicisi Fransa!

M. Damatyan

Birleşik Ermenistan temsilcisi

G. Vrd. Arslanyan

Adana Ermeni Başpiskoposluğu

4 Ağustos 1920

Bölüm II

BATI ERMENİSTAN ERMENİLERİNİN DEVLET OLUŞTURMA FAALİYETLERİ VE BATI ERMENİSTAN CUMHURİYETİNİN(ERMENİSTAN) DEVLET YAPILARININ OLUŞUMU (Temel Belgeler)

BATI ERMENİSTAN ERMENİLERİNİN DEVLET OLUŞTURMAYA YÖNELİK 10 YILLIK FAALİYETLERİ

Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarının savunmasına yönelik 10 yıllık faaliyetler neticesinde aşağıdaki projeler, temeller ve mekanizmalar oluşturuldu.

1. Faaliyetinin hukuksal ve siyasi birleşik paketinin temel hükümler ve yönleri bunlardır;

a) Hukuksal-Siyasi yönü şunları içermektedir;

– Batı Ermenistan hakkında Rusya hükümetinin deklarasyonu, **29 Aralık 1917**

– Sevr Barış antlaşması **10 Ağustos 1920**

– ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson’un hakem kararı **22 Kasım 1922**

– Kilikya Bağımsızlık bildirgesi **4 Ağustos 1920**

– Ek antlaşmalar ve hukuksal belgeler

b) Hukuksal-siyasi yönleri ve faaliyetleri bunları içermektedir;

– BM Genel kurulu tarafından kabul edilmiş ‘Yerli halklar hakları bildirgesi’ **13 Eylül 2007**

– Batı Ermenistan Ermenilerin milli kimliği ve vatandaşlık yapısının oluşturulması ve pekiştirilmesi.

– Ek hukuksal belgeler ve araştırmalar.

c) Hukuksal yönü, kendi içerisinde Ermenilere yapılan soykırımın kınanması ve tanzimat konusunda uluslararası mahkemelerde, Lahey mahkemesinde sürdürülen çalışmaları içeriyor.

d) Avrupa İnsan hakları mahkemesinde ve gereken tüm kuruluşlarda Ermeni kültür ve tarih değerlerinin korumasına yönelik hukuksal çalışmalar.

2. Faaliyetimizin hukuksal-siyasi temelleri şunlardır;

a) ‘Batı Ermenistan Ermenilerinin kendi kaderini tayin hakkı’ ile ilgili bildirgesi **17 Aralık 2004**

b) ‘Batı Ermenistan Ermenilerinin hakları’ ile ilgili bildirge **20 Ocak 2007**

c) Batı Ermenistan hükümetinin oluşturmasıyla ilgili bildirge **4 Şubat 2011**

- d) Batı Ermenistan devlet sistemiyle ilgili kararı **2 Mart 2011**
- e) Batı Ermenistan Ulusal Konseyi'nin 'Batı Ermenistan ve Batı Ermenistan Ermenilerinin daimi silahlı, olumlu tarafsızlık hakkında' kararı **29 Mart 2011**
- f) Batı Ermenistan Milli Meclisi'nin oluşmasını ilan eden bildirge. **24 Mayıs 2013**
- g) 'Batı Ermenistan devlet yapısının, Batı Ermenistan Milli Meclis vekillerine verilen statü ve Batı Ermenistan Milli Meclis kanunnamesi hakkında' yasa. **7 Mart 2014**
- h) Batı Ermenistan Cumhurbaşkanı'nın Anayasa projesi hazırlamak için komisyon oluşturma kararnamesi **10 Ağustos 2014**

3. Faaliyetin mekanizmaları ve vasıtaları;

- a) Batı Ermenistan Ulusal konseyi faaliyeti sonucunda Batı Ermenistan Ermenilerinin milli kimliğini ve vatandaşlıklarını oluşturan yapı olarak, Batı Ermenistan Ermenilerinin hakları Uluslararası alanında temsil etme imkanı sağlıyor. Bu anlayış 'diaspora Ermenileri' anlayışından farklıdır, zira 'diaspora Ermenisi' anlayışı milli-devlet anlamı ve önemi taşıyor, milli-devlet hakları savunma imkanı vermiyor.
- b) Böylece, Batı Ermenistan Ulusal Konseyi ve Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin üç devlet yapısı; Batı Ermenistan Hükümeti, Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento), Batı Ermenistan Cumhurbaşkanlığı ve Cumhurbaşkanlığı konseyi Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarını Batı Ermenistan üzerinde sağlayabilmek ve Batı Ermenistan devletini anayurdumuzda(Hayrenik) oluşturup pekiştirebilmek için ortak çalışmalarını sürdürüyor.

Batı Ermenistan Cumhuriyetinin oluşumu, Ermeni devleti inşa sürecinin devamlığını sağlayan, özgür, bağımsız, egemen ve birleşik Ermenistan'a giden yolda önemli bir adımdır.

Zafer bizim olacak...

Tigran Paşabezryan

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Başbakanı

20.08.2014 p.

BATI ERMENİSTAN ERMENİLERİNİN ULUSAL KONSEYİ KURULUŞ TOPLANTISINDA ALINAN KARAR

17 Aralık 2004 tarihinde Artsakh (Dağlık Karabağ Cumhuriyeti) Şuşi şehrinde Batı Ermenistan Ulusal Konseyin kuruluş toplantısı gerçekleşti. Kuruluş toplantısına katılanlar arasında kurucular kurulu temsilcilerinden şu isimler vardı; Armenag Aprahamyan, Hovsep Hovsepyan, Aşot Babayan, Vahagn İşkhanyan, Hrachya Piliposyan, Vitali Balasanyan,

Komitas Danielyan, Melanya Balayan, Samvel Karapetyan, Jirayr Sefilyan, Gagik Sargsyan vs....

Kurucular kurulu toplantısı aşağıdaki meseleleri ele aldı;

1. Batı Ermenistan Ermenilerinin Ulusal konseyi oluşturma meselesi.
2. Batı Ermenistan Ermenilerinin Ulusal konseyi tarafından 'Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarıyla ilgili' bildirgenin hazırlanması.
3. Batı Ermenistan Ermenileri Ulusal konsey çalışmalarını koordine etmek için uygun aday teklifi ve seçim meselesi.

Oybirliğiyle alınan kararlar;

Batı Ermenistan Ermenilerinin Ulusal konseyinin kurulması, 'Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarıyla ilgili bildirgenin hazırlanmasına yönelik talimatın verilmesi. Armenag Aprahamyan Batı Ermenistan Ermenileri Ulusal konseyi çalışmalarını koordinatörü ve organizatörü olarak seçildi.

Böylece, Batı Ermenistan Ermenileri Ulusal konsey toplantısı sona erdi.

Batı Ermenistan Ermenileri Ulusal konseyi

Şuşı, 17 Aralık 2004

BATI ERMENİSTAN ERMENİLERİNİN KENDİ KADERİNİ TAYİN HAKKIYLA İLGİLİ BİLDİRGE

Batı Ermenistan Ermenilerinin Ulusal konseyi dünyada dağılmış Ermeni halkının ortak iradesini ifade ederek;

Tüm Ermenilerin isteğini gerçekleştirip tarihi adaletin yerine getirilmesi için Ermeni milletinin kaderindeki sorumluluğumuzun ciddiyetini anlayarak, insan hakları evrensel bildirgesindeki prensiplere uygun bir şekilde halkların kendi kaderini tayin hakkını kullanarak;

BEYAN EDİYORUZ

Adalet temelli demokratik bir kuruluş oluşturma amacını takip ederek, milletimizin canlanmasına yönelik sürecin başlangıcını ilan ediyoruz:

- 1) 'Türkiye Ermenistan'ı ifadesi bundan sonra Batı Ermenistan(Hayrenik) olarak değişecektir. Batı Ermenistan'ının bayrağı, arması ve milli marşı olacaktır.
- 2) Batı Ermenistan(Hayrenik) milli hükümet, bağımsızlık ve başka haklara sahip egemen bir devlet olmalı. Anayasa ve Adalet sistemi dışında her şey milli olacak.

- 3) Batı Ermenistan'ın (Hayrenik) kefil, günümüzde kendi vatanından(Hayrenik) sürgünde ve ülkede(Hayrenik) yaşayan Batı Ermenistan Ermeni halkıdır. Batı Ermenistan Ermeni halkı kendi egemenliğini Anayasası ve yasaları temelinde bulundurarak, direk veya temsilciler vasıtasıyla gerçekleştirecektir.Batı Ermenistan (Hayrenik) adına ifade hakkı, Ulusal konseyin hakkıdır.
- 4) Batı Ermenistan (Hayrenik) üyeleri, aileleri, birkaç nesil önce de olsa, Batı Ermenistan'dan göç edenlerdir. Batı Ermenistan (Hayrenik) üyeleri Ulusal konseyin koruması ve desteği altındadır.Ulusal konseyi bütün üyelerinin özgürlüğü ve onların arasındaki eşitliği kendi güvencesi altına alır.
- 5) İnsanların ve mülkiyetin güvenliğini ve sınırların dokunulmazlığını sağlayabilmek amacıyla Batı Ermenistan'ı (Hayrenik) kendi savunma mekanizmalarını, devlet ve toplumunun güvenliğini sağlayan yapılarını oluşturur.Batı Ermenistan'ın (Hayrenik) kendi üyelerinin milli hizmette bulunma şeklini özgürce karar verir. Batı Ermenistan'ın (Hayrenik) savunma güçleri sadece Ulusal konsey kararıyla hareket edebilir ve Ulusal konseyin emri altındadır.
- 6) Uluslararası hukuka uygun bir şekilde, Batı Ermenistan dış politikasını sürdürecektir ve başka devletlerle ilişki kurup uluslararası organizasyonlara da katılacaktır.
- 7) Batı Ermenistan'ın milli zenginliği olan kendi halkı, toprağı, yeraltı kaynakları, hava sahası, suları ve başka doğal kaynakları, ekonomi ve entelektüel gücü, kültürel varlığı Millete aittir. Onlara sahip olması,onları kullanması, onlardan faydalanması Batı Ermenistan yasalarıyla ayarlanır.
- 8) Batı Ermenistan (Hayrenik) kendi ekonomi sisteminin prensipleri ve sistemin ayarlaması hakkında karar verme yetkisine sahiptir. Gerektiğinde kendi para birimini, milli bankasını, finansal yönetimini, vergi sistemini oluşturabilir.
- 9) Ulusal Konseyi kendi içerisinde ifade, basın ve vicdan özgürlüğünü güvence altına alır, yasama, idareci organların, yargı sisteminin birbirlerinden bağımsız olarak faaliyet göstermesini, çoğulcu demokrasiyle sağlar.
- 10) Ulusal konsey, hayatın tüm alanlarında Batı Ermenistan Ermenicesinin devlet dili olarak kullanılmasını sağlar. Ulusal konsey kendine özgü eğitim sistemi oluşturup, bilim-kültür ve hayatının gelişme hükümlerini de belirtir.
- 11) Ulusal konsey, Ermenilere yapılan Soykırımın 1894-1923 yılları arasında işgal edilmiş topraklarda (Batı Ermenistan'da) Türkler'in gerçekleştirdiği soykırımın, uluslararası tanınmasına yönelik faaliyetinde sorumluluğunu tanır ve bu sürece destek sağlar.
- 12) Ulusal konsey, tehciye maruz kalanların nesillerinin yurtlarına dönme sürecine destek sağlayacak, ve buna eşzamanlı olarak tanzimat ödenmesi için Ermenilere yapılan soykırımı tanıyan devletlerin katkısıyla, Uluslararası bir vakıf oluşturacaktır.

13) Bu bildirge Batı Ermenistan Anayasasının oluşturulması sürecinde, Anayasayı kabul edene kadar temel olarak hizmet eder ve milli hükümetin faaliyetini, yeni yasaların oluşturmasını teşvik eder.

Batı Ermenistan Ermenileri Ulusal konseyi
Şuşi, 17 Aralık 2004

BATI ERMENİSTAN MİLLİ MECLİS DELEGELERİNİN BATI ERMENİSTAN ERMENİLERİNİN HAKLARIYLA İLGİLİ RESMİ BİLDİRGESİ

Aşağıdaki hükümleri göz önünde bulundurarak.

- Binlerce yıl boyunca Ermenilerin çoğu Batı Ermenistan'da yaşamış, o bölgenin otokton(yerli) halkı olarak istikrarlı ve gelişmiş bir devlet kurup çok büyük değer taşıyan kültürel miras bırakmıştır.
- Osmanlı hakimiyeti altında Ermeniler devamlı eziyet çekmişler, katliamlara ve zorla tehcirlere maruz kalmışlar. Bu olayların doruk noktası **1894-1896, 1909** katliamlarından sonra **1915-1923** yıllarında gerçekleştirilen soykırımlarla, 2 milyon insanın hayatına son vermesidir. Dolayısıyla Batı Ermenistan Ermenilerinin kalan kısmı, yani hayatta kalabilenler atalarının anayurdundan(Hayrenik) koparılıp dünyanın dört tarafına dağıldılar.
- Birinci dünya savaşı döneminde, **2 Şubat 1916** tarihinde Rus silahlı kuvvetleri Batı Ermenistan'ı kurtardılar ve Ermeni Ulusal Konseyi, Fransa'dan Batı Ermenistan(Türkiye Ermenistan'ı) bağımsızlığını tanınması için ricada bulundu. **29 Aralık 1917 (11 Ocak 1918)** tarihinde Rusya resmi bir kararnameyle Batı Ermenistan'ın bağımsızlığını tanıdı ve Batı Ermenistan Ermenilerin hakları Rusya'nın korumasına geçti.
- Sykes Picot antlaşması **9-16 Mayıs 1916** tarihinde imzalandı. Kilikya'da, Diyarbakır'da(Dikranagerd), Harput'ta ve Adana'da Ermenilere özerklik verilmesi konusunda Fransa'dan talimat verildi. Aynı zamanda Ermeni milli heyetinin temsilcileriyle Doğu Lejyonu (Ermeni Lejyonu) oluşturmaya karar verildi.
- Rusya İmparatorluğunun çöküşünden sonra Ermeni hakimiyeti Ermenistan bağımsız Cumhuriyetinde, Doğu Ermenistan'ın bir kısmında tekrar kuruldu. Fakat kısa süren iki yıllık bağımsızlıktan sonra Sovyet Rusyası ve Kemalist Türkler genç Ermenistan Cumhuriyetine karşı saldırıya geçtiler. Nahçıvan, Kars, Cavahk ve Artsakh (Karabağ) toprakları işgal edilip, kaybedildikten sonra **1991** yılına kadar varlığını sürdüren küçük bir Ermeni devleti kuruldu.

– Durumun giderilmesi ve çare bulmak için **Batı Ermenistan temsilcileri Yerevan’da 1917 ve 1919** tarihlerinde iki konferans düzenlediler. İkinci konferansta yönetici kurum **12 vekil seçti** ve bu vekiller Ermenistan Cumhuriyetinin Milli Meclisinde temsilci olarak görev aldılar.

– **10 Ağustos 1920** tarihinde bir taraftan İttifak devletleri, diğer taraftan Türkiye olmak üzere imzalanan Sevr Barış Antlaşması taraflara Erzurum, Trabzon, Van ve Bitlis vilayetlerinden geçecek olan Türkiye ile Ermenistan arasındaki sınırın saptanması işini Amerika Birleşik Devletleri Başkanının hakemliğine sunmayı ve bu konudaki kararını olduğu kadar, Ermenistan'ın denize çıkışı ile sözü geçen sınıra bitişik bütün Osmanlı topraklarının askersizleştirilmesine ilişkin ileri sürebileceği bütün hükümleri kabul etmeyi kararlaştırmışlardır.

O zamanlardan beri Batı Ermenistan Ermenileri bu gerçekleri göz önünde bulundurarak dünyada adalet intikatlarını takip etmişler;

– Milli kongre ve Milli heyetin faaliyetlerinin durdurulmasından sonra (Şubat 1919-Temmuz 1920 tarihleri arasında Paris) Batı Ermenistan Ermenileri hiçbir zaman kendi yasal haklarını savunan sağduyulu bir temsilciliğe sahip olmamıştır.

– Çalışmaların belirsiz hedefleri ve Ermeni halkının batı ve doğu kesimleri arasındaki rol dağılımı, onların çabalarının birleştirmesi ve kendi meselelerinin çözümüne ulaştırmak yolunda büyük bir katkı sağlayabilirdi.

Böylece çağrıda bulunuyoruz:

Batı Ermenistan Ermenilerinin kendilerine ait olan Ermeni Ulusal konseyi bünyesinde faaliyetlerini sürdürmek, zira farklı cemaatleri temsil eden, Batı Ermenistan Ulusal konferansı oluşturma yolunda ve kendi faaliyetlerini gerçekten ileri sürebilmek için bu önemli bir şarttır. Batı Ermenistan Ermenileri kendi kaderini tayin hakkını kutsal bir görev olarak algılayan ve bir hukuk devleti kurma amacını takip eden Ermenilerdir.

Batı Ermenistan Ermenileri kendi haklarıyla ve değerleriyle bütün halklar gibi insanlığa zenginlik kazandıran kendi farklılıklarıyla birlikte saygıyı hak ediyorlar.

Bütün halkları uygarlığın ve kültürel farklılığın, insanlık zenginliğinin bir parçası olarak kabul ederek,

Herhangi bir şahsın yada milletin, milli kimlik, din, ırk farklılıklarına bağlı olarak üstün olduğunu propaganda eden bütün ideolojilerin bilimsel açısından sahte, ırkçı ve hukuksal zemininde değer taşımadığını ve ahlak açısından mahkum edilmesi gerektiğini, sosyal açıdan ise sahte ve adaletsiz olarak gördüğünü belirtir.

Bir kez daha Batı Ermenistan Ermenileri kendi haklarını gerçekleştirirken, ayrımcılığın hiçbir şekline maruz kalmama gereğini savunur.

Batı Ermenistan Ermenileri insan haklarından ve temel özgürlüklerinden ne yazık ki mahrum bırakıldı, katliama, tehcire, mülksüzleştirmeye maruz kaldı, kendi memleketinden,

doğal kaynaklarından da uzaklaştırılarak gelişme ve ilerleme hakkını kullanamayarak kendi ihtiyaçlarını ve menfaatini sağlayamadı. Bütün bunlardan endişe ediyor ve ;

Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarına ve özgünlüklerine saygı göstermenin gereğini kabul ederek, özellikle memleketleri, toprakları ve doğal kaynaklarıyla ilgili hakları, siyasi, ekonomik ve sosyal yapıları, kültürü, manevi değerleri, tarihi ve felsefesinden kaynaklanan hakları göz önünde bulundurarak,

Batı Ermenistan Ermenilerinin kendi durumlarını iyileştirmek adına siyasi,ekonomi ve kültürel alanlarda her türlü ayrımcılığa ve baskılara karşı organize olmalarını, memnuniyetle karşılıyoruz.

Kendi topraklarının ve doğal kaynaklarının üzerinde kontrol sağlanması, Batı Ermenistan Ermenilerini kendi yapılarını, kültürünü, geleneklerini geliştirip, isteklerinin ve taleplerinin karşılanması için katkı sağlayacağı inkar edilemeyecek bir gerçekliktir.

Eğitim, kültür ve geleneksel törenlere, otokton(yerli) bilgilere gösterilen saygı, adil bir şekilde yönetmeyi ve değerlendirmeyi pekiştirir.

Batı Ermenistan Ermenilerin memleketinin ve topraklarının askersizleştirilmesinin gerekli olduğunu vurgulayarak, aynı zamanda barışın, ekonomik ve sosyal gelişiminin, dünya halkları arasında barışçıl ve dostluk ilişkilerinin pekiştirilmesi için destek vermenin gereğini de vurgular.

Ailelerin ve cemaatlerin kendi evlatlarının eğitimi, terbiyesini ve istikrarını sağlayabilmek için sorumluluklarını yerine getirme haklarını kabul eder.

Batı Ermenistan Ermenilerinin başka devletlerle özgürce ilişkiler kurup, karşılıklı menfaatlerini ve saygıyı ön planda tutarak ortak bir yaşam sürdürme haklarını da kabul ederek, Batı Ermenistan ve başka devletler arasındaki antlaşmaları, anlaşmaları, diğer talimatları uluslararası endişe ve sorumluluk taşıyan yasal unsurlar olarak kabul ederek, BM Anayasası, ekonomik, sosyal, ve kültürel haklarıyla ilgili uluslararası ittifakı, sivil-siyasi haklarıyla ilgili uluslararası ittifakı ve bütün halkların kendi kaderini tayin hakkının önemini vurgular. Halklar bu haklarını kullanarak, kendi siyasi statüyü belirleyerek, ekonomik, sosyal ve kültürel gelişimlerini sağlarlar.

Bu bildirgenin hiçbir hükmünde halkların kendi kaderini tayin hakkını inkar eden herhangi bir madde bulunmadığını göz önünde bulundurarak;

Batı Ermenistan Ermenileri başka halklarla da işbirliği yaparak aslında onlar için de geçerli olan uluslararası, özellikle insan haklarıyla ilgili tüm prensipleri uygulamak ve onlara saygılı davranmak adına devletlere çağrıda bulunuyoruz.

Birleşmiş Milletler'in Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarının ilerlemesine ve korumasına yönelik önemli rolü olduğunu aşikardır.

Batı Ermenistan Ermenilerinin özgürlükleri ve haklarını tanımak, hakların savunulmasını, ilerlemesini sağlamak açısından bu bildirgenin önemli bir varış noktası olduğunu ve bu

alandanda Birleşmiş Milletler kurumlarının gereken faaliyetini geliştirmek yolunda önemli bir noktaya geldiğimizi vurgulayarak, Resmen ilan ediyoruz;

BM Yerli halklarla ilgili bildirgesi Batı Ermenistan Ermenileri için de geçerlidir. Bu bildirgenin içeriğini aşağıda sunuyoruz;

9 farklı alanları kapsayan 45 maddeden ibarettir; Բաղկացած 45 յօդուածներէ՝ 9 բնագավառներու վերաբերեալ, որոնք են.

Birinci bölüm: Batı Ermenistan Ermenilerinin özgür olma hakkı.

İkinci bölüm:Fiziksel, düşünsel bütünlüğüyle ve emniyetle özgür yaşama hakkı.

Üçüncü bölüm: Dil, Kültür ve gelenekler hakkı.

Dördüncü bölüm: Eğitim ve terbiye hakkı.

Beşinci bölüm: Gelişme ve sosyal güvenlik hakkı.

Altıncı bölüm: Sivil güvenlik, toprak ve sağlık kanunname hakkı.

Yedinci bölüm: Sivil ve siyasi haklar.

Sekizinci bölüm: Uluslararası işbirliği ve dış ilişkiler hakkı.

Dokuzuncu bölüm: İnsan şahsının haysiyet hakkı.

BİRİNCİ BÖLÜM

(Batı Ermenistan Ermenilerinin özgür olma hakkı)

Madde 1

Batı Ermenistan Ermenilerini toplu veya bireysel olarak Birleşmiş Milletler Antlaşması, İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ve uluslararası insan hakları hukukunda belirtilen tüm insan hakları ve temel özgürlükleri tam olarak yaşama hakkına sahiptir.

Madde 2

Batı Ermenistan Ermenileri özgürdür ve diğer tüm halklarla eşittir, başta kendi yerel kökenlerinden gelenler olmak üzere hakları hiçbir ayrımcılığa maruz kalmadan hayata geçirebilmelidir.

Madde 3

Batı Ermenistan Ermenileri kendi geleceklerini kendileri belirleme hakkına sahiptir. Bu hakkın tabiatı dolayısıyla kendi siyasi statülerini belirleme; ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınma için izlenecek yolu özgürce seçme hakkına sahiptir.

Madde 4

Batı Ermenistan Ermenileri istedikleri takdirde ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel yaşamında tam olarak yer alma haklarının yanı sıra kendilerine has siyasi, yasal, ekonomik, sosyal ve kültürel kurumlara sahip olma ve bunları güçlendirme hakkına sahiptir.

Madde 5

Bütün Ermeniler Batı Ermenistan kimlik ve vatandaşlığına sahip olma hakkı vardır.

İKİNCİ BÖLÜM

(Fiziksel, düşünsel bütünlüğüyle ve emniyetle özgür yaşama hakkı)

Madde 6

Batı Ermenistan Ermenileri toplum olarak, halk olarak kendilerine özgü bir şekilde barış ve güven içinde özgürce yaşayıp, 1894-1923 yıllarında kendilerine karşı yapılmış soykırımın tanınması üzere, bir daha böyle insanlık suçu tekrarlanmaması ve çocukları da dahil olmak üzere güvende olacaklarını sağlayan haklara sahiptir. Onlar şahıs olarak, yaşamsal, düşünsel, fiziksel özgürlüklere ve can güvenliği haklarına sahiptir.

Madde 7

Batı Ermenistan Ermenileri şahıs ve toplum olarak, soykırımdan, kendi tarihinin inkarından, kültürel soykırımdan ve onların bütünlüğünü yeniden teşkil etmesi için var olan engellere karşı koruma altında olma haklara sahiptir.

- a) Halk olarak bütünlüğünden, kültürel değerlerinden ve milli kimliğinden mahrum etmek amacını güden herhangi bir eyleme karşı koruma altında olacaklar.
- b) Kendilerine ait memleketten, topraklardan ve doğal kaynaklardan mahrum etmek isteyen herhangi bir amaç veya sonuca karşı koruma altında olacaklar.
- c) Kendilerine ait haklarını ihmal eden herhangi bir tehcir yada nüfusu başka yere taşımaya yönelik herhangi bir operasyona karşı koruma altında olacaklar.
- d) Yasal, idareci veya başka vasıtaları kullanarak, asimilasyon yada kültür değişikliği yaptırma girişimlerine karşı koruma altında olacaklar.
- e) Onlara karşı yürütülen herhangi bir propagandaya karşı koruma altında olacaklar.

Madde 8

Batı Ermenistan Ermenileri birey ve topluluk olarak kendilerine özgü özellikleri, kimliklerini koruma ve geliştirme hakkına sahiptir. Yerli(Otokton) olma gerçeğinin tanınmasını talep ederek, yerli(otokton) olarak tanımlanma hakkına sahiptir.

Madde 9

Batı Ermenistan Ermenileri birey ve topluluk olarak kendi dillerini, gelenek ve göreneklerini yaşatarak cemaat veya millet olma hakkına sahiptir. Bu hakkının hayata geçirmesi için hiç bir unsur engel olamaz.

Madde 10

Batı Ermenistan Ermenileri toprakları veya arazilerinden zorla uzaklaştırılmamalıdır. Yerli (Otokton) halkların gerekli bilgilere sahip olarak, özgürce verecekleri ön onay alınmadan ve mümkün olması halinde topraklarına geri dönmeleri seçeneğini de barındıran adil ve dürüst bir tazminat anlaşması yapılmadan yerlerinden edilmemelidir.

Madde 11

Batı Ermenistan Ermenilerinin silahlı çatışmalar sırasında savunma ve güvende olma hakları vardır. Mecbur durumlarda ve silahlı çatışmalarda devletler sivil insanların korunmasıyla ilgili uluslararası yasalara uymak zorundadır, özellikle 1949 yılında kabul edilmiş Cenevre sözleşmesinin dördüncü şartına uygun bir şekilde hareket edip, aşağıda belirtilenlerden geri durmalı;

- a) Batı Ermenistan Ermenilerinin iradesine karşı onları kendi silahlı kuvvetlerine dahil edip, başka halklara karşı kullanmak.
- b) Herhangi bir durumda kendi silahlı kuvvetlerine çocukları dahil etmek.
- c) Batı Ermenistan Ermenileri kendi memleketlerini, varlıklarını ve gelir imkanlarını terk ettirip, askeri amaçlardan dolayı özel merkezlerde yerleştirmek.
- d) Batı Ermenistan Ermenilerini ne olursa olsun askeri amaçlara hizmet etmek için kötü şartlar altında çalıştırmak.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

(Dil, kültür ve gelenekler hakkı)

Madde 12

Batı Ermenistan Ermenileri kendi kültürel gelenek ve göreneklerini yaşamak ve yaşatmak hakkına sahiptir. Bu haklar, arkeolojik alanlar, tarihi eserler, desenler, törenler, teknolojiler, görsel ve sahne sanatları ve edebiyat gibi kendi kültürlerinin geçmiş, günümüz ve gelecekteki tezahürünü koruma, kollama ve geliştirme haklarını da kapsar. Devletler, Batı Ermenistan Ermenilerinin gerekli bilgilere sahip olarak özgürce verecekleri ön onay alınmadan ellerinden alınan kültürel, entellektüel, dini ve ruhani varlıkların, etkin mekanizmalar aracılığıyla, tazmin etmelidir.

Madde 13

Batı Ermenistan Ermenileri ruhani ve dini geleneklerini, töre ve törenlerini beyan etme, hayata geçirme, geliştirme ve öğretme hakkına; dini ve kültürel mekanlarını koruma, kollama ve bu mekanları mahrem bir şekilde kullanma hakkına; tören aletlerini kullanma ve kontrol etme hakkına; ölülerini geri alma hakkına sahiptir.

Devletler, Batı Ermenistan Ermenileriyle birlikte geliştirilecek adil, şaffaf ve etkin mekanizmalar aracılığıyla, yerli(otokton) halkların tören aletleri ve ölülerine ulaşma/veya bunların iadesinin sağlanması yollarını aramalıdır.

Madde 14

Batı Ermenistan Ermenileri kendi tarihlerini, dillerini, sözel geleneklerini, filozofilerini, yazı sistemlerini ve edebiyatlarını yaşatma, kullanma, geliştirme, gelecek kuşaklara aktarma, toplumlarının, yerleşim yerlerinin ve insanların isimlerini belirleme ve bu isimleri kullanma hakkına sahiptir.

Devletler Batı Ermenistan Ermenilerinin bu haklarından herhangi biri tehlike altında olduğu süreçte bu halkların korunduğunu garanti altına alacak etkin önlemleri almalı ve yerli (otokton)halkların, gerektiğinde tercüme veya diğer gerekli uygulamalar marifetiyle hukuki ve idari işlemler sırasında olup biteni anlamaları ve karşı tarafça anlaşılmasını sağlayacak önlemleri oluşturmalıdır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

(Eğitim ve terbiye hakkı)

Madde 15

Batı Ermenistan Ermenileri kendi eğitim ve öğretim kültürlerine uygun bir şekilde kendi dillerinde eğitim veren eğitim sistemleri ve kurumlarını kurma ve kontrol etme hakkına sahiptir. Batı Ermenistan Ermenilerinin evlatları da tüm eğitim çeşitleri ve seviyelerine ulaşma hakkına sahiptir.

Devletler, başta çocuklar olmak üzere kendi toplumlarından uzakta yaşayan Batı Ermenistan Ermenilerinin mümkün olduğu takdirde kendi kültürleri ve dillerinde eğitim imkanına ulaşmalarını sağlayacak önlemleri birlikte almalıdır.

Madde 16

Batı Ermenistan Ermenileri eğitim ve kamuya verilen bilgilerde doğru olarak yansıtılması gereken kendi kültürlerinin, geleneklerinin, tarihlerinin ve özlmlerinin saygınlığı ve çeşitliliği hakkına sahiptir.

Devletler önyargılarla mücadele ve ayrımcılığın ortadan kaldırılması, Batı Ermenistan Ermenileriyle toplumun diğer tüm kesimleri arasında tolerans, anlayış ve iyi ilişkilerin

güçlendirilmesi için Batı Ermenistan Ermenileriyle görüşerek ve işbirliği yaparak etkili önlemler almalıdır.

Madde 17

Batı Ermenistan Ermenileri kendi medyalarını kendi dillerinde oluşturma ve diğer medya kuruluşlarına hiç bir ayrımcılığa maruz kalmadan ulaşma hakkına sahiptir. Devletler Batı Ermenistan Ermenileriyle birlikte çok kültürlülüğünün kamuya ait medya kuruluşları tarafından yansıtılması için etkin önlemler almalıdır. Devletler, önyargıdan uzak bir şekilde ifade özgürlüğünü tam olarak oluşturmak için özel televizyon kanallarını da yerli(otokton) halkların çok kültürlülüğünü yansıtmaya teşvik etmelidir.

Madde 18

Batı Ermenistan Ermenileri ulusal ve uluslararası tüm çalışma yasalarından tam olarak yararlanma hakkına sahiptir.

Batı Ermenistan Ermenileri istihdam ve maaş dahil, çalışma koşulları açısından her hangi bir ayrımcılığa uğramama hakkına sahiptir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

(Gelişme ve sosyal güvenlik hakkı)

Madde 19

Batı Ermenistan Ermenileri kendi karar mekanizmalarına sahip olma ve bunları geliştirmenin yanı sıra, kendilerini ilgilendiren konulardaki karar alma süreçlerine kendilerinin belirleyeceği temsilciler aracılığıyla katılma hakkına sahiptir.

Madde 20

Devletler Batı Ermenistan Ermenilerini etkileyebilecek yasal veya idari önlemleri kabul edip, uygulamaya koymadan önce yerli(otokton) halkların gerekli bilgilere sahip olarak özgürce verecekleri ön onayı almak için, iyi niyetle yerli(otokton) halklarla istişare ve işbirliği yapmalıdır.

Madde 21

Batı Ermenistan Ermenileri kendi siyasi, ekonomik ve sosyal sistemlerine ve kurumlarına sahip olma, bunları geliştirme, varlık ve kalkınma araçlarına güvenle sahip çıkma ve geleneksel ve diğer ekonomik faaliyetlerini özgürce sürdürme hakkına sahiptir. Varlık ve kalkınma araçlarından mahrum edilen Batı Ermenistan Ermenileri adil bir tazminat almaya hak kazanır.

Madde 22

Batı Ermenistan Ermenileri ayrımcılığa uğramadan ekonomik ve sosyal koşullarını iyileştirme hakkının yanı sıra, eğitim, istihdam, mesleki eğitim ve meslek içi eğitim, barınak, sağlık ve sosyal güvenlik haklarına da ayırım gözetilmeksizin sahiptir. Özellikle yaşlıların, kadınların, gençlerin, çocukların ve engellilerin haklarına dikkat edilmelidir.

Madde 23

Batı Ermenistan Ermenileri kalkınma haklarını kullanmak üzere kendi önceliklerini ve stratejilerini belirleme ve geliştirme hakkına sahiptir. Yerli (otokton) halklar özellikle kendilerini etkileyen sağlık, barınak ve diğer ekonomik, sosyal programların geliştirilmesinde ve belirlenmesinde etkin olarak yer alma ve mümkün olduğu kadar en yaygın şekilde bu programları kendi kurumları aracılığıyla yürütme hakkına sahiptir.

Madde 24

Batı Ermenistan Ermenileri ilaç niyetine kullanılan önemli bitki, hayvan ve madenler dahil geleneksel ilaçlara sahip olma ve sağlık uygulamalarını sürdürme hakkına sahiptir. Onlar her hangi bir ayrımcılığa uğramadan tüm sosyal ve sağlık hizmetlerinden yararlanma hakkına sahiptirler.

ALTINCI BÖLÜM

(Sivil güvenlik, toprak ve sağlık kanunname hakkı)

Madde 25

Batı Ermenistan Ermenileri geleneksel olarak kendilerine ait veya bir şekilde onlarca kullanılan arazi, toprak, su ve kıyı şeridi ve diğer kaynaklarla olan kendilerine has ruhani ilişkiyi sürdürme, geliştirme ve gelecek nesillere aktarma sorumluluklarını yerine getirme hakkına sahiptir.

Madde 26

Batı Ermenistan Ermenileri geleneksel olarak sahip oldukları veya başka bir şekilde kullandıkları ya da elde ettikleri arazi, toprak ve kaynaklara sahip olma hakkına sahiptir. Batı Ermenistan Ermenileri geleneksel olarak sahip olduğu veya kullandığı ve diğer yollardan elde ettiği arazi, toprak ve kaynakları işletme ve kontrol etme hakkına sahiptir. Devletler söz konusu arazileri, toprakları ve kaynakları yasal olarak tanımalıdır. Bu tanıma işlemi Batı Ermenistan Ermenilerinin geleneklerine, göreneklerine ve iltizam sistemlerine gerekli saygı gösterilerek yapılmalıdır.

Devletler Batı Ermenistan Ermenilerinin geleneksel olarak sahip oldukları veya kullandıkları araziler üzerinde Batı Ermenistan Ermenilerinin sahip olduğu hakları tanımak ve bu konuda hükme varmak için, onların yasalarına, geleneklerine, göreneklerine ve iltizam sistemlerine saygılı bir şekilde (ilgili onlarla birlikte) adil, bağımsız, tarafsız, açık ve şeffaf bir süreç oluşturmalı ve uygulamalıdır. Batı Ermenistan Ermenileri bu sürece katılma hakkına sahip olmalıdır.

Madde 27

Batı Ermenistan Ermenileri geleneksel olarak sahip oldukları ve gerekli bilgilere sahip olarak özgürce verecekleri ön onayları olmaksızın ellerinden alınan, el konan, işgal edilen, kullanılan veya zarar verilen arazi, toprak ve kaynaklar için geri iadelerini kapsayacak şekilde tazminat alma hakkına sahiptir. Bunun mümkün olmaması halinde adil ve adaletli bir bedel alma hakkı vardır. Batı Ermenistan Ermenileri özgür iradeleriyle aksi yönde bir karar almadıkça tazminat aynı miktarda, özellikte ve yasal statüye sahip arazi, toprak ve kaynaklardan oluşmalı veya maddi bedel ödenmeli ya da diğer uygun tazminat yolları seçilmelidir.

Madde 28

Batı Ermenistan Ermenileri çevrelerinin, arazilerinin, topraklarının ve kaynaklarının verimliliğini koruma ve kollama hakkına sahiptir. Devletler, Batı Ermenistan Ermenilerine yardım amacıyla, her hangi bir ayrımcılığa yol açmadan, arazilerin, toprakların ve kaynakların verimliliğini koruma, kollama programları oluşturmalı ve uygulamalıdır. Haklılığı kabul edilebilir bir toplumsal yarar veya Batı Ermenistan Ermenilerinin kendilerinin özgürce verecekleri bir karar, onlardan gelecek bir talep olmadığı sürece onların topraklarında veya arazilerinde askeri faaliyetlere yer verilemez. Devletler, Batı Ermenistan Ermenilerinin gerekli bilgilere sahip olarak özgürce verecekleri ön onay olmaksızın topraklarında veya arazilerinde tehlikeli maddelerin veya atıkların depolanmasının önüne geçmek için gerekli önlemleri almalıdır. Gerektiğinde zararlı maddeler nedeniyle sağlık sorunu çeken kişilere uygulanan sağlık hizmetleriyle aynı olmak üzere Batı Ermenistan Ermenilerinin sağlık durumlarını gözlemleyecek, koruyacak ve yeniden sağlıklarına kavuşmalarını sağlayacak programların oluşturulmasını sağlayacak etkin önlemler almalıdır.

Madde 29

Batı Ermenistan Ermenileri insan ve genetik kaynaklar, tohum, ilaç, hayvan ve bitki örtüsü, sözlü gelenekleri, edebiyatları, tasarım, spor, geleneksel oyunlar, görsel ve sahne sanatları dahil olmak üzere bilim, teknoloji ve kültürlerini dışavurumunun yanı sıra kültürel mirasları,

geleneksel bilgileri ve geleneksel-kültürel, kendini ifade yöntemlerini korumak, kollamak, kontrol etmek ve geliştirmek hakkına sahiptir.

Madde 30

Batı Ermenistan Ermenileri kendi toprak, arazi ve kaynaklarının geliştirilmesi ve kullanılmasına yönelik olarak öncelikler ve stratejiler belirleme, geliştirme hakkına sahiptir. Devletler, Batı Ermenistan Ermenilerinin arazisini, topraklarını ve kaynaklarını, başta maden, su ve diğer kaynakların çıkarılması amacıyla kullanmayı öngören projeler konusunda, ilgili yerli(otokton) halkın özgür ve tüm bilgiye sahip olduktan sonra vereceği onayı almak üzere, onların temsil kurumlarıyla iyi niyetli bir şekilde istişare eder ve işbirliği yapar.

Devletler bu gibi faaliyetler için adil ve adilane tazminatı mümkün kılacak etkin mekanizmaları oluşturmalı, oluşabilecek olumsuz çevresel, ekonomik, sosyal, kültürel veya manevi sonuçların etkilerini hafifletecek uygun önlemleri almalıdır.

YEDİNCİ BÖLÜM

(Sivil ve siyasi haklar)

Madde 31

Batı Ermenistan Ermenileri kendilerine ait kurumsal yapıları ve kendilerine ait gelenekleri, görenekleri, dini inançları, süreçleri, uygulamaları ve var olmaları halinde yasal sistem ya da töreleri, uluslararası hukuka uygun olmak koşuluyla, teşvik etmek, geliştirmek ve korumak hakkına sahiptir.

Madde 32

Batı Ermenistan Ermenileri kendi kimliklerini seçme, kendi gelenekleri ve görenekleri doğrultusunda bir yere ait olma hakkına sahiptir. Bu Batı Ermenistan Ermenilerinin yaşadıkları ülkenin vatandaşlığını almalarına bir engel teşkil etmez. Batı Ermenistan Ermenileri kendilerine ait kurumların yapılarını ve üyelerini kendilerince belirlenen işlemler sonucu tayin etme ve seçme hakkına sahiptir.

Madde 33

Batı Ermenistan Ermenileri kendilerine ait kurumsal yapıları ve kendilerine ait gelenekleri, görenekleri, dini inançları, süreçleri, uygulamaları ve var olmaları halinde yasal sistem ya da töreleri, uluslararası hukuka uygun olmak koşuluyla, teşvik etmek, geliştirmek ve korumak hakkına sahiptir.

Madde 34

Batı Ermenistan Ermenileri bireylerin toplumlarına karşı ne tür sorumlulukları olduğunu belirleme hakkına sahiptir.

Madde 35

Batı Ermenistan Ermenileri başta uluslararası sınırlarla ayrılmış olanlar olmak üzere, sınırın diğer tarafında kalan hem kendi topluluğunun üyesi hem de diğer insanlarla ruhani, kültürel, siyasi, ekonomik ve sosyal amaçlı faaliyetler de dahil olmak üzere irtibat kurma, temasta bulunma ve işbirliği yapma hakkına sahiptir. Devletler Batı Ermenistan Ermenileriyle istişare ve işbirliği halinde yukarıda belirtilenlerin hayata geçirilmesini kolaylaştırmak ve söz konusu hakkın uygulanmasını sağlamak için etkili önlemler almalıdır.

Madde 36

Batı Ermenistan Ermenileri devletlerle ve onların ardıllarıyla yaptıkları anlaşmaların, özellikle 10 Ağustos 1920 yılında imzalanmış Sevr antlaşmasının, sözleşmelerin, özellikle 1916 yılında Kilikya'nın özgürlüğe kavuşmasına dair sözleşmelerin, akitlerin ve diğer yapıcı düzenlemelerin kabul edilme, riayet edilme ve uygulanma, bu anlaşmalara, sözleşmelere, akitlere ve diğer yapıcı düzenlemelere saygı göstermeye çağırma hakkına sahiptir. Çözüme ulaşmayan anlaşmazlıkların çözümü, tarafların rızasıyla uluslararası ilgili kurumlara teslim edilmeli.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

(Uluslararası işbirliği ve dış ilişkileri hakkı)

Madde 37

Devletler, Bildirgenin amacına ulaşılabilmesi için Batı Ermenistan Ermenileriyle istişare ve işbirliği yaparak, yasal önlemler dahil gerekli önlemleri almalıdır. Batı Ermenistan Ermenileri bildirgede yer alan hakları tam olarak kullanabilmek için Devletler ve uluslararası işbirliği yoluyla mali ve teknik yardıma ulaşma hakkına sahiptir.

Madde 38

Batı Ermenistan Ermenileri devletler tarafından uluslararası işbirliğinin bir göstergesi olarak maddi yada profesyonel destek alıp kendi siyasi, ekonomik, sosyal, kültürel ve manevi gelişmesini sağlayabilirler, bu bildirgede yer alan haklardan ve özgürlüklerden faydalanabilirler.

Madde 39

Batı Ermenistan Ermenileri devletler ve diğer taraflarla olan ihtilaf ve anlaşmazlıklarının sonuçlandırılması için adil süreçler sonucu hüküm elde etme veya bir hüküme varılmasını talep etme, ayrıca zarar gören bireysel veya toplum haklarının tazmin edilmesini isteme hakkına sahiptir. Söz konusu hüküm, hem Batı Ermenistan Ermenilerinin gelenekleri, görenekleri, kuralları ve yasal sistemleri hem de uluslararası insan hakları hukuku gözetilerek verilmelidir.

Madde 40

BM kuruluşlarının ve sivil toplum örgütlerinin, mali işbirliği ve teknik yardımı seferber ederek, Bildirgede yer alan hususların tam olarak yaşama geçirilmesine katkıda bulunmaları gerekmektedir. Batı Ermenistan Ermenilerinin kendilerini ilgilendiren konulara katılımında bulunmalarını sağlamak üzere mali tedbir alınmalıdır.

Madde 41

Birleşmiş Milletler Batı Ermenistan Ermenilerinin katılımıyla ve Yerli(Otokton) Halklar Daimi Forumu dahil olmak üzere, tüm BM kuruluşları ve BM üye devlet temsilcilikleri ve Devletler Bildirgedeki hususlara saygı gösterilmesini ve tam olarak hayata geçirilmesini teşvik etmeli ve Bildirgenin etkinliğini takip etmelidir.

DOKUZUNCU BÖLÜM

(İnsan şahsının haysiyet hakkı)

Madde 42

Bu bildirgede kabul edilen haklar Batı Ermenistan Ermenilerinin yaşamlarını sürdürebilmeleri, saygınlıklarını koruyabilmeleri ve refahlarını sağlayabilmeleri için gerekli olan asgari standartları teşkil eder.

Madde 43

Burada belirtilen haklar ve özgürlükler Batı Ermenistanın tüm Ermenilerine, erkek ve kadınlara eşit olarak garanti edilmiştir.

Madde 44

Bu Bildirgedeki hiçbir şey Batı Ermenistan Ermenilerinin bugün sahip oldukları veya ileride sahip olacakları hakları azaltmak veya yok etmek için kullanılamaz.

Madde 45

Bu bildirgedeki hiçbir talimat herhangi bir devlete, gruba veya şahısa BM Tüzüğüne karşı faaliyetler yada herhangi bir eylem gerçekleştirme hakkı vermez.

20 Ocak 2007 Paris

BATI ERMENİSTAN ULUSAL KONSEYİN BİLDİRGESİ

Batı Ermenistan Ermenileri Ulusal Konseyi, Batı Ermenistan Ermenilerinin iradesini ifade eder. Kendi halkının isteklerini, adaletin yerine getirilmesi için onun beklentilerini karşılamak yolunda kendi uluslararası sorumluluğunun ne kadar önemli olduğunu anlayarak, aşağıda belirtilen unsurlar temelinde bulundurarak şu kararnameyi ilan eder;

- a) BM İnsan hakları evrensel bildirgesinin genel prensipleri,
- b) Uluslararası hukukun genel prensipleri,
- c) 17 Aralık 2004 tarihinde Batı Ermenistan Ulusal Konsey tarafından talep edilen Batı Ermenistan Ermenilerinin kendi kaderini tayin hakkının hayata geçirilmesi gereğini temelinde bulundurarak.

BEYAN ETMEK;

Dünyanın dört bir tarafında sürgünde olan Batı Ermenistan Ermenilerin devlet yapısının, yani Batı Ermenistan hükümetinin oluşturulması başlatılmıştır. Bu hükümetin oluşma güvenceleri aşağıdaki kararlarla belirlenmiştir;

MADDE 1

1. **29 Aralık 1917 (11 Ocak 1918)** tarihinde Batı Ermenistan'ın bağımsızlığını tanıyan Rusya'nın kararnamesi. Rusya Halk temsilcileri konseyi 'Türkiye Ermenistan'la (Batı Ermenistan) ilgili kararnamesini' **31 Aralık 1917 (13 Ocak 1918)** tarihinde '**Pravda**' gazetesinin **No: 227** sayısında yayınlanmıştır.
2. 2 Ocak 1918 tarihinde Batı Ermenistan Ulusal Konseyinin Fransa hükümetine Batı Ermenistan'ın bağımsızlığını tanımak için yaptığı başvuru.
3. **10 Ağustos 1920** Sevr antlaşması ve **ABD Başkanı W. Wilson'un hakem kararı (22 Kasım 1920)**. Batı Ermenistan'ın varlığını ve **bağımsızlığını tanıyan**, bugüne kadar geçerli olan "**de jure**" ve "**de facto**" kabul edilmiş uluslararası belgeler.

Bu önemli tarihleri de not ediyoruz; **1920 San Remo** konferansı, **24 Nisan 1920** Batının Büyük devletleri tarafından Sevr antlaşmasının imzalanması, **11 Mayıs 1920 Sevr** antlaşmasının Türk hükümetine teslimiyeti, **10 Ağustos 1920** Türkiye tarafından **Sevr** antlaşmasının imzalanması.

4. **14 Aralık 1960** BM Genel kurulu tarafından kabul edilmiş Sömürge İdaresi Altındaki Ülkelere ve Halklara Bağımsızlık Verilmesine İlişkin Karar.

5. Batı Ermenistan Ermenileri BM Genel kurulu tarafından **13 Eylül 2007** tarihinde kabul edilmiş beyannameye göre **yerli (otokton)** halk olarak kendi kaderini tayin hakkına sahiptirler.

‘Yerli(Otokton) halkların kendi kaderini tayin hakkı var. Bu haklarını kullanarak, yerli(otokton) halklar kendi siyasi statüsünü belirleyip ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmalarını sağlayabilirler’ (**Madde 3**)

MADDE 2

1. Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarının sağlanması ve hayata geçirilmesi ancak Batı Ermenistan hükümetinin desteğiyle mümkündür.

2. Zorla tehciye maruz kalmış (her Ermeninin nesileri) anavatanına(hayrenik) dönüp orada kalkınma hakkına sahiptir.

3. **Ermeni Ulusal Konseyi** dünyanın dikkatini Batı Ermenistanın kendi vilayetlerine inkar edilemez tarihi sınırlarının tanınmasına (**W.Wilson’un hakem kararı da dahil olmak üzere**) çeviriyor.

4. 1894–1923 farklı Türk hükümetler tarafından Küçük Asya ve Batı Ermenistan’da gerçekleştirilmiş soykırımın sonucunda katledilmiş, zorla tehciye uğramış, Ermenilerin yok edilmiş veya el konulmuş mal ve mülkiyetini Batı Ermenistan hükümetine teslim etmek zorundadır.

MADDE 3

Sürgünde oluşturulmuş Batı Ermenistan hükümeti dünyanın dört bir yanına dağılmış Ermenilerin durumunu yansıtıyor. Dolayısıyla aşağıdaki tanımlanmaları göz önünde bulundurmak gerekir;

1. Batı Ermenistan Hükümeti, Batı Ermenistan Ulusal Konseyi vekilleri tarafından oluşturuluyor. Sürgündeki hükümet devlet iktidarı niteliğine sahiptir.

2. Batı Ermenistan isimiyle bir tek Batı Ermenistan sürgündeki hükümeti(Hayrenik) kendini tanımlayabilir.

3. Dünyanın dört bir yanına dağılmış Ermenilerin Batı Ermenistan vatandaşlığı hakkı vardır. Batı Ermenistan vatandaşları Batı Ermenistan hükümetinin koruması ve desteği altında bulunuyorlar.

4. Batı Ermenistan hükümeti kendi vatandaşlarının milli, ırk ve dini kimliklerinden bağımsız özgür ve eşit kalkınmasını sağlar.

5. Batı Ermenistan hükümeti toplumunun güvenliğini sağlamak için gereken yapıları ve kurumları teşkil eder.

6. Batı Ermenistan hükümeti uluslararası hukukunun bir parçası olarak başka devletlerle ve milli teşkilatlarla ilişkiler kurup, uluslararası kurumların faaliyetlerinde de katılıyor.

MADDE 4

1. Batı Ermenistan Ulusal Konseyi Batı Ermenistan hükümetini uluslararası beyanname ve antlaşmalarıyla aşağıda belirlenen hükümlerin kabul ettirmesiyle görevlendiriyor;

a) Batı Ermenistan'ın doğal zenginlikleri; toprak, yeraltı kaynakları, hava sahası, su ve diğer doğal kaynakları, ekonomik, entellektüel, tarih ve kültürel imkanları Batı Ermenistan Ermenilerine aittir.

b) Batı Ermenistan'ın doğal zenginliğine sahip olma, onu kullanıp yönetme şekli Batı Ermenistan hükümetinin kabul ettiği yasalarla belirlenir.

c) Batı Ermenistan Hükümeti Türkiye Cumhuriyetinin sınırları içerisinde milli servete sahiptir. Bunların içinde altın ve elmas rezervleri, para fonunda ise pay hakkı mevcuttur.

2. Batı Ermenistan Hükümeti kendi hakimiyeti altında bulunacak tüm bölgelerde ifade, basın ve vicdan özgürlüğü, yasama, idareci ve hukuki yönetimlerinin eşitliğini sağlayacak, Batı Ermenistan'ın topraklarında yer alacak silahlı kuvvetleri ve emniyet güçleri depolitize edilecektir.

3. Batı Ermenistan Hükümeti Ermeniceyi devlet dili ilan edip, Batı ve Doğu Ermenicenin eşit kullanımını kabul ederek, hükümetin resmi dili olarak Batı Ermeniceyi ilan ediyor. Hükümet kendine özgü eğitim, bilim ve kültür mekanizmaları oluşturuyor.

4. Batı Ermenistan Hükümeti Batı Ermenistan'da ve Türkiye'de gerçekleştirilmiş soykırımı kabul ettirme sürecini Ermeni Ulusal konseyinin beyannamesine uygun bir şekilde destekliyor.

5. Bu bildirge Ulusal Konseyi tarafından, Uluslararası kurumlarda söz sahibi olan Batı Ermenistan Hükümetini temsil eden geçici bir temsilci tayin etmek için bir temel oluşturuyor. Dolayısıyla Batı Ermenistan, Ermenistan Cumhuriyeti, Artsakh (Karabağ), Cavahk ve dünyanın dört bir tarafına dağılmış Ermenilere(Hayere) çağrıda bulunuyoruz; Bilgilerinizle, tecrübenizle ve mesleklerinizle Hükümetimizin faaliyetine katkı sağlayın!

Batı Ermenistan Ermenileri Ulusal konseyi

4 Şubat 2011 Paris, Fransa

KARAR

N: 1/2011 – 29.03.2011

BATI ERMENİSTAN ULUSAL KONSEYİ

'KARA VE DENİZ SAVAŞI HUKUKU, TARAFSIZ ÜLKELERİN HAK VE ÖDEVLERİ, SAVAŞIN BAŞLATILMASI, DÜŞMANLIKLARIN AÇILMASI HAKKINDA' 18 EKİM 1907 TARİHİNDE LAHEY'DE İMZALANAN ANTLAŞMAYA DAYANARAK BATI ERMENİSTAN ERMENİLERİNİN VE BATI ERMENİSTAN'IN DAİİMİ, SİLAHLI, OLUMLU TARAFSIZLIĞINI İLAN EDİYOR

ÖNSÖZ

Birinci ve İkinci dünya savaşlarında insanlığın ve özellikle Ermeniler'in manevi, kültürel, maddi ve toprak kayıpları göz önünde bulundurarak, insanlığın bugün de manevi-kültürel, ahlaki-psikolojik ve ekonomik-siyasi krizlerinden dolayı, medeniyetler arasında yeni çatışmalar insanlığı üçüncü dünya savaşının eşiğine getirdiğini görerek;

'Kara ve deniz savaşı hukuku, tarafsız ülkelerin hak ve ödevleri, savaşın başlatılması, düşmanlıkların açılması hakkında' 18 ekim 1907 tarihinde Lahey'de imzalanan antlaşmayı insanlık ve Ermeniler için hukuki anlamda doğru bir yol olarak kabul etmekteyiz ve antlaşma, milletler ve dinler arasında çatışmaları, savaşları önlemek açısından büyük önem taşımaktadır.

Emperyalist politikaların sonucu olarak Batı Ermenistan devletinin yokluğu, Batı Ermenistan Ermenilerini hukuki anlamda 'Kara ve deniz savaşı hukuku, tarafsız ülkelerin hak ve ödevleri, savaşın başlatılması, düşmanlıkların açılması hakkında' **18 ekim 1907** tarihinde Lahey'de imzalanan antlaşmasının bir parçası olma imkanından ve öz savunma organize etme doğal hakkından mahrum etti. Eğer Ermeni devleti var olsaydı, yukarıda adı geçen sözleşmeden (**1899** yılındaki birinci sözleşme de dahil olmak üzere) ve bu haklardan mutlaka faydalanacaktı.

Şunu da hatırlatıp altını çizmek ve değerlendirmek istiyoruz. **24 Mayıs 1915** tarihinde Üçlü itilaf ülkeleri: Büyük Britanya, Fransa ve Rusya Osmanlı hükümeti tarafından Ermenileri yok etme politikasını eleştirip 'Osmanlı'nın insanlığa ve uygarlığa karşı işlediği yeni suç' olarak bu olayı tanımladılar.

4 Ağustos 1920 tarihinde **Kilikya Ermeni devleti bağımsızlığını ilan etti**, fakat Fransa 27 Ekim 1915 tarihindeki Ermeni Kilikya'sına özerklik verme sözünden vazgeçip Kilikya'yı terk etti ve silahsızlaştırdı, bu yüzden de Kilikya bağımsızlığını koruyamadı.

Bu dönem aynı zamanda Osmanlı İmparatorluğunun parçalanma ve uluslararası prensiplerine dayanarak yeni bağımsız arap devletlerin ortaya çıkma dönemi idi.

1918-1920 yıllarında Doğu Ermenistan'da kurtuluş mücadelesini sürdüren bölgeler Nakhicevan (Nahçıvan), Zangezur, Artsakh (Karabağ), Cavakh ve Ermenistan Cumhuriyeti Türk-Azeri silahlı birimlerinin saldırılarına uğradığını tarihi bir gerçek olarak kabul ediyoruz.

1920 yılında Ermenistan Cumhuriyeti üye olmak için Milletler Cemiyetine başvurdu ve cevabı beklediği süreçte Kemalist Türkiye Ermenistan'a ve Ermenilere karşı yeni saldırılar gerçekleştiriyordu. Sevr Barış antlaşmasının ve ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson'un hakem kararının hayata geçirilmesini engellemek amacıyla.

Ermeni milletinin özgür iradesini ve kendi topraklarının üzerinde otokton(yerli) halk olarak bağımsızlığını geliştirmek, özgür yaşama, kalkınma, ilerleme hakkına engel olan başka tarihi olayları da göz önünde bulundurarak,

Ve nihayet BM tarafından kabul edilen uluslararası prensip ve standartlarına uygun bir şekilde, anlaşmazlıkların barışçı yöntemlerle çözümünden yana olduğumuzu bir kez daha belirterek, halkların özgürce kalkınma ve ilerleme hakkına dayanarak,

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi olarak bu kararla ilan ediyoruz;

1. İşgal altında bulunan Batı Ermenistan'a ("**de jure**" ve "**de facto**") ait olan bölgelerin Batı Ermenistan Ermenilerin ve Batı Ermenistan'ın daimi, silahlı, olumlu tarafsızlığını ilan ediyoruz ve aşağıdaki hükümleri öne sürüyoruz;

a) ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson'un **22 Kasım 1920** tarihindeki **Ermenistan-Türkiye sınırlarını belirleyen hakem kararı**.

b) BM'in **14 Aralık 1960** tarihinde kabul ettiği '**Sömürge İdaresi Altındaki Ülkelere ve Halklara Bağımsızlık** Verilmesine İlişkin Bildirisine' dayanarak tarihi Ermenistan'ın, **Batı Ermenistan ve Kilikya dahil olmak üzere bağımsızlığını tanımak**.

c) Ve nihayet kadim Otokton(Yerli) halk olarak **13 Eylül 2007** tarihinde BM tarafından kabul edilmiş Yerli (Otokton) halklar hakları bildirgesine göre Batı Ermenistan Ermenilerin, Batı Ermenistan'a yönelik olan tarihi, kültürel, medeni, inkar edilemez ve zamanaşımı olmayan haklara sahiptir.

2. Batı Ermenistan Ulusal Konseyinin daimi, silahlı, olumlu tarafsızlık hakkında kararı, hem Batı Ermenistan vatandaşı olanlar için geçerlidir, hem de daha vatandaş olmayan Ermeniler için, zira onlar tanıtıldığı gibi Diaspora Ermenileri değil, onlar Ermenilere yapılan soykırım ve tehcir sonucunda dünyanın dört bir yanına dağılmış sürgündeki Batı Ermenistan Ermenileridir.

3. Batı Ermenistan Ermenilerinin, Ermeni toplulukları da dahil olmak üzere, günümüzde dünyada yaşanan savaflara, devrimlere, milletler ve dinler arasındaki çatışmalara, medeniyetler arasındaki çatışmalara ve onlardan kaynaklanan şiddetlere, katliamlara, soykırımlara, kaoslara dahil olmama hakkı vardır,(Kara ve deniz savaşı hukuku, tarafsız ülkelerin hak ve ödevleri, savaşın başlatılması, düşmanlıkların açılması hakkında' 18 ekim 1907 tarihinde Lahey'de imzalanan sözleşmeye göre.)

4. Batı Ermenistan Ermenileri, Ermeni toplulukları da dahil olmak üzere, şiddetlerden, saldırılardan, zorunlu tehcirlerden ve katliamlardan korunup, ülkelerini dış saldırılara karşı

savunma hakkına sahiptirler. Bu hakları özellikle BM Anayasasının 51. Maddeden kaynaklanıyor. Bu madde insanların 'Bireysel ve toplu öz savunma hakkını' vurguluyor.

5. Batı Ermenistan Ermenilerinin, Ermeni toplulukları da dahil olmak üzere, 'Kara ve deniz savaşı hukuku, tarafsız ülkelerin hak ve ödevleri, savaşın başlatılması, düşmanlıkların açılması hakkında' 18 ekim 1907 tarihinde Lahey'de imzalanan sözleşmeye göre yaşadığı ülkenin, başka ülkelere karşı saldırı gerçekleştirdiğinde, yada iç siyasi çatışmalar, iç savaş esnasında olaylara dahil olmayıp tarafsızlığını koruma hakkı var. Batı Ermenistan Ermenilerinin barış ve güven içinde yaşayıp kalkınma örneklerinden biri de 1975-1990 yıllarında Lübnan'da iç siyasi krizi yaşanırken Lübnan Ermeni toplulukları da olumlu tarafsızlığını koruyabilme örneğidir.

6. Batı Ermenistan Ermenileri, daimi, silahlı, olumlu tarafsızlıklarını sürdürdükleri süreçte kendi toplumunun ve cemaatlerin güvenliğini koruyabilmek için BM Anayasasının 51. maddesine göre savunma ve bölgesel emniyet güçleri oluşturma hakkına sahiptirler.

7. Batı Ermenistan Ermenileri ve Ermenilerin Vatanından değişik dönemlerde, değişik sebeplerden göç ettirilmiş ve sürgüne uğramış Ermeniler, ahlak, tarih, medeniyet, siyaset ve sivil açılarından baktığımızda daimi, silahlı, olumlu tarafsızlık politikalarını sürdürme haklarını hayata geçirmelidir, zira bugüne kadar ne Milletler Cemiyeti, ne de Birleşmiş Milletler ve Uluslararası camia gerektiği gibi Ermenistan'ın (Batı Ermenistan) ve Ermenilerin doğal, daimi ve inkar edilemez haklarını savunmamışlardır.

8. Bu bağlamda Milletler Cemiyeti'nin ve BM'nin belgelerinde ve birinci kurumun oluşturduğu Hükümetlerarası Danışma Kurulu kararında (2 Ağustos 1929) yer alan 'Ermeni göçmenlerinin sorunları ve terk edilmiş mülkleriyle ilgili bazı hükümlerle BM'in 'Ağır Uluslararası İnsan Hakları Hukuku İhlalleri ve Ciddi Uluslararası İnsancıl Hukuk İhlalleri Mağdurlarının Çözüm ve Tazminat Hakkına Dair Temel Prensipler ve Kurallar' (16 Aralık 2005, N:60/147) sözleşmesinde yer alan bazı hükümler kabul edilemez.

9. Batı Ermenistan Ermenileri, Ermeni cemaatleri de dahil olmak üzere, siyasi çelişkilerden ve suistimallerden dışarı çıkıp kendi milli meselelerini başka bir hukuki zemine taşıma hakkına sahiptirler.

10. Dünyanın dört bir yanına dağılmış **sürgündeki 10 milyon Ermeni**, Batı Ermenistan'da çoğunluk oluşturup güvenliklerini sağlayabilirler, dolayısıyla W.Wilson hakem kararının hayata geçirilmesi ve '*de facto*' gerçekleştirilmesi bir gerektir.

11. Batı Ermenistan Ulusal Konseyi, Batı Ermenistan'ın sürgünde bulunan Hükümetine talimat veriyor; Bundan sonra yasama, hukuki, kavramsal, yapısal ve girişimcilik faaliyetlerinde 'Batı Ermenistan Ermenilerinin ve Batı Ermenistan'ın daimi, silahlı, olumlu tarafsızlık' prensiplerine uygun bir şekilde hareket etmek zorundadır, zira bu prensiplere göre 'Batı Ermenistan daimi, silahlı, olumlu ve bağımsız, demokrat bir devlettir'.

12. 'Batı Ermenistan Ermenilerinin ve Batı Ermenistan'ın daimi,silahlı,olumlu tarafsızlık hakkında' Batı Ermenistan Ulusal Konseyinin beyannameyi, hemen beyan ettikten sonra '*de jure*' yürürlüğe giriyor, '*de facto*' ise bu beyannameyi Hollanda hükümetine teslim ettikten 60 gün sonra yürürlüğe girecektir.

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi

Başka dillere tercüme edildiğinde çeviri metnin aslı olarak Ermenice metin kabul edilecektir.

Dipnot

1. Le premier communiqué turc. Agence Télég. Wolff. Constantinople, le 4 juin 1915, L'Agence Havas avait publié, le 24 mai, la déclaration suivante, après une entente préalable entre les Gouvernements de France, de Grande-Bretagne et de Russie:

"Depuis un mois environ, les populations turque et kurde de l'Arménie procède, de connivence et souvent avec l'appui des autorités Ottomanes, à des massacres des Arméniens. De tels massacres ont eu lieu vers la mi-d'avril (nouveau style) à Erzeroum, Terdjian, Eghine, Akn, Bitlis, Mouch, Sassoun, Zeitoun et dans toute la Cilicie; Les habitants d'une centaine de villages aux environs de Van ont été tous assassinés; dans la ville même, le quartier arménien est assiégé par les Kurdes. En même temps, à Constantinople, le Gouvernement Ottoman sévit contre la population Arménienne inoffensive.

En présence de ces nouveaux crimes de la Turquie contre l'humanité et la civilisation, les Gouvernements alliés font savoir publiquement à la Sublime Porte qu'ils tiendront personnellement responsables des dits crimes tous les membres du Gouvernement ottoman ainsi que ceux de ses agents qui se trouveraient impliqués dans de pareils massacres. "

'Adeta bir aydan beri Ermenistan'ın (Batı Ermenistan) Türk ve Kürt ahalisi Osmanlı idarecilerinin izniyle ve hatta onların desteğiyle Ermenilere karşı katliamlar gerçekleştiriyor. Bu katliamlar Nisan ayın ikinci yarısında Erzurum'da, Tercan'da, Eğin'de, Bitlis'te, Muş'ta, Sasun'da, Zeytun'da ve bütün Kilikya'da gerçekleşti. Van'ın etrafındaki yüzden fazla köyün Ermeni nüfusu katledildi ve Van'ın Ermeni mahallesi Kürtler tarafından kuşatılmış durumundadır. Aynı zamanda Osmanlı hükümeti İstanbul'un savunmasız Ermeni sakinlerini de eziyet çekti. İnsanlık ve medeniyete karşı Türkiye'nin bu yeni suça karşılık olarak itilaf devletlerin hükümetleri Bab-I Ali'ye bildiriyorlar ki Türk hükümetinin tüm üyeleri ve bu katliamlara katılan bütün memurlar şahsen sorumlu sayılacaktır'.

2. La Correspondance d'Orient, Revue économique, politique et littéraire

Le 19 janvier, 1920,

1/ Le conseil supreme des allies a decider que le gouvernement de l'Etat Arménien est reconnu comme gouvernement de fait;

2/ Que cette reconnaissance ne préjuge pas la question des frontières de l'Etat armenien.

2. La Correspondance d'Orient, Revue économique, politique et littéraire

Հունվար 19, 1920,

1/ İttifak Devletlerinin Genel konseyi **Ermeni devletinin hükümetini 'de facto' hükümet** olarak tanıdığını ilan ediyor.

2/ Tanımanın, Ermeni devletinin sınırlarının belirlenmesi anlamına gelmediği kararlaştırıldı. **19 Ocak 1920**

3. **22 Kasım 1920** tarihinde ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson tam adıyla 'Amerika Birleşik Devletleri Başkanının Türkiye ile Ermenistan arasındaki sınır sorununun çözümlenmesine ve bununla birlikte, Ermenistan'ın(Batı Ermenistan) deniz ulaşımı ve sözü geçen sınırlara bitişik Türk topraklarının herhangi bir bölümünün askerden arındırılmasını şart koşabileceğine dair' tahkim kararını kabul etti.

3. Voici la Sentence Arbitrale officiel et complet; "La décision du Président des Etats-Unis d'Amérique pour la détermination de la frontière entre la Turquie et l'Arménie, l'accès à la mer de l'Arménie et la démilitarisation de tout territoire turc adjacent".

BATI ERMENİSTAN CUMHURİYETİNİN BAYRAĞI HAKKINDA

KARARNAME

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi'nin **17 Aralık 2004** tarihinde kabul ettiği Bildirgeye göre; Batı Ermenistan'ın (Hayrenik) kendi bayrağı, arması ve Milli marşı olmalı. Bu Bildirgenin hükümlerini temelinde bulundurarak, Batı Ermenistan Ulusal Konseyi, Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin yeni bayrağını belirlemeye karar verdi.

Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin bayrağı, Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin devlet sembollerinden biridir.

Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin bayrağı dört renkten oluşmaktadır. Merkezde evrensel uyumunu sembolize eden iki sembol var: koyu mavi renkli sekizgenin içinde altın renkli sekiz kollu sonsuzluk işareti yer alıyor.

Sekizgenin dört ucundan başlayan koyu mavi kiriş şeklindeki çizgiler dünyanın dört tarafını sembolize edip dört yöne doğru uzanır. Koyu mavi kiriş çizgileri altın rengiyle çevrilidir. Bayrağın dört kesimleri açık mavidir.

Bayrak Ermeni yüksek platosunun uygarlığın beşiği olduğunu sembolize ediyor.

Koyu mavi rengi, Ermeni halkının sonsuzluğunu simgeliyor. Atın rengi "Arev"(Güneş), Ermeni halkının Aryan(Arimen/Armen/Arman) olması, özgürce yaratıcılığı ve hayat sevgisini simgeliyor. Açık mavi renk Ermeni halkının Işık (Luys) aydınlanma misyonu olmasını simgeliyor. Beyaz rengi ise Ermeni halkının erdemliliğini simgeliyor. Bayrağın genişliği ve uzunluğunun ölçüsü 1:2 orandadır.

Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin bayrağının genişliği ve uzunluğunun ölçüsünü koruyarak daha küçük veya daha büyük ölçüde de bayraklar kullanılabilir.

Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin bayrağının tanımıyla birlikte, renkli çizimi de yer alıyor.

Geçici hükümler

1. Batı Ermenistan Cumhuriyeti Hükümeti ve Milli Meclisi oluşana kadar bu kararnamenin yasa hükmü vardır.
2. Bu kararname yürürlüğe girdiği anda Batı Ermenistan Milli Meclisinin bir önceki bayrağı, Batı Ermenistan Ermenilerinin Genel kuruluna teslim edilecektir. (Genel kurulunun simgesi olarak).
3. Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin bayrağının kullanımı, kararnameyi imzaladıktan hemen sonra başlayabilir.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi Başkanı

Paris, Fransa 21.10. 2011

(Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin bayrağının renkli çizimi kapağının birinci sayfasında yer alıyor)

BATI ERMENİSTAN CUMHURİYETİ'NİN RESMİ ARMASI HAKKINDA KARARNAME

İş bu kararname ile Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin resmi arması belirleniyor.

Arma mavi ve atın rengi iki kenar şeridiyle ayrılmış bir siperden oluşuyor. Siperin üzerinde sekizgen içinde sonsuzluk işareti yer alıyor. Sonsuzluk işaretinden başlayan kiriş şeklindeki çizgiler siperi dörde bölüyorlar. Armanın renkleri Batı Ermenistan Cumhuriyeti bayrağı renkleriyle aynıdır; mavi, altın rengi, koyu mavi, beyaz.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistanı Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı 06.04.2015

(Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin resmi armasının renkli çizimi kapağın ikinci sayfasında görebilirsiniz)

BATI ERMENİSTAN ERMENİLERİ ÖZ SAVUNMA KUVVETLERİNİN OLUŞTURMASI HAKKINDA KARARNAME

Ermenistan'ın ve Ermenilerin korunmasını asıl amaç ilan ederek,
Birinci ve İkinci dünya savaşlarında İnsanlığın ve Ermeniler'in yaşadığı insani,manevi,kültürel, maddi ve toprak kayıplarını göz önünde bulundurarak,
Günümüzde insanlığın manevi-kültürel, ahlaki-psikolojik ve ekonomik-siyasi derin krizler yaşadığını ve bunlardan dolayı meydana gelen dinler-medeniyetler arası çatışmalarını Üçüncü Dünya savaşı tehlikesi yarattığını göz önünde bulundurarak,
Yakın Doğuda devam eden ve daha da derinleşen askeri ve siyasi süreçleri, Ermeniler ve Ermenistan'ın güvenliği açısından da tehditler oluşturuyorlar.

BM Uluslararası prensipleri ve standartlarına uygun bir şekilde tekrar anlamazlıkların barış yoluyla çözmenin taraftarı olduğumuzu vurgulayarak, bölgesel barış ve güvenliğinin, halkların özgür kalınma ve ilerleme haklarının hayata geçirilmesi sürecine desteğe hazır olduğumuzu bir kez daha vurgulayarak,

17 Aralık 2004 tarihinde Ulusal Konsey tarafından talep edilen Batı Ermenistan Ermenilerinin kendi kaderini tayin hakkının hayata geçirilmesinin bir gerekçe olduğunu göz önünde bulundurarak,

Dünyanın dört bir yanına dağılmış Ermenilerinin devlet yapısına sahip olma hakkını, Batı Ermenistan sürgündeki hükümeti oluşturmak için **4 Şubat 2011** tarihinde Paris, Fransa'da kabul edilmiş Bildirgeyle gerçekleştirildiğini göz önünde bulundurarak,

Batı Ermenistan Ermenileri ve Batı Ermenistan'ın daimi, silahlı, olumlu tarafsızlık politikası sürdürdüğüne dair kararının (29.03.2011) 'Kara savaşında tarafsız devletlerin ve tarafsız bireylerin haklarıyla' ilgili sözleşmesine (**18 Ekim 1907, Lahey**) dayanarak alındığını göz önünde bulundurarak,

Ermenilerin sorunlarıyla ilgili bizim sorumluluğumuzun bilincinde olarak; Ermenilerin öz savunma hakkı, can ve mal güvenliği, BM İnsan hakları evrensel bildirgesinde yer alan prensiplerden ve standartlardan kaynaklanan, Ermenilerin kalkınma ve gelişme doğal hakkı vs., tüm bunları göz önünde bulundurarak

Beyan ediyoruz:

Batı Ermenistan Ermenileri, Batı Ermenistan Ulusal Konseyi ve Batı Ermenistan Hükümeti öz savunma özel güçlerinin oluşturulması. Bunun temel amacı Ermenileri ve Ermenistan'ı korumaktır.

a) Batı Ermenistan Ermenileri öz savunma güçleri, Batı Ermenistan Ermenilerinin yaşadığı tüm bölgelerde oluşturulacak ve onun yegâne amacı, gerektiğinde Ermenilerin ve Ermenistan'ın savunması olacaktır.

b) Batı Ermenistan öz savunma güçleri için daha sonra yürürlüğe girecek Kanunname ve davranış kodeksi oluşturulacak.

c) Batı Ermenistan Ermenileri öz savunma güçlerine hareket edebilme yetkisi verilecektir ve talebe göre hareket edip gereken yerde bir araya gelecektir.

d) Batı Ermenistan Ermenileri öz savunma güçleri sadece 'Batı Ermenistan Ermenileri ve Batı Ermenistan'ın daimi, silahlı, olumlu tarafsızlık' hakkında (29.03.2011) ve 'Kara savaşında tarafsız devletlerin ve tarafsız bireylerin haklarıyla' ilgili kararların hükümlerine, maddelerine uygun bir şekilde faaliyetlerini sürdürecektir.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi Başkanı

26.12.2012

BATI ERMENİSTAN MİLLÎ MECLİSİ (PARLAMENTO) OLUŞTURMA BİLDİRGESİ

Paris, Fransa, 24 Mayıs 2013.

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi, Batı Ermenistan Hükümeti ve Batı Ermenistan Milli Meclisini (Parlamento) oluşturan özel konsey, Batı Ermenistan'ın devlet yapısı oluşturma, Ermenilerin varlığı ve kimliğini koruma, Batı Ermenistan ekonomisini canlandırma ve yeniden inşa etme sürecinin sorumluluğunu üzerlerine alıp

İlan ediyoruz:

>Ermeniliğin var olan gücünü mobilize edebilmek için Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) oluşturmak.

>Milli birliğini ve Ermenilerin zamanaşımına uğramayan haklarını, Ermeni meselesini çözüm sürecinin temelinde bulundurmak.

>Bir önerge kabul etmek: Ermeni halkı kendi kendine yeten bir şekilde yaşamını sürdürmeli, gelecekte ise tek, birleşik ve bağımsız Ermeni devletinin bünyesinde barındırılmalı.

Առաջնորդվում են՝

a) Batı Ermenistan Ermenileri Ulusal Konseyinin **17 Aralık 2004** tarihinde kabul edilmiş resmi beyannameyi ve **20 Ocak 2007** tarihinde kabul edilmiş ‘Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarıyla ilgili’ bildirgesini temelde bulundurarak,

b) Batı Ermenistan'ın sürgündeki Hükümeti'nin oluşturulmasıyla ilgili 4 Şubat 2011 tarihindeki ve Batı Ermenistan devlet yapılarıyla ilgili 2 Mart 2011 tarihinde kabul edilmiş kararları temelde bulundurarak,

c) 30 Kasım 2012 tarihinde Batı Ermenistan Ermenilerinin 5. Konefransında alınan Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) oluşturma kararını temelde bulundurarak,

İlan ediyoruz;

İnsani ahlak anlayışlarına ve her türlü insan haklarına rağmen Ermenilerin kendi memleketlerinde (**yerkir**) olan haklarını tanımayan Türkiye'nin farklı hükümetleri, Osmanlı, Jön Türk ve Kemalist, 1894-1923 yılları arasında Ermenilere soykırım ve tehcir gerçekleştirdiler. Bunların sonucunda bölgede demografik yapı tamamen değişti, işgal altında bulunan Batı Ermenistan topraklarında, Ermenilerin sayısı azaldı ve ek olarak Batı Ermenistan'da milletler arasındaki denge zorla değiştirildi. Bütün bunları göz önünde bulundurarak, ilan ediyoruz ki; Batı Ermenistan Milli Meclisinin(**Parlamento**) idaresi hem Batı Ermenistan Cumhuriyeti vatandaşlarının üzerinde, hem '**de jure**' ve '**de facto**' Batı Ermenistan'a ait olan, işgal altında bulunan topraklar üzerinde geçerlidir. İdare bölgesini belirleyen unsurlar da şunlardır;

a) ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson'un Ermenistan-Türkiye sınırı belirleyen hakem karar (**22 Kasım 1920**) .

b) Tarihi Ermenistan'ın, bunun dahilinde **Batı Ermenistan** ve **Kilikya(Giligia) Ermenistan'ın** bağımsızlığının BM ‘Sömürge İdaresi Altındaki Ülkelere ve Halklara Bağımsızlık Verilmesine ilişkin’ bildiriye (**14 Aralık 1960**) göre tanınması.

c) BM ‘Yerli(Otokon) halklar hakları’ bildirgesine göre (**13 Eylül 2007**) Batı Ermenistan Ermenilerinin tarihi, genetik, kültürel, medeniyeti inkar edilemez ve zamanaşımına uğramayan haklarıyla devlet oluşturma hakkı da mevcut.

Yukarıda belirlenmiş idare, Batı Ermenistan'ın aşağıda gösterilen vilayetlerinde ve bölgelerinde yayılıyor;

1. Van,
2. Bitlis (Bageş),
3. Erzurum (Garin),
4. Trabzon (Hamşen),
5. Sivas (Sebastia),
6. Diyarbakır (Dikranagerd),
7. Harput (Kharpert),

8. Kilikya (Kayseri, Maraş, Adana, Zeytun, Antep, Antioch/Antakya)
9. Kars (ve Surmalu),
10. Cavahk,
11. Nakhicevan (Nahçıvan).

Yukarıda belirlenmiş belgelerle ve hükümlerle hareket ederek Batı Ermenistan Ulusal Konseyi, Batı Ermenistan Hükümeti ve Batı Ermenistan Milli Meclisi oluşturan özel konseyi ilan ediyor;

Batı Ermenistan Milli Meclisini(Parlamento) oluşturan ve tüm seçim sürecinin organizasyonunu sağlayan Yüksek Seçim Kurulu teşkil ediliyor.

(Bak. Batı Ermenistan Milli Meclisini(Parlamento) oluşturan Yüksek Seçim Kurulunun websitesi: <http://www.western-armenia-election.org>):

Vatandaşların kayıt süreci.

Batı Ermenistan vatandaşları, Batı Ermenistan (Hayrenik) kökenli ve Batı Ermenistan kökenli olduklarını (birkaç nesil geçmiş olsa da) kanıtlayabilen bütün kişilerdir.

1) Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) seçimlerine katılmak isteyen Batı Ermenistan vatandaşlarının, yurttaşlar derneklerinin ve sivil toplum örgütlerinin kayıt süreci **24 Mayıs – 1 Aralık 2013** tarihleri arasında gerçekleşecek.

2) Seçimlere katılmak isteyen Batı Ermenistan vatandaşları aşağıdaki web sitesinde kayıt yaptırabilirler:

<http://www.western-armenia-election.org/votes/Enregistrement2013-fr-arm.php>

Adayların kayıt süreci

1) **1 Haziran 2013** tarihinden Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) vekil adaylarının imza kampanyaları bunun için hazırlanmış olan özel formlarla gerçekleşecek.

2) Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) Batı Ermenistan vatandaşlarından oluşuyor. Batı Ermenistan kimlik belgesine sahip olması vekil adaylar için zorunludur.

3) Adayların kayıt işlemleri 1 Ekim 2013 saat 08:00 tarihinde başlayıp, **22 Ekim 2013** saat 24:00 tarihinde sona erecektir.

4) Seçimler **22 Kasım 2013** tarihinde saat 08:00 ve **1 Aralık 2013** saat 00:00 arası gerçekleştirilecek (Yüksek Seçim Kurulunun websitesi aracılığıyla yada yazılı şekilde).

5) Seçim sonuçları Yüksek Seçim Kurulu tarafından **17 Aralık 2013** tarihinde açıklanacaktır.

6) Adaylığının onaylanması için vekil aday Batı Ermenistan vatandaşlarından en az 100 imza toplamalı.

7) Vekil aday kendi biyografisini ve faaliyet programının özetini sunmalı.

8) Batı Ermenistan Milli Meclisinin (Parlamento) vekil adayları aşağıdaki web sitelerinde kayıt işlemlerini yapabilirler:

<http://www.western-armenia-election.org/votes/Candidature2013-fr-arm-en-ru.php>

http://www.western-armenia-election.org/Consultation-Electorale/2013/Teqnadzouneri_timoume-2013.pdf

http://www.western-armenia-election.org/Consultation-Electorale/2013/Requete_de_candidature-2013.pdf

Batı Ermenistan Ulusal Konseyinin ve Batı Ermenistan Hükümetinin Bildirgesini ve temel belgelerini resmen kabul eden Batı Ermenistan Milli Meclisi vekil adayları kendi adaylığını açıklayabilirler veya yurttaşlar dernekleri, sivil toplum örgütleri, Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) ve Batı Ermenistan Hükümeti onların adaylığını öne sürebilir.

Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) oluşturma, temel mekanizmaları Batı Ermenistan Ulusal konseyi tarafından kabul edilmiştir. Bu mekanizmaların içinde Batı Ermenistan Milli Meclisi'nin(Parlamento) birinci oturum tarihi milletvekillerin sayısı, yurttaşlar dernekleri ve sivil toplum kuruluşlarının dahil olma süreçleri açıklanıyor.

Tüm Ermenilere çağrıda bulunuyoruz;

Sizin tartışılmaz ve zamanaşımına uğramayan haklarınıza sahip çıkın. Bu önemli haklardan biri de Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) oluşturma, seçimlere katılma,Batı Ermenistan vatandaşlığının sağladığı tüm imkanlardan faydalanma hakkıdır.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi Başkanı

Tigran Paşabezryan

Batı Ermenistan sürgündeki Hükümet Başbakanı

Armen Ter-Sarkisyan

Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) oluşturan özel konsey

**BATI ERMENİSTAN CUMHURİYETİNİN CUMHURBAŞKANI TARAFINDAN
ONAYLANMIŞ KARARNAME**

‘Batı Ermenistan Cumhuriyeti devamlılığını sağlayan bir devlet olarak’

N: 12 –2014–02–23

1920 yılında resmen **tanınmış** Ermenistan devletinin devamı olan Batı Ermenistan Cumhuriyeti hakkında karar-hatırlatma:

Ermeni Devletinin, **Ermenistan'ın (Batı Ermenistan) bağımsızlığı** 19 Ocak 1920 tarihinde resmen tanınmıştır.

Sevr Barış Antlaşmasının 93. maddesiyle Ermenistan devletinin içinde yaşayan azınlıkların haklarının korunması sağlanmıştır.

Madde 1 –Ermeni devleti İttifak devletler tarafından **19 Ocak 1920** tarihinde '**de facto**' ve **11 Mayıs 1920** tarihinde '**de jure**' olarak tanınmıştır ve biz bu gerçeklere dayanarak Batı Ermenistan Cumhuriyeti'ni Ermeni devletinin devamı olarak ilan ediyoruz.

Madde 2 –Yukarıdaki delillere dayanarak Batı Ermenistan Cumhuriyeti günümüzde Ermeni devletinin devamı olarak, **1920 yılında tanınmış Ermenistan(Batı Ermenistan)** devletinin kabul ettiği bütün sözleşmeleri, antlaşmaları ve kararları için sorumluluk taşıyor.

Ermenistan devletinin bağımsızlığını resmen tanıyan kararlar;

29 Aralık 1917 tarihli bir kararnameyle Rusya Sovyet halk komiserleri konseyi Batı Ermenistan'ın (Türkiye Ermenistanı) bağımsızlığını tanıdı.

12 Şubat 1919 tarihinde Batı Ermenistan Ermenileri Milli heyeti ve Ermenistan Cumhuriyeti heyeti Paris Barış Konferansına katıldılar ve Ermeni halkının talepleriyle ilgili bir memorandum sundular. Bu aynı memorandum daha sonra **26 Şubat 1919** tarihinde Versay Barış konferansındada sunuldu.

Bu belge Milletler Cemiyeti ve İttifak devletlerin desteğiyle Ermenistan devletinin bağımsızlığını tanıma talebinde bulunuyor. Ermenistan devleti Batı Ermenistan'ı teşkil eden 6 vilayetlerden, Kilikya'dan ve bağımsızlığını yeni ilan eden Ermenistan Cumhuriyeti'nden oluşacaktı.

Bu taleplere cevaben İttifak devletlerin Genel kurulu **19 Ocak 1920** yılında '**de facto**' **Ermenistan (Batı Ermenistan) devletini tanıma kararı almıştır.**

1) **Ermeni devletinin hükümeti hükümet olarak tanınıyor,**

2) Bu karar Ermeni devletinin sınırlar meselesini çözüyor.

27 Ocak 1920 tarihinde Barış konferansının sekreterliği bu iki kararı Ermeni Milli birleşmiş heyetine resmen sunmuştur.

11 Mayıs 1920 tarihinde Türk heyeti konferansa davet ediliyor ve burada onlara 'Barış şartları' sunuluyor.İttifak devletlerin arasında Ermeni devletinin heyetide yer almaktaydı.Daha sonra **Sevr** antlaşmasının önsözü olarak kabul edilen 'Barış şartları' başlıklı ön sözünde, Ermenistan İttifak devletlerinin sırasında yer alıyor. **Ermeni devleti böylece 'de jure' olarak ta tanındı.**

10 Ağustos 1920 tarihinde **Sevr Barış antlaşması imzalandı.** Bu antlaşmanın 88-93 maddeleri Ermenistan(Batı Ermenistan) devletiyle alakalıdır.

22 Kasım 1920 yılında ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson‘Amerika Birleşik Devletleri Başkanının Türkiye ile Ermenistan arasındaki sınır sorununun çözümlenmesine ve bununla birlikte Ermenistan’ın deniz ulaşımı ve sözü geçen sınırlara bitişik Türk topraklarının herhangi bir bölümünün askerden arındırılmasını şart koşabileceğine dair’ hakem kararını onayladı.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistan Cumhuriyetinin Cumhurbaşkanı

**‘BATI ERMENİSTAN CUMHURİYETİ ANAYASASI PROJESİ HAZIRLAMAKLA İLGİLİ’
BATI ERMENİSTAN CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANI’NIN KARARNAMESİ**

N: 23, 2014–08.10

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi oluşumunun 10. yılını,
Batı Ermenistan Hükümetinin oluşum sürecinin başlangıcının 4. yılını,
Batı Ermenistan Cumhuriyeti Milli Meclisinin(Parlamento) oluşumu,
Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı seçimi ve Batı Ermenistan Cumhuriyetinin devlet yapılarının oluşumu göz önünde bulundurarak tekrar ve tekrar ilan ediyoruz;
Batı Ermenistan Cumhuriyeti (Ermenistan) özgür, bağımsız, egemen, sosyal, hukuk, demokratik ve daimi silahlı, olumlu tarafsız bir devlettir.

Bu gerçek aşağıdaki bildirgelere, kararlara,yasalara ve hukuki belgelere dayanıyor;

1. Batı Ermenistan Ermenileri Ulusal Konseyi'nin kuruluş toplantısında alınmış karar, **17.12.2004**
2. Batı Ermenistan Milli Meclisi vekilleri tarafından kabul edilmiş bildirge, **20.01.2007**
3. Batı Ermenistan Ulusal Konseyinin, Batı Ermenistan Hükümeti oluşturma bildirgesi, **04.02.2011**
4. Batı Ermenistan Ulusal Konseyinin tarafsızlık hakkında kararı, **29.03.2011**
5. Batı Ermenistan Cumhuriyeti bayrağı hakkında kararname, **21.10.2011**
6. Batı Ermenistan Ermenilerinin öz savunma güçleri oluşturma hakkında kararname, **26.12.2012**
7. Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) oluşturma hakkında bildirge, **24.05.2013**
8. Batı Ermenistan Cumhuriyetinin Cumhurbaşkanı tarafından onaylanmış kararname-hatırlatma ‘Batı Ermenistan Cumhuriyeti(Ermenistan) **1920** yılında ortaya çıkan Ermeni devletinin devamlılığını sağlayan bir devlet olması hakkında’. N: 12 –2014–02–23:

Böylece;

Batı Ermenistan Milli Meclisine(Parlamento) Batı Ermenistan Cumhuriyeti Anayasası projesi hazırlayan bir komisyon kurmayı teklif ediyoruz. Bu komisyon Batı Ermenistan Ermenilerinin ve Batı Ermenistan vatandaşlarının iradesini yansıtan bildirgelere, kararlara, yasalara ve hukuki belgelere dayanarak, Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin devlet yapısını ve içeriğini belirlemek için bir **Anayasa projesi** hazırlayacaktır.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

Bölüm III

BATI ERMENİSTAN ULUSAL KONSEYİ VE BATI ERMENİSTAN DEVLET YAPILARINDAN BM VE BM ÜYE DEVLETRİNE YAPTIKLARI BAŞVURULARI

Türkiye Cumhurbaşkanı Sn. Abdullah Gül'e BAŞVURU

Paris,18 Nisan 2011.

Sayın Cumhurbaşkanı,

Batı Ermenistan Ulusal konseyi ve Batı Ermenistan Ermenileri Meclisi (BM sıradaki komisyonlarında kayıt olmuş; Dünya Fikri Mülkiyet Örgütü (WIPO), Yerli(Otokton) halklar hakları uzmanlar örgütü (EMRIP), Ekonomik ve Sosyal konsey) (ECOSOC) ve merkezi Paris, Fransa'da bulunan Batı Ermenistan sürgündeki Hükümeti bu resmi mektubuyla Türkiye Cumhuriyeti hükümetinden talep ediyoruz; **1894-1923** tarihler arasında **Osmanlı, Jön Türk, Kemalist** hükümetleri tarafından Ermenilere ve Ermeni medeniyetine karşı devamlı işledikleri suçu, yani Ermenilere karşı yapılmış **soykırım**'ı tanımak ve inkar politikasına hemen son vermek.

Üç farklı Türk hükümetleri tarafından önceden planlanan ve gerçekleştirilen suçların neticesinde Ermeniler yaklaşık 2 milyon kurban verdiler. Yaklaşık 1 milyon Ermeni de zorla tehcire, vatansız kalmaya ve asimilasyona maruz kaldı.

Bugün, yerli(otokton) bir halk olarak, yaklaşık **10 milyon Ermeni** Türkiye Cumhuriyeti'nin sürdürdüğü Ermeni karşıtı politikasından dolayı kendi vatanının(hayrenik) dışında yaşayıp asimile olmaya ve yok olmaya mahkum ediliyor.

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi ve Batı Ermenistan Hükümeti, Ermeni meselesinin siyasi anlamda sadece 1915 üzerine odaklanmayı katiyen reddediyor.

Soykırım 1894 yılında Sasun katliamlarıyla başlamıştır. Bu amaca hizmet etmek için önceden, 1891 yılında Hamidiye alayları teşkil edildi.

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi ve Batı Ermenistan Hükümeti, Türkiye tarafından **gerçekleştirilmiş soykırım**'ı üç farklı dönemlere ayırıyor;

1. **1894 –1896** tarihler arasında Sultan II. Abdülhamid tarafından gerçekleştirilmiş soykırımı,
2. **1909** yılında Kilikya Ermenistan'ında, Adana'da Jön Türk hükümeti tarafından yapılmış soykırımı,
3. **1915–1923** tarihleri arasında Jön Türk ve Kemalist hükümetleri tarafından gerçekleştirilmiş soykırım.

Böylece, Türkiye Cumhuriyeti hükümetinden **1894-1923** tarihleri arasında devlet tarafından panlanmış ve gerçekleştirilmiş soykırımın tamamen tanınmasını talep ediyor. Soykırım gerçeği tarihi ve hukuki arşiv belgelerine de dayanıyor;

– **24 Mayıs 1915** tarihinde Üçlü ittifak devletleri (**Büyük Britanya, Fransa ve Rusya**) Osmanlı hükümetinin gerçekleştirdiği, Ermenilere yapılan katliamları ve soykırımı kınayan bir mesaj yayınladılar. Bu mesajda 1915 Nisan ayında başlayan katliamları '**insanlığa ve medeniyete karşı Türklerin işlediği suçu**' ifadesiyle tanımladılar.

– 1919 yılında İstanbul divan-ı harb-i örfi yargılamaları ve kararlar

– **1965 –2010** tarihler arasında Soykırımı tanıyan ve kınayan devletlerin listesi.

– **1984** Daimi Halk mahkemesi kararı.

– **1985** BM İnsan hakları komisyonu kararı.

– **1987** Avrupa parlamentosu kararı.

– **2007** Yerli(Otokton) halklar hakları bildirisi'.

– **2011** Arjantin mahkemesinin kararı.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi Başkanı

Tigran Paşabezyan

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Hükümet Başbakanı

BM ve BM Güvenlik konseyi üye devletlerine, Sevr Barış antlaşmasını imzalayan devletlere, Uluslararası İşbirliği platformu üye devletlerine Batı Ermenistan Ermenilerinin hakları hakkında

BAŞVURU

Her milletin yaşama, kalkınma ve geleceğe sahip olma hakkı vardır.

Bu milletlerin yanında Batı Ermenistan Ermenilerinin, Yakın Doğuda yaşayan Ermenilerin de kendi medeniyetle dolu geçmişleriyle, günümüzdeki yaratıcılıkla ve parlak istikbale olan inançlarıyla yaşama, kalkınma ve geleceğe sahip olma hakkı vardır.

Tekrar hatırlatalım ki, Yakın Doğuda yaşayan Ermeniler **1894-1923** yıllarında Ermenilere karşı üç farklı Türk hükümetleri tarafından gerçekleştirilmiş soykırım ve zorlu tehcir suçu ve politikaların sonucunda bu bölgelere yerleşmişlerdir. **24 Mayıs 1915** tarihinde Üçlü ittifak

devletleri (**Büyük Britanya, Rusya ve Fransa**) bu politikayı kınadılar ve ‘**insanlığa ve medeniyete karşı işlenen suç**’ ifadesiyle tanımladılar.

Yukarıda belirttiğimiz gibi Uluslararası camia tarafından **1920’li** yıllarda Ermenilerin kendi **anayurdu (haynenik)** ve **memleketi (yerkir)** olan Batı Ermenistanın üzerinde olan hakları kabul edilmiştir, fakat bu yasalar hayata geçirilememiştir. O dönemde Uluslararası camianın en büyük ihmallerinden biriydi bu. Bu ihmal belkide o dönemde var olan dar askeri-siyasi hesaplarının ve menfaatçılığının bir sonucuydu. Fakat bölgedeki devletler ve halklar için bu zorlu, tarihi dönemde aynı hatanın aynı sonuçlarla bugün tekrarlanması affedilmez olacak, çünkü istikrarlı bir barış, barışçıl bir işbirliği oluşturabilmek için bölgedeki çetin meseleleri, bunların yanısıra Ermeni sorunu için de nihai bir çözüm sağlanması gerekiyor.

Dolayısıyla sürgünde bulunan Ermenilerin ve özellikle Yakın Doğu, Suriye’de yaşayan Ermenilerin sorunlarını çözmek için teklifte bulunuyoruz;

– Batı Ermenistan Ermenilerinin **memleketlerine (yerkir)** dönme hakkını sağlayıp gerçekleştirmek ve bundan kaynaklanan siyasi bütün sorumluluklar ve haklarının gerçekleştirilmesini sağlamak. Bu hakların içinde **22 Kasım 1920** tarihinde ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson’un aldığı hakem kararı ve bu kararla belirlenmiş şimdiye kadar **işgal altında** bulunan Batı Ermenistan’ın sınırlarınıda göz önünde bulundurmak gerekiyor.

– **4 Ağustos 1920** tarihinde kabul edilmiş **Kilikya (Giligia)** Bağımsızlık bildirgesini ve **1968** yılında **BM** tarafından kabul edilen ‘Sömürge İdaresi Altındaki Ükelere ve Halklara Bağımsızlık Verilmesine İlişkin Bildirgeye’ dayanarak, derhal Kilikya’ya bağımsızlık vermekle ilgili siyasi ve hukuki hükümleri hayata geçirmek.

– **Batı Ermenistan ve Kilikya (Giligia) Ermenistan’ın** askersizleştirme sürecini hayata geçirmek ve gerçekleştirmek. Aşağıdaki hükümlere dayanarak;

– **29 Mart 2011** tarihinde Batı Ermenistan Ulusal Konseyi ve Batı Ermenistan Hükümetinin Batı Ermenistan Ermenileri ve Batı Ermenistan’ın daimi, silahlı, olumlu tarafsızlık politikası tercih ettiğine dair aldığı kararı.

– **2011 Eylül** ayında Batı Ermenistan Ulusal Konseyi’nin ve Batı Ermenistan Hükümeti’nin BM Güvenlik Konseyine yaptığı başvurusu. Bu başvuruda ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson’un hakem kararını hayata geçirip, Batı Ermenistan Ulusal Konseyi’nin ve Batı Ermenistan Hükümeti’nin tarafsızlık kararına dayanarak, **Kilikya (Giligia) Ermenistan’ı** ve **Batı Ermenistan’ı** askersizleştirmesi talep ediliyor.

Tigran Paşabezyan

Batı Ermenistan sürgündeki Hükümet Başbakanı

12.03.2014

BM ve BM Güvenlik Konseyi üye devletlerine, Sevr Barış antlaşmasını imzalayan devletlere, Uluslararası İşbirliği platformu üye devletlerine Yakın Doğu'daki Ermenilerinin öz savunma güçleri oluşturma hakkında

BAŞVURU

Dünyada insan hakları, gerçek demokrasiyi ve medeniyet değerlerini savunan, özellikle bölgesel ve küresel güvenliğini, barışı sağlamak için önemli bir zemin oluşturan bir örgütün yöneticisi olarak, Yakın Doğu'da Ermeni öz savunma güçleri oluşturmakla dair kararımızı sizlere bildirmeyi bir borç sayıyoruz. Dolayısıyla sizin dikkatinizi bu kararımıza sebep olan unsurların ve gerçeklerin üzerine çekmek istiyoruz:

Suriye'de radikal muhalefet tarafından Kesap şehrinin işgali ve Kesap Ermenilerinin yeni tehciri Suriye Ermenilerinin, Yakın Doğu'da yaşayan Ermenilerin ve Hristiyanların can ve mal güvenliğini kasteden nefret ve tahammülsüzlüğün ne kadar tehlikeli boyutlara ulaştığını açık bir şekilde gösteriyor. Şiddet ve soykırım tehdidi içeren fitneci faaliyetlere devam ediyorlar. Yakın Doğu'da yaşayan Ermenilere ve Hristiyanlara karşı yürütülen ırkçı ve soykırımcı tehditler politikası belki ileride daha da farklı boyutlara ulaşip yeni tehcirlerle ve zorlu göçlere sebep olabilirler. Bu bağlamda Ermenilere yapılan soykırımın hafızası, onunla yüzleşip tanıma, kınama ve tazminat dosyasını oluşturma gerekliliği bir kez daha büyük önem kazanıyor.

–Batı Ermenistan üzerinde Ermenilerin olan hakları ve onları gerçekleştirme meselesi tekrar gündeme geliyor. Gerçek bir tehlikeden tüm Ermeniler uyanmış, tıpkı Sumgayit soykırımından sonra uyandıkları gibi. Genelde Yakın Doğu'daki Ermenilerin, Ermenistan ve Artsakh (Karabağ) Ermenilerinin güvenliğiyle ilgili meselelerin paketi açılmış vaziyettedir.

Bu gerçekleri göz önünde bulundurarak, Suriye ve Yakın Doğu'daki Ermenilerin, Batı Ermenistan Ermenilerinin ve Yakın Doğu'da yaşayan Hristiyanların can ve mal güvenliğini korumak gerekçesiyle Batı Ermenistan Ulusal Konseyi, Batı Ermenistan Hükümeti tarafından öne sürülen 'Batı Ermenistan Ermenilerinin ve Batı Ermenistan'ın daimi, silahlı, olumlu tarafsızlık politika tercih etmesiyle ilgili' **(29 Mart 2011)** kararnameye, 'Batı Ermenistan Ermenilerinin öz savunma güçleri oluşturmasıyla ilgili' **(26 Aralık 2012)** kararnameye dayanarak;

Batı Ermenistan bayrağı altında, Yakın Doğu'daki Ermenilerin öz savunma güçleri oluşturma sürecinin başlangıcını ilan ediyoruz.

Suriye'deki radikal muhalefet tarafından uluslararası normların çiğnenmesi ve hiçe sayılması Suriye'de, Yakın Doğu'da sadece buna karşılık olarak oluşturmayı öngördüğümüz güvenlik ve barış bireyleriyle durdurulabilir ve önlenabilir.

Böylece, Suriye’de, Yakın Doğuda yaşayan Ermenileri bu kritik ve tehlikeli vaziyetten kurtarmak ve onların güvenliğini, öz savunma hakkını, bu konuda diğer haklarını savunabilmek adına çok değerli desteğinizi arz ediyoruz.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

06.04.2014

BM Güvenlik konseyine Deyr ez Zor’daki Ermeni Srpots Nahatakats (Aziz Şehitler) kilisesinin patlamasıyla ilgili

BAŞVURU

Sayın BM Güvenlik Konseyi üyeler,

Ermenilere ve Ermenistan’a yönelik bir tehdit ve meydan okuma günümüzde yeniden meydana geldi. Bu sefer Ermenilerin tarihi-kültürel ve manevi değerlerinden biri olan ve Ermenilere yapılan Soykırım kurbanlarının anısına inşa edilmiş Deyr ez Zor’daki Srpots Nahatakats (Aziz Şehitler) kilisesi hedef oldu.

Tabi, aynı şekilde **1988’den** itibaren Ermeni tarihi-mimari yapılarına karşı yürütülen barbarca yok etme politikası, mesela Nahçıvan’daki (Nakhicevan) Ortaçağ Ermeni Haçkar’ların (Haç Taşı) Azeriler tarafından hunharca yok edilmesi, devam ediyor.**1988-1990** yılları arasında **600 bin** Ermeninin Azerbaycan’da soykırıma tabi tutulması yetmezmiş gibi, şimdi de Ermenilere ait tarihi-kültürel ve manevi değerleri yok ediliyor.

‘Cezasız kalan suçlar yeni cezalar doğurur’ ifadesinin hep sadece dile getirilmesi yetmiyor artık. Suçluları ortaya çıkarıp cezalandırma zamanıdır şimdi.

Biz Ermeniler için bu gibi örnekler çok fazladır. **1894-1896** yıllarından başlayıp **1923** yılına kadar, ortalama **30 sene** boyunca soykırımdan tehcire, kültürel soykırımından inkara, Ermeni tarihini ve kültürünü hiçe saymak, sahteleştirme, Ermeni düşmalığı(anti Ermeni) vs... Bütün bunları yaşadı Ermeni halkı. **1937-38** yıllarında Dersim Ermenilerine yönelik katliamlar ve zulüm de Ermeni düşmanlığının bir göstergesidir.

Sayın Güvenlik konseyi başkanlığı üyeleri,

Sıradaki bu barbarlığı mahkum edip, uluslararası sorgulama başlatıp bu eylemini gerçekleştiren kişileri tespit ederek cezalandırmayı öneriyoruz.

Bu operasyonu gerçekleştirmek örgütünüzde sadece saygı ve onur getirir.

Biz inanıyoruz ki ‘Suç ve Ceza’ prensipine uygun bir şekilde adaletiniz hatasız işleyecektir ve Ermenilerin size inanıp teşekkür etme hakkı vardır.

Aksi halde tüm insanlığa yönelik bu küresel tehdit kontrol altından çıkmaya mahkum olacaktır.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

25.09.2014

**BM ve BM Güvenlik konseyi üye devletlerine, Sevr Barış antlaşmasını imzalayan devletlere
Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'ndan**

ÇAĞRI

BM İnsan hakları evrensel bildirgesine, '**Soykırım suçunun önlemesine ve cezalandırmasına dair**' sözleşmeye, '**İnsanlığa karşı ve savaş suçlarının zamanaşımı olmamasına dair**' sözleşmeye dayanarak,

Ermenilere yapılan soykırımı organize edenlerin **1919** yılında İstanbul'da askeri mahkemeler tarafından mahkum edilmesini göz önünde bulundurarak,

1919 yılında Paris Barış kongresinde özel komisyon tarafından **1915-1918** yıllar arasında Batı Ermenistan'a verilen zararın hesaplanması, **10 Ağustos 1920** yılında Sevr Barış antlaşmasının imzalanması ve **22 Kasım 1920** tarihinde ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson'un Ermenistan-Türkiye arasındaki sınırıyla ilgili hakem kararının onaylanmasını göz önünde bulundurarak, Soykırımı organize edenlerin ve suçluların yargılanmasının, verilen maddi zararların hesaplanmasının, Ermenistan devletinin sınırlarının tanınmasının bir gerçek olduğunu vurgulayarak,

2004 yılında Batı Ermenistan Ermenilerinin kimliğini ve vatandaşlığını yansıtan bir yapının meydana gelmesi ve bu sistemin içinde Batı Ermenistan Hükümeti (Ermenistan), Milli Meclisi(parlamento), ve Cumhurbaşkanlığı da yer alıyorlar.Batı Ermenistan Ermenilerinin, diğer bütün milletler gibi, yaşama, kalkınma ve geleceğe sahip olma hakları var, dolayısıyla kendi **anayurdu (hayrenik)** olan **Batı Ermenistan'da (Arevmdian Hayasdan)** devlet kurmayı talep edebilmelerini göz önünde bulundurarak,

24 Nisan 2015 tarihinden sonra Batı Ermenistan Ermenilerinin, vatandaşlarının, **1915-1918** yılları arasında Ermeniliğe verilen maddi, manevi ve toprak zararlarının giderilmesi için hukuki-siyasi anlamda tazminat süreci başlatmaya hazır olduğunu

İlan ediyoruz.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

24.04.2015

Tüm Ermeniler ile Batı Ermenistan Ermenileri ve Batı Ermenistan vatandaşlarına, Ermeni bireylere, Ermeni kuruluşlarına

ÇAĞRI

Ermenilere yapılan soykırım'ın **100. yıl** anma etkinliklerinin sona ermesiyle aslında Ermeni haklarının savunma açısından **yeni ve kararlı** bir dönem başladığını göz önünde bulundurarak,

10 Ekim 2014 tarihinde kabul edilen 'Batı Ermenistan Ermenileri haklarının savunmasıyla ilgili hukuki ve siyasi birleşik paketini' göz önünde bulundurarak,

29 Ocak 2015 tarihinde ilan edilmiş '**Ermenilere yapılan soykırımın 100. yıl anma bildirgesini**' göz önünde bulundurarak,

Yakın Doğu'daki Ermeni toplulukların, Ermenistan (Doğu) Cumhuriyetini, Artsakh (Karabağ) ve bütün Ermenileri tehdit eden günümüzdeki askeri ve siyasi konularda meydan okumalarını göz önünde bulundurarak,

1919 yılı Paris Barış kongresinde özel komisyon tarafından **1915-1918** yılları arasında Batı Ermenistan'a verilen zararların hesaplanması, **10 Ağustos 1920** yılında Sevr Barış antlaşmasının imzalanması ve **22 Kasım 1920** tarihinde ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson'un Ermenistan ile Türkiye arasındaki sınırla ilgili hakem kararının onaylaması göz önünde bulundurarak,

Soykırımı organize edenlerin ve suçluların yargılanmasının, verilen maddi zararların hesaplanmasının, Ermenistan devletinin sınırlarının tanınmasının bir gerçek olduğunu vurgular,

2014 yılında Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin (Ermenistan) devlet yapılarının (Hükümet, Milli Meclis, Cumhurbaşkanlık Konseyi) oluşma sürecinin tamamlanması göz önünde bulundurarak,

24 Nisan 2015 tarihinden sonra Batı Ermenistan Ermenilerinin, vatandaşlarının, **1915-1918** yılları arasında Ermeniliğe verilen maddi, manevi ve toprak zararlarının giderilmesi için hukuki-siyasi anlamda tazminat süreci başlatmaya hazır olduğunu

İlan ediyoruz.

Bütün Ermenilere Batı Ermenistan Cumhuriyeti devlet yapılarında bir araya gelmeyi ve bizim tüm haklarımızın savunulması için birleşme çağrısında bulunuyoruz.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

24.04.2015

Batı Ermenistan Milli Meclisinden

BM üye devletlerin parlamentolarına

ÇAĞRI

1965-2015 yılları arasında **20'den** fazla devletlerin,uluslararası örgütlerinin Ermenilere yapılan soykırımı kabul ettiklerini göz önünde bulundurarak,

Ermenilere yapılan soykırımın **100. yıl** anmasında **soykırım şehitlerini** anmakla beraber Avrupa Parlamentosu, Vatikan, Avusturya, Almanya ve başka ülkeler tarafından soykırımın tanınması ve bu sürecin devam etmesi göz önünde bulundurarak,

Yakın Doğudaki Ermeni toplulukları, Ermenistan(Doğu) Cumhuriyeti'ni,Artsakh (Karabağ) ve bütün Ermenileri tehdit eden günümüzdeki askeri ve siyasi konularda meydan okumaları göz önünde bulundurarak,

Ermenilere yapılan soykırımın **100.yıl** anma etkinliklerinin sona ermesiyle aslında Ermenilerin haklarının savunulma açısından yeni ve kararlı bir dönem başlamasını göz önünde bulundurarak,

Türkiye Cumhuriyeti'nin Ermenilere yapılan soykırım'ı inkar etme dış ve iç politikasını göz önünde bulundurarak,

Ermenilere yapılan soykırım'ı organize edenlerin **1919** yılında İstanbul'da askeri mahkemeleri tarafından mahkum edilmesini göz önünde bulundurarak,

1919 yılında **Paris Barış kongresinde özel komisyon** tarafından **1915-1918** yılları arasında Batı Ermenistan'a verilen zararın hesaplanması, **10 Ağustos 1920** yılında **Sevr Barış** antlaşmasının imzalanması ve **22 Kasım 1920** tarihinde ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson'un Ermenistan-Türkiye arasındaki sınıрыla ilgili hakem kararının onaylamasını göz önünde bulundurarak,

Soykırımı organize edenlerin ve suçluların yargılanmasının, verilen maddi zararların hesaplanmasının, Ermenistan (Batı Ermenistan) devletinin sınırlarının tanınmasının bir gerçek olduğunu vurgulayarak,

2014 yılında Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin (Ermenistan) devlet yapılarının (**Hükümet, Milli Meclis, Cumhurbaşkanlık Konseyi**) oluşma sürecinin tamamlanmasını göz önünde bulundurarak,

BM üye devlerin parlamentolarından BM çatısı altında, **1919-1920** tarihler arasında alınmış yukarıda belirtilen kararların gerçekleştirilmesi, Batı Ermenistan Ermenilerinin ve vatandaşlarının kendi **anayurtlarında (hayrenik)** Batı Ermenistan Cumhuriyeti bünyesinde özgürce yaşamalarını, kalkınmalarını ve geleceğe sahip olmalarını sağlamak için, gereken sürecin başlatılmasını rica ediyoruz.

Armen Ter-Sargsyan

Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) Başkanı

25.04.2015

Batı Ermenistan Hükümetinden

BM üye devletlerin hükümetlerine

ÇAĞRI

1921 yılından itibaren Ermeni sorunu'nun çözüm sürecinin yaklaşık **50 yıl** boyunca durdurulmasını göz önünde bulundurarak,

24 Nisan 1965 yılında Yerevan'da başlayan hareketle ve gösterilerle Ermenilere yapılan soykırımın tanınmasına, Ermeni halkının haklarına yönelik **50. yıl** sona erip, bu **mücadelenin yeni bir aşamaya** geçmesini göz önünde bulundurarak,

1965-2015 yılları arasında **20'den fazla devletin,uluslararası örgütlerin** Ermenilere yapılan soykırım'ı kabul ettiklerini ve bu sürecin günümüzde de devam etmesini göz önünde bulundurarak,Yakın Doğudaki Ermeni toplulukların, Ermenistan(Doğu) Cumhuriyetini, Artsakh (Karabağ) ve bütün Ermenileri tehdit eden günümüzdeki askeri ve siyasi konularda meydan okumaları göz önünde bulundurarak,

Ermenilere yapılan Soykırım'ın **100. yıl** anma etkinliklerinin sona ermesiyle aslında Ermeni haklarının savunulması açısından yeni ve kararlı bir dönem başlamasını göz önünde bulundurarak,

Ermenilere yapılan Soykırımı organize edenlerin **1919** yılında İstanbul'da askeri mahkemeleri tarafından mahkum edilmesini göz önünde bulundurarak,

1919 yılında **Paris Barış** kongresinde özel komisyon tarafından **1915-1918** yılları arasında Batı Ermenistan'a verilen zararın hesaplanması, **10 Ağustos 1920** yılında **Sevr Barış** antlaşmasının imzalanması ve **22 Kasım 1920** tarihinde ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson'un Ermenistan-Türkiye arasındaki sınırıyla ilgili hakem kararının onaylanmasını göz önünde bulundurarak,

Soykırım'ı organize edenlerin ve suçluların yargılanmasının, verilen maddi zararların hesaplanmasının, Batı Ermenistan devletinin sınırlarının tanınmasının bir gerçek olduğunu vurgulayarak,

2014 yılında Batı Ermenistan Cumhuriyetinin (Ermenistan) devlet yapılarının (**Hükümet, Milli Meclis, Cumhurbaşkanlık Konseyi**) oluşma sürecinin tamamlanmasını göz önünde bulundurarak,

BM üye Devletleri hükümetlerinden BM çatısı altında, **1919-1920** tarihleri arasında alınmış yukarıda belirtilen kararların gerçekleştirilmesi, Batı Ermenistan Ermenilerinin ve vatandaşlarının kendi **anayurtlarında (hayrenik)** Batı Ermenistan Cumhuriyeti bünyesinde özgürce yaşamalarını, kalkınmalarını ve geleceğe sahip olmalarını sağlamak için gereken sürecin başlatılmasını rica ediyoruz.

Tigran Paşabezyan

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Başbakanı

26.04.2015

RAPOR N:1

Armenag Aprahamyan

BM'de Batı Ermenistan Ulusal Konseyi ve delegasyon Başkanı

BM yerli(otokton) halklar haklarıyla ilgili sorunların uzmanlık mekanizması (EMRIP)

Cenevre 7-9 Temmuz 2012

Madde 4. Maden sanayisiyle ilgili alanlar

Teşekkür ederim, Sayın Başkan.

Öncelikle bu yüksek makamında yer aldığınız için tebrik eder Uzmanlık mekanizmasıyla ilgili oturumumuza katıldığınız içinde teşekkür ederim.

Maden sanayisi ile ilgili meseleyi tanıtırken mutlaka en önemli şartlardan birinden bahsetmemiz gerek: özgür, bilinçli bir anlaşma, Batı Ermenisan ve Küçük Asya otokton (yerli) halklarının kendi kaderini tayin hakkı.

Bize ait arazilerden, bizim rızamız olmadan, 2000 kilometreden fazla petrol ve gaz boruları geçirilmiştir. Bu durum doğal kaynaklarımızı tüketip, binlerce dönüm ormanlarını yok ediyor ve bizim yaşam alanımızın doğa dengesini bozuyor.

Suriye'de devam eden ve Türkiye'nin sınırına yakın bölgelerinde etkileyen savaş sonucunda meydana gelen yangınlar, patlamalar, yerli (otokton) halkların sağlık durumunu tehlike altında tutuyorlar. Buna ilaveten göçmenler, yerli (otokton) halklar temsilcileri-kadınlar, çocuklar, yaşlılar Suriye'den uzaklaşıyorlar ve çoğu zaman uzaklarda, tekrar ölüm tehdidiyle

karşı karşıya geliyorlar. **2011** Mart ayından itibaren Türkiye, Suriye'den 35.000 mülteci kabul etmiş. Ürdün 16 ayda 140.000 mülteci kabul etmiş. Yaklaşık 40.000 mülteci ise Lübnan'a sığınmıştır.

Devletlerin durdurduğu maden sanayisini artırma politikası, tüm Küçük Asya'yı kapsayabilen bir savaşa doğru götürüyor bizi.

Bu çatışmaların sebebi devletlerin maden sanayisiyle ilgili anlaşmaları ve görevlerini yerine getirmemesidir çoğu zaman.

Bu meseleler orta doğu otokton (yerli) milletleri özellikle -**Ermenileri**, Arapları, Süryanileri, Kürtleri etkilemektedir. Onların özgür iradesi ve rızası olmadan hiç bir şey yapılmamalı.

Diyalog ve uluslararası hukukun hayata geçirilmesi ve yine hiç bir sınırlandırma kabul edilmemektedir. Antlaşmalar, özellikle Sevr Barış antlaşması ve ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson'un hakem kararı, sömürgesizleştirme sürecinin bir parçası olarak derhal hayata geçirilmelidir.

BM çerçevelerine ve devletlerine çağrıda bulunuyorum; Uluslararası bu krizi aşmamız için hak ve hukuk üzerine dayanmamız gerekiyor, çünkü bunlar barışın, tahammülün, bilinç zaferin ve sağduyunun temelidir. Ancak bu yaklaşım bizi yok etmekten yaşatmaya götürür. Yok etme ancak kaosa götüren bir kaçıştır.

Teşekkürlerimi sunarım.

RAPOR N: 2

Armenag Aprahamian

BM'de Batı Ermenistan Ulusal Konseyi ve delegasyon Başkanı

Madde 5. Yerli halkların hakları, kimliklerini teşvik edip dil ve kültürün rolü hakkında araştırma (EMRIP)

Cenevre 7-9 Temmuz 2012

Teşekkür ederim Sayın Başkan,

Yerli (otokton) halkların kültürel zenginliğinin özellikleri günümüzde hiç bir şüpheye yer bırakmıyor ve bugün uzmanlık mekanizmasıyla yapılmış araştırma bunu bir kez daha doğruluyor.

Ermeniler, Batı Ermenistan'ın yerlileri (otokton) olarak, binlerce yıl boyunca tehlikelere maruz kalmışlar, çünkü Asya ve Avrupa arasında bulunan stratejik anlamda çok önemli bir noktada yaşamışlar. Bu açıklama Ermenilerin inancı, ahlakı, hakları ve kültürüyle alakası olmayan başka milletlerin işgal politikalarının kurbanı olan Ermeni milletinin kaderini gün yüzüne çıkarıyor.

O zamanlardan beri biz büyük sayıda okullar kurduk, yüreklerimizde insani değerlerin bilincini, aile, birey, vatandaş haklarını yaşatmaya çalıştık, fakat soykırıma maruz kaldık, çocuklarımızı kaçırap zulüm ve şiddet uyguladılar.

Sonra... Sonra kanlı tarihler sırası başladı, **1894'ten 1923'e** kadar. Bu tarihler ateş ve kanla Ermenilerin milli hafızasında çizilmiştir. Ermenilere yapılan soykırım hakkında tartışmalar günümüzde de durmadan devam ediyor.

Ancak şimdi biz **soykırımın üçüncü aşamasından** geçiyoruz ve bu aşamada bize karşı kültürel soykırım uygulanıyor. **2005** yılı Aralık ayında Azerbaycan ordusu Nahçıvan, **Culfa'da 10. yüzyıla** ait, yaklaşık **5000 mezartaşından** oluşan Ermeni mezarlığını yok etti.

Bugün biz bunu farkediyoruz: geçen sene yaptığımız konuşmadan sonra sömürgeci, işgalci ve mason Türkiye Ermeni kültür mirasından sembolik birkaç nümüne restore etmeye çalışıyor, fakat bunlar kaybolmuş okyanusun ancak birkaç damlalarıdır, çünkü bizim rızamız olmadan benimsedikleri kutsal **vatanımızın (hayrenik)** değerleri çoktur. Bu bağlamda ortaçağ Ermenistan başkenti Ani harabeleriyle ilgili durumu hatırlatmak istiyorum. Sözleşmeler ve hakem kararları bütün devletler tarafından uygulanmalıdır ve hiç bir devletin bu sözleşmelere bu kararlara saygısızlık gösterme hakkı yoktur.

Diyarbakır'da Türk yönetimi bu bölgede artık yok olan Ermeniceyi öğretmek için her hafta dersler düzenlenen aydınlarımıza karşı takibat gerçekleştiriyor. Yani yerli (otokton) halkların dili (Ermenice, Kürtçe, Yunanca, Arapça yada Süryanice, fark etmez) öğrenmeyi suç sayan ülkeler de var yeryüzünde. Aslında bu diller dünyanın farklılık ve zenginliğidir. Kendi anadilini öğrenmek bir suç olarak algılanıyorsa bu durumda Suriye'den göç eden Ermeni, Süryani (Asuri), Arap ve Kürt mültecilerin Türkiye'de güvende olacıklarına nasıl inanabiliriz.

Suriye'de devam eden savaşın amacı Suriye toplumunu kurtarması ve demokratikleşmesidir diyorlar. Nasıl buna inanabiliriz, eğer Batı Ermenistan'da ve Kürdistan'da (Korchayk) hava kuvvetleri ve savaşan askeri birimler daha bizim evlatlarımızın peşindelerse. Yerli (otokton) halkların kültürleri her ne kadar da kapsamlı olmazsa onları birleştiren, kimliklerini belirleyen ve manevi kültürleriyle onların bağlantısını sağlayan unsurlardan en temel anlayışlardan biri de onların anadilidir.

Buradan İnsan hakları konseyi ve devletlere sesleniyorum; yıkım süreçleri, inkar politikası, yok etmesi, yerli (otokton) halkların devamlılığını sağlayan kültürel ve doğal kaynakların, dillerin yok edilmesi, dünyamızın yeni bir gelişme aşamasına geçmesine engel olacaktır. Bizim için barışçı bir yaşam sağlayan bilim ve sağduyu dengesi bozulacaktır.

Konuşmamı bitirip Emil Cioran'ın sözünü hatırlatmak istiyorum: 'Bir ülke üzerinde değil, bir dil üzerinde yaşıyoruz. Bir yurt bundan başka bir şey değildir!'.

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi Başkanı Armenag Aprahamian'ın BM yerli (otokton) halklar hakları uzmanlık mekanizması (EMRIP) oturumunda, Ermenilere yapılan soykırım tazminat paketi hakkında konuşması

Cenevre, 20 Temmuz 2015, 8.oturum EMRIP

Sayın Başkan,

8. oturumda ben ilk defa söz alıyorum ve izninizle öncelikle başkan seçildiğinizden dolayı sizi tebrik etmek istiyorum.

Yerli (Otokton) halkların kültürel mirası kendi içerisinde yaşam tarzının hem maddi, hem de manevi anlayışları,özanlatımı ve yaratıcılık gücünü barındırıyor, dolayısıyla kendi kaderini tayin haklarının bir göstergesi, kendilerine ait toprak ve doğasıyla manevi, fiziksel bir bağlantı sağlayan unsur olarak değerlendirilmeli.

Bununla birlikte yerli (otokton) halklar günümüzde iki önemli meseleyle karşı karşıya geliyorlar. Birincisi onlara ait maddi kültürel değerlerinin hızlı bir şekilde yok edilmesidir, yani kutsal yerlerin, mezarlıkların (mesela Culfa Ermeni mezarlığı), kiliselerin ve manastırların yok edilmesi. Bizim arşiv belgelerimize göre Batı Ermenistan'da 2538 kilise, 451 manastır ve 3 bin yakın okul bulunmaktaydı.

İkincisi, onların maddi kültürel değerlerinin çok hızlı ve yasadışı bir şekilde benimsenmesidir ve hatta benimseyip yerli (otokton) halkların rızası olmadan, bu değerleri kendilerinin tarihi - kültürel değerleriymiş gibi olarak ilan etmesidir. Mesela şu örnekleri verebiliriz; Lavaş'ın hazırlanışı, Nemrut Dağı (Kamakh) (Komegena), Diyarbakır (Dikranagerd) kalesini... Bunların hepsi Türk sömürgeciliği bu coğrafyaya ulaşmadan önce burada yaşayan Ermeni halkının kültürel mirası idi.

Biz UNESCO'ya çağrıda bulunuyoruz; Sevr Barış antlaşmasını, 1920 yılında ABD Başkanı Woodrow Wilson'un onayladığı hakem kararı ve benzer anlaşmaları, sözleşmeleri unutmayın ve Batı Ermenistan'a ait olan kültürel değerlerini Türkiye Cumhuriyeti adına dünya mirası listesine dahil etmeyin. Bununla birlikte yerli (otokton) halklar hakları bildirisinin 8.1 maddesi yerli (otokton) halkların ve bireylerin asimilasyona, kendilerine ait kültürel değerlerinin yokedilmesine karşı direnme hakkı olduğunu vurguluyor, bunların yanısıra 10. 11. 12. ve 13. maddelerde yerli (otokton) halkların maddi ve manevi değerlerinin korunması daha da güçlü bir şekilde ifade ediliyor.

İşte bu nedenle 2005 yılında Culfa'daki Ermeni mezarlığının yokedilmesi kayda geçmiş ve Avrupa tarafından mahkum edilmiş yasadışı bir eylemdir. Bunlara dayanarak Genel kurulumuz, İnsan hakları Avrupa mahkemesine başvurdu. Ancak mahkeme başvurumuzu reddetti ve gerekçe olarak ta, "siz bu suçun mağduru değilsiniz dedi".

Genel kurulumuz artık **10** sene boyunca yerli (otokton) halkların haklarının tanınması ve savunması için mücadele edip, soykırıma uğramış halkların menfaatlerini temsil ediyor.

Buradan resmi olarak ilan ediyoruz; biz bu suçun mağdurlarıyız ve bizim için aşağılayıcı faaliyetlerin bir an önce durdurmanızı rica ediyoruz. Bu davranışla, bizim halk olarak soykırımın sonucunda artık yok olduğumuzu söylemek istiyorsunuz. Fakat bizim atalarımız soykırımdan sonra hayatta kalabildiler.

Bunca yıl sürdürdüğümüz çalışmalardan sonra BM tarafından sergilenen yaklaşımlardan biri de, Genel kurumumuzu tarafsız prensiplere ve delillere dayanarak yerli (otokton) halkları temsil eden bir yapı olarak kabul etmesi olmalı.

İlaveten şunu da belirlemek istiyorum ki biz tazminat, **vatana (hayrenik) geri dönüş**, verilen hasarların telafisi ve **1894-1923** tarihler: arasında Batı Ermenistan'da yaşanan, Ermenilere yapılan soykırımla, onun sonuçlarıyla ilgili mesajımızı özel raportöre ilettik.

Sayın Başkan,

Dikkatiniz için teşekkür ederim.

Bölüm IV

BATI ERMENİSTAN ULUSAL KONSEYİ VE BATI ERMENİSTAN DEVLET YAPILARI TARAFINDAN KABUL EDİLMİŞ BELGELER VE MATERYALLER

Batı Ermenistan Milli Meclisini (Parlamento) oluşturan Yüksek seçim kurulu tarafından kabul edilen KARAR

16 Aralık 2013

Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) seçimler sonuçlarının özeti.

24 Mayıs 2013 tarihinde Batı Ermenistan Ulusal Konseyi, Batı Ermenistan Hükümeti ve Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento), oluşturulan özel komisyon tarafından kabul edilmiş, ‘Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) oluşturmakla ilgili bildirgesine’ dayanarak, **22 Kasım 2013** tarihi saat 08:00’dan **1 Aralık 2013** tarihi saat 00:00’a kadar bütün dünyada yaşayan Ermeni halkının tarihinde ilk defa Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) seçimleri gerçekleştirildi. Seçimler seçmenlerin doğrudan ve gizli oy kullanarak düzenlendi. Batı Ermenistan Milli Meclisini(Parlamento) oluşturmak için gerçekleştirilen seçimler, **15** kişiden oluşan Yüksek Seçim kurulu tarafından organize edildi.Yüksek Seçim kurulu üyeleri Ermenistan’da, Rusya’da, Fransa’da, ABD’de, Almanya’da, Suriye’de, Cavahk’ta yaşıyorlar. Onlar bütün seçim süreci, seçim kampanyası, seçim sonuçlarının açıklaması için sorumluluk taşıyorlar.**1 Haziran 2013** tarihinden **17 Aralık 2013** tarihine kadar Yüksek Seçim kurulu **28** oturum düzenledi ve bu oturumlarda Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) oluşturmakla ilgili gereken kanunnameler, yasalar kabul edildi, seçmenler listesi oluşturuldu, vekil adaylar listesi kontrol edildi ve onaylandı, en sonunda ise Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento), birinci oturum seçimlerinin sonuçları açıklandı.

Seçim kampanyası ve seçimler hakkında makaleler ve her türlü içerik Yüksek Seçim kurulunun web sitesinde, farklı medya sitelerinde yer almıştır.

Seçimleri organize etmek, kayıt işlemleri yapmak, vekil adayları ve oylama için Yüksek Seçim kurulu özel web sitesi oluşturdu: www.western-armenia.eu

Bu sitede arzu edenler şunları yapabilir;

3) ‘Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) oluşturma hakkında’ bildirgesinde yer alan şartlara göre, Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) vekil adayı olarak kaydolabilirler.

4) Kayıt olmuş seçmenler, Batı Ermenistan vatandaşları, Batı Ermenistan Milli Meclisi seçimlerine doğrudan ve gizli oy kullanarak katılabilirler.

Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) oluşturmak için 75 kişi adaylığını açıkladı.Sunulmuş başvurulardan 11 kişinin başvurusu gereken evrakları sağlanmadığından dolayı Yüksek Seçim kurulu tarafından kabul edilmemiştir.Yüksek Seçim kurulunun bu kararı kendileri tarafından şikayet edilmemiştir.

Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) oluşturma kanunnamesine uygun bir şekilde vekil adayları listesinde **64** kişi kaydedildi ve onların isimleri oy pusulasında yer alıyor.

Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) vekil adaylarının listesi **22 Kasım 2013** tarihinde Yüksek Seçim kurulu resmi web sitesinde oylamaya sunulup yayımlanmıştır.

1 Haziran 2013 tarihinden **30 Kasım 2013** tarihine kadar **41 ülkeden 17837** seçmen Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) seçimlerine katılmak üzere kaydolmuştur.

Seçmenler şu ülkelerden katıldı; Ermenistan(Doğu) Cumhuriyeti, Artsakh(Karabağ), Batı Ermenistan, Rusya, Fransa, Abhazya, Cavakh, Ukrayna (Kırım dahil olmak üzere), Gürcistan, Letonya, Litvanya, Moldova, Beyaz Rusya, Kazakistan, Özbekistan, Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Arjantin, Uruguay, Brezilya, Meksika, Avustralya, Almanya, Yunanistan, Kıbrıs, Çek, Avusturya, İsveç, Danimarka, Macaristan, Polonya, Bulgaristan, İsrail, İran, Suriye, Lübnan, Irak, Kuveyt, Mısır, Türkiye.

Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) birinci oturum vekiller seçimlerine 17.155 kişi katılmış ve oy kullanmıştır. Bu kaydolmuş seçmenlerin % 96,176 oluşturuyor.

72 oy pusulası geçersiz sayıldı (% 0,42). 17062 (% 99,458) seçmen kabul, 0 seçmen ret, 21 seçmen (% 0.122) çekimser oy kullanmıştır.Seçim sonucunda 64 kişi Batı Ermenistan Milli(Parlamento) Meclisi birinci oturumda vekil seçildi.

Vekiller 10 ülke, 27 şehirden seçilmiştir.

Ülkeler: Ermenistan, Rusya, Fransa, ABD, Almanya, Abhazya, Cavahk, Danimarka, Macaristan, İsveç. Şehirler: Yerevan, Eçmiyadzin, Armavir, Abovyan, Moskova, Rostov-na-Donu, Soçi, Gagra, Sohum, Ahıska, Paris, Marsilya, Nice, Girit, Viyana, Boston, Glendale, Göteborg,Mainz, Odens,Budapeşte vs.

Seçilmiş vekiller kendi köken ve kimlikleriyle, Batı Ermenistan'ın 15'ten fazla bölgelerini temsil ediyorlar; Kars, Bitlis, Van, Digranakerd(Diyarbakır), Kharpert(Harput), Hemşin(Hamshen), Trabzon, Garin(Erzurum), Iğdır(Surmalı), Daron(Muş), Sebastia(Sivas), Sasun, Kilikya(Giligia), Cavahk vs.

Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) seçimlerinde **20 bayan milletvekili** seçildi (**% 31**).

Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) vekillerin yaşı;

60 yaştan büyük 7 vekil,

50-60 yaş arasında 20 vekil,

40-50 yaş arası 16 vekil,

30-40 yaş arası11 vekil,

30 yaşından aşağı 10 vekil.

En yaşlı vekil **78 yaşında**, en genç vekil ise 21 yaşında, Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) seçimlerinde hileler olmamıştır.Oylama süreci ve sonuçlarıyla ilgili Yüksek Seçim kuruluna şikayet edilmemiştir.

Yüksek Seçim kurulu karar veriyor;

- 1) Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) birinci oturum seçimlerini geçerli saymak.
- 2) Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) birinci oturumun **64 vekilin** seçilmesini kabul etmek.
- 3) Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) birinci oturumun 64 vekilin göreve başladığını listeye göre onaylamak...

**Batı Ermenistan Milli Meclisini (Parlamento) oluşturan
Yüksek Seçim kurulu**

ALINTI № 1

**Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) 1. oturum tutanağı.
18 Ocak 2014, Paris**

Oturumun başlangıç saati 10:00, oturumun bitiş saati 17:00.

Seçilmiş 64 vekillerden 50 vekil katıldı.

Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) vekillerinin kayıt işlemi. (Bundan sonra metinde bu şekilde; Batı Ermenistan Parlamentosu).

Seçilmiş 64 vekilden 50 kişi kayıt yaptırdı (%78'den fazla).

Nisap sağlandı.

Batı Ermenistan Ulusal Konseyi marşı seslendiriliyor.

Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin bayrağı yükseliyor.

1. Dinlediler / Batı Ermenistan Parlamentosunun 1. oturumu gündemi hakkında.

Karar verdiler / Batı Ermenistan Parlamento'sunun 1. oturumu gündemini onaylamak.

Oylama sonuçları:

Kabul – 50, Ret– 0, Çekimser – 0,

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

2. Dinlediler / Batı Ermenistan Parlamentosu kanunname hakkında.

Karar verdiler / Batı Ermenistan Parlamentosu kanunnamesini kabul etmek.

Oylama sonuçları:

Kabul–50, Ret–0, Çekimser–0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

3. Dinlediler-Batı Ermenistan Ulusal Konseyi Başkanı Armenag Aprahamian, Batı Ermenistan Parlamento Başkanı seçimleri gerçekleşene kadar oturumu Parlamentonun en yaşlı milletvekilinin yönetmesini önerdi.

Karar veridi / Batı Ermenistan Parlamento başkanı seçimleri gerçekleşene kadar oturumu Parlamentonun en yaşlı milletveki olan **Vrej Aprahamian** yönetecek.

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

1894 -1923 yıllarında **üç farklı Türk hükümeti** tarafından Batı Ermenistan'da ve Osmanlı(türkiye) İmparatorluğunda gerçekleştirilmiş Soykırımın kurbanları için saygı duruşunda bulundular.

4. Dinlediler (Oturumun sayım komisyonu seçimleri hakkında.)

Karar verdiler (Oturumun sayım komisyonunu seçmek.)

Sayım komisyonu başkanı Tigran Babayan, yardımcıları Violeta Ėazarosyan ve Aram Harutyunyan.

Oylama sonuçları:

Kabul –50, Ret– 0, Çekimser– 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

5. Dinlediler / Yüksek Seçim kurulunun Batı Ermenistan Parlamentosu seçimlerinin sonuçlarıyla ilgili raporunu.

Karar verdiler / Yüksek Seçim kurulunun Batı Ermenistan Parlamentosu seçimleriyle ilgili raporunu onaylamak.

Oylama sonuçlar:

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

6. Dinlediler / Batı Ermenistan Parlamentosu vekillerinin yetkilerinin onaylaması hakkında.

Karar verdiler / Batı Ermenistan Parlamentosunun 41 ülkeden, 17.837 seçmen tarafından seçilmiş 64 vekilin yetkilerini onayladılar.

Oylama sonuçları:

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

7. Dinlediler / Batı Ermenistan Parlamentosu Başkan seçimi hakkında.

Karar verdiler / Armen Ter-Sarkisyan Batı Ermenistan Parlamentosu Başkanı olarak seçildi.

Bu seçim **17 Ocak 2014** tarihinde Batı Ermenistan Parlamentosu 1. oturum önhazırlıkları yapan çalışma komisyonunun kararlarına ve önerilerine dayanarak gerçekleştirildi.Oylama sonuçları:

Kabul – 49, Ret– 0, Çekimser –1

Karar kabul edildi.

8. Dinlediler / Batı Ermenistan Parlamentosu Başkan yardımcılarını seçimleri hakkında.

Karar verdiler / Batı Ermenistan Parlamentosu Başkanı Armen Ter-Sarkisyan'ın önerisiyle Tigran Babayan'ı ve Hayk Harutyunyan'ı Batı Ermenistan Parlamentosu Başkanı yardımcılarını olarak seçmek.

Oylama sonuçları:

Kabul – 49, Ret – 0, Çekimser – 1

Karar kabul edildi.

9. Dinlediler / Batı Ermenistan Parlamentosu sekreterleri seçimi hakkında.

Karar verdiler / Biatris Nazaryan'ı ve Satenik Aleksanyan'ı Batı Ermenistan Parlamentosu sekreterleri olarak seçmek.

Oylama sonuçları:

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

10. Dinlediler / Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) daimi komisyonları hakkında.

Karar verdiler / **17 Ocak 2014** tarihinde Batı Ermenistan Parlamentosu 1.oturum önhazırlıkları yapan çalışma komisyonunun kararlarına ve önerilerine dayanarak aşağıdaki daimi komisyonları kurmak;

Hukuk, Yasama ve Devlet işleri komisyonu, Savunma, İçişleri ve Milli güvenlik komisyonu, Dış diplomasi ve Parlamentolararası ilişkiler komisyonu, Yurttaşlık, cemaat ve vatansever (yurtsever) sivil toplum dernekleri komisyonu, Finans, Ekonomik sorunları komisyonu, Eğitim komisyonu, Kültür komisyonu, Aile, kadın ve sağlık komisyonu, Gençlik ve Spor komisyonu, Medya komisyonu, Manevi ve din meseleleri komisyonu, Gazi ve engelliler komisyonu, İç düzenleme ve gündem komisyonu.

Oylama sonuçları: Քվեարկության արդյունքները,

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

11. Dinlediler / Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) daimi komisyon başkanları seçimi hakkında.

Karar verdiler / **17 Ocak 2014** tarihinde Batı Ermenistan Parlamentosu 1.oturum önhazırlıkları yapan çalışma komisyonunun kararlarına ve önerilerine dayanarak Batı Ermenistan Parlamentosu daimi komisyonlar başkanları seçmek. Hukuk, yasama ve devlet işleri komisyonu (-Başkan seçilmedi) Savunma, içişleri ve milli güvenlik komisyonu (-Başkan seçilmedi), Dış diplomasi ve Parlamentolararası ilişkiler komisyonu (-Başkanı: Basam Tahan), Yurttaşlık, cemaat ve vatansever sivil toplum dernekleri komisyonu (-Başkanı: Davit Aleksanyan), Finans, Ekonomik sorunları komisyonu (-Başkanı: Vartan Mancikyan), Eğitim komisyonu (-Başkanı: Karine Hayrapetyan), Kültür komisyonu (-Başkanı: Yulya Gyuloyan), Aile, kadınlar ve sağlık komisyonu (-Başkanı: Saida Ohanyan), Gençlik ve spor komisyonu-

(Başkanı: Vağarşak Şahgeldyants), Medya komisyonu (-Başkanı: Tigran Harutyunyan), Manevi ve din meseleleri komisyonu (-Başkanı: Armenag Harmandayan), Gazi ve engelliler komisyonu (-Başkanı: Vrej Aprahamyan), İç düzenleme ve gündem komisyonu (Aram Harutyunyan).

Oylama sonuçları:

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

12. Dinlediler / Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) daimi komisyonları üyeleri onaylamak hakkında.

Karar verdiler / Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) daimi komisyonları üyeleri önerilen listesini onaylamak.

Oylama sonuçları:

Kabul – 50, Ret 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

13. Dinlediler / Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) daimi komisyon başkanlarının çalışma planlarıyla ilgili konuşmaları.

Karar verdiler / Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) daimi komisyon başkanlarının çalışma planları onaylamak.

Oylama sonuçları:

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

Armen Ter-Sarkisyan, Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) Başkanı

Biatris Nazaryan, Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) sekreteri

ALINTI № 2

Batı Ermenistan Milli Meclis(Parlamento) 2. oturum tutanağı.

20 Ocak 2014, Paris

Oturumun başlangıç saati 10:00, oturumun bitiş saati 17:00.

Seçilmiş 64 vekilden 50 kişi kayıt yaptırdı (%78'den fazla).

Nisap sağlandı.

1. Dinlediler / Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı seçimleri hakkında.

Karar verdiler / Batı Ermenistan Ermenileri ve Batı Ermenistan vatandaşlarını temsil eden Batı Ermenistan Hükümeti ve Batı Ermenistan Parlamentosu şimdilik, Anayurdu (Hayrenik) olan Batı Ermenistan'da yerleşene kadar, sürgünde faaliyet göstermeye mecbur olduklarını

göz önünde bulundurarak, Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı'nı Batı Ermenistan Parlamentosu seçecek.

Oylama sonuçları:

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

2. Dinlediler / Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı adayları hakkında. **Armenag Aprahamian** ve **Aram Mkrtçyan** Cumhurbaşkanı adayı olarak önerildiler (**Aram Mkrtçyan** daha sonra Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanının 03.07.2014 tarihli kararnameyle Dış İşleri Bakanı görevinden alındı). **Konuşmalardan ve tartışmalardan sonra Aram Mkrtçyan adaylığını geri çekti.** **Armenag Aprahamian**'ın adaylığı oylamaya sunuldu. **Karar verdiler / Armenag Aprahamyan'ı Batı Ermenistan Cumhuriyetinin Cumhurbaşkanı olarak seçmek.**

Oylama sonuçları:

Kabul – 49, Ret – 0, Çekimser – 1

Karar kabul edildi.

3. Dinlediler / Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı **Armenag Aprahamian**'ın siyasi konuşmasını.

Karar verdiler: /

a/ Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı **Armenag Aprahamian**'ın siyasi konuşmada yer alan hükümleri onaylamak ve Batı Ermenistan Ulusal konseyinin 10 yıllık faaliyetini olumlu olarak değerlendirmek.

b/Batı Ermenistan Ulusal Konseyi, Batı Ermenistan Ermenilerinin Batı Ermenistan üzerinde olan haklarının nihai onaylanması için BM Yerli halklar hakları çerçevesinde çalışmalarını sürdürmelidir.

Oylama sonuçları:

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

Yasalara göre Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı, Batı Ermenistan Hükümeti Başbakanı ve onun 3 sene iktidarda olan Hükümetinin istifasını kabul ediyor.

4. Dinlediler / Batı Ermenistan Hükümeti Başbakanı seçimi hakkında.

Karar verdiler / Yasalara göre Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Batı Ermenistan **Hükümeti Başbakanı olarak Tigran Paşabezyan**'ın adaylığını öneriyor.

Oylama sonuçları:

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

5. Dinlediler / Batı Ermenistan hükümeti Başbakanı **Tigran Paşabezyan**'ın 2011-2014 yıllarında yapılan çalışmaları hakkında raporunu.

Karar verdiler / Batı Ermenistan Hükümeti Başbakanı Tigran Paşabezyan'ın 2011-2014 yıllarında yapılan çalışmaları hakkında raporunu onayladılar.

Oylama sonuçları:

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

6. Dinlediler / Batı Ermenistan Hükümetinin kabine üyeleri, Bakanları hakkında.

Karar verdiler: /

a/ Yasalara göre Batı Ermenistan Hükümetinin yeni kabine üyeleri, yani bakanlar adaylarının listesini Batı Ermenistan Cumhuriyeti Başbakanı, Cumhurbaşkanı sunuyor ve Cumhurbaşkanı özel kararnameyle Batı Ermenistan Hükümetinin yeni kabine üyelerini onaylıyor.

b/ Milletvekili Aram Mkrtçyan'ın önerisiyle Batı Ermenistan Hükümetinin yeni kabine üyeleri (Bakanlar) hakkında Batı Ermenistan Parlamentosuna, Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı malumat vermek ve yeni kabine üyelerini onaylamadan önce Batı Ermenistan Parlamento vekillerinin fikrini de almak.

Oylama sonuçları:

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

7. Dinlediler / Batı Ermenistan Hükümetinin öngördüğü programları ve projeleri hakkında.

Karar verdiler / İki ay içerisinde Batı Ermenistan Hükümetinin öngördüğü programları ve projeleri Batı Ermenistan Parlamentosunun onaylamasına sunmak.

Oylama sonuçları:

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

8. Dinlediler / Batı Ermenistan Cumhuriyeti resmi bayrağının onaylanması hakkında.

Karar verdiler / Batı Ermenistan Ulusal Konseyin, Batı Ermenistan bayrağıyla ilgili kararnameye dayanarak, Batı Ermenistan bayrağını onaylamak.

Oylama sonuçları:

Kabul – 50, Ret – 0, Çekimser – 0

Karar oybirliğiyle kabul edildi.

Böylece, Batı Ermenistan ilk Parlamentosunun 1. ve 2. Oturumları sona erdi.

Armen Ter-Sarkisyan, Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) Başkanı

Biatris Nazaryan Batı Ermenistan Milli Meclisi (Parlamento) Sekreteri

BİLDİRİ

Ermenilere yapılan Soykırımın tanınması, kınanması ve tazminat meseleleriyle ilgili Batı Ermenistan Cumhuriyeti Parlamentosunun stratejisi hakkında.

Ermeni Halkına yapılan Soykırımın tanınması, kınanması ve tazminat meseleleriyle ilgili Batı Ermenistan Cumhuriyeti Parlamentosunun stratejisi aşağıdaki soruların net cevapları üzerinde inşa edilmiştir:

Ermenilere yapılan Soykırım **1896, 1909, 1915, 1919** yıllarında mahkum edilmiştir. Ermenilere yapılan Soykırımı tanımak ve tekrar mahkum etmek meselesi nereden ortaya çıktı?

–Ermenilere yapılan soykırım hangi tarihlerde gerçekleştirilmiş, kim gerçekleştirmiş ve Ermenilere yapılan Soykırımın kronolojisini nasıl sıralayabiliriz?

–Ermenilere yapılan Soykırım sonucunda Ermenilere ve Ermenistan’a verilen zararlar nelerdir? Acaba bu zararlar hesaplandı mı, yani başka bir deyişle tazminat paketi mevcut mu?

1. Ermeni halkına yapılan Soykırım 1894 -1923 yıllarında, üç farklı Türk hükümeti tarafından (Osmanlı, Jön Türk ve Kemalist) gerçekleştirilmiştir.

Ermenilere yapılan Soykırım **1896, 1909, 1915, 1919** tarihlerinde mahkum edilmiştir.

1894 – 96 yıllarında Sultan II. Abdülhamid’in organize ettiği katliamlar sonucunda **300.000 Ermeni katledildi, 200.000'den fazla Ermeni zorla Müslümanlaştırıldı, 100.000 Ermeni de göç yoluna düştü.**Ermenilere yapılan katliamları Osmanlı ordusu, Hamidiye alayları, Jandarma ve Müslüman çeteler gerçekleştirdi. Sultan **II. Abdülhamid** tarafından organize edilen Ermenilere yapılan katliamların, esnasında Ermenilerin **zorla Müslümanlaştırılması** ve Türkleştirilmesi bu politikaların başlangıcı oldu. Daha sonra **Ermenilerin müslümanlaştırılması, türkleştirilmesi** daha sert şekilde devam etti.

1894–96 yıllarındaki II. Abdülhamid katliamları o dönemdeki aydınlardan Jean Jaures, Victor Berard, Anatole France, Johannes Lepsius, Lynch ve başkaları kınamışlardı.

1909 yılında vuku bulan Adana katliamları da aynı mantıkla düzenlenmişti. Jön Türk hükümeti organize etti, Türk ordusu ve çeteleri de gerçekleştirdi.Adana katliamlarında yaklaşık **30.000** Ermeni katledildi. Bu katliamlarla ilgili Jön Türkler mahkeme düzenledi, fakat bu mahkeme sadece bir kurguydu. İlaveten mahsus çıkardıkları yangın neticesinde mahkeme belgelerinin çoğu yandı. Buna rağmen birçok belge kurtarıldı ve şimdiye kadar korunuyor.

24 Mayıs 1915 tarihinde Büyük Britanya, Fransa ve Rusya Jön Türk hükümetinin gerçekleştirdiği Ermeni halkına yapılan katliamları ve soykırımı kınayan bir mesaj yayınladılar.

Bu mesajda 1915 Nisan ayında başlayan katliamlar insanlığa ve medeniyete karşı Türklerin işlediği suç olarak tanımlandı. Metinde şu ifadeler yer alıyordu: ‘Hemen-hemen bir aydan fazladır Ermenistan’ın(Batı Ermenistan) Türk ve Kürt ahalisi Osmanlı yöneticilerinin izniyle ve hatta onların desteğiyle Ermeniler’e karşı katliamlar gerçekleştiriyorlar. Nisan ayının ikinci yarısında bu tür katliamlar Erzurum’da, Tercan’da, Egin’de, Bitlis’te, Muş’ta, Sasun’da, Zeytun’da ve bütün Kilikya’da yaşandı. Van bölgesinin yüzden fazla köylerindeki bütün Ermeniler öldürüldü, Van şehrinin Ermeni mahallesi Kürtler tarafından kuşatılmıştı. Aynı zamanda Osmanlı hükümeti İstanbul’un savunmasız Ermeni halkını eziyetten geçirdi. **İnsanlığa ve medeniyete karşı** Türkiye’nin işlediği bu suçu, Müteffik devletlerin hükümetleri olarak kınıyor ve Bab-ı Ali’ye bildiriyoruz ki; Bu olaylardan dolayı Türk hükümetinin bütün temsilcileri ve bu katliamlara katılan tüm yöneticiler şahsen sorumlu tutulacaklar.

1919 yılında İstanbul’da Divan-ı Harp mahkemeleri (Osmanlı askeri mahkemeler) Jön Türk rejimini ve önderlerini Osmanlı İmparatorluğunu Birinci Dünya Savaşına sürüklemek ve Osmanlı İmparatorluğundaki Ermeni vatandaşlarına katliam ve tehciri organize etmek için suçlu buldular.

Jön Türk liderlerinden çoğu Talat Paşa, Enver Paşa, Cemal Paşa, Dr. Nazım, Kemal Bey, Cemal Azmi, Naim Bey, Bahattin Şakir mahkeme tarafından gıyaben idama mahkum edildiler. Daha sonra mahkemenin bu kararını Ermeni intikamcılar ‘**Nemesis**’ operasyonu (taşnak olmayan Ermeni(Hay) Fedayisi Shan Natali grubu) çerçevesinde gerçekleştirdiler.

1919 yılında Batı Ermenistan'a verilen zararları değerlendirildi.

1920 yılında Sevr Barış antlaşması imzalandı. Bu antlaşmanın 88-93 maddeleri Ermenistan'la(Batı Ermenistan) ilgiliydi. 22 Kasım 1920 tarihinde ise, ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson Türkiye ve Ermenistan sınırı hakkında hakem kararını onayladı.

Yukarıdaki deliller şunu gösteriyor ki, Ermenilere yapılan soykırımın sonucunda meydana gelen, Ermenilere ve Ermenistan'a(Batı Ermenistan) verilen zararların karşılanması, tazminat ve bununla ilgili hükümleri belirlenmiş, imzalanmış ve onaylanmıştır, ancak gerçekleştirilmemiştir. İlaveten **1923** yılından sonra bu meseleler kasten unutturulmuştur.

2. Ermeni halkına yapılan Soykırımın mahkum etme zamanı

Uluslararası camiası Lozan konferansından sonra **1923-1965** yıllarında Ermenilere yapılan **Soykırım meselesinin üstünü ustaca örttü ve unutturdu.**

Unutulma duvarı, ancak **1965** yılında Soykırımın(Meds Yeğern-Büyük Katliam) **50. yıl** anması Sovyet Ermenistan'da alevlenen gösterilerle, hareketlerle ve özellikle **1973-1975** yıllarında sürgünde oluşan Milli Kurtuluş mücadelesinin askerleri Kurken Yanikyan, Kevork Acemyan, Simon Simonyan, ASALA, Adalet savaşçıları ve başka örgütlerin, bireylerin çabalarıyla yıkıldı.

1965 – 1985 yılları Ermenilere yapılan soykırımın tanınma yıllarıdır. İşte bu süreçte, Milli kurtuluş mücadelesine paralel olarak uluslararası medya Ermenilerin, Ermenistan'ın ve Ermenilere yapılan Soykırımla ilgili bilgiler, röportajlar, makaleler, kitaplar, programlar ve filmler yayınlamaya başladılar...

1985 yılında Mihail Gorbaçov tarafından 'Perestroyka' (Yeniden Yapılanma) politikası ilan edildi. **1987** yılında Avrupa Parlamentosu 'Ermeni sorunu'n siyasi çözümü hakkında' tasarımı kabul etti. Bunların ardından Sumgayit, Bakü, Gence(Gandzak) şehirlerinde ve başka yerlerde Ermenilere yapılan katliamlar, zorla göç ve Azerbaycan tarafından Ermenistan'a, Karabağ'a (Artsakh)karşı saldırgan politikası başladı.

Yeni dönemdeki Ermeni Milli kurtuluş mücadelesinin ikinci aşaması **1988 -1994** yıllarındaki Artsakh (Karabağ) kurtuluş savaşıydı. Bu savaşın zaferle sonuçlanmasının ardından gerçekten Ermenilere yapılan Soykırımın mahkum etme ve tazminat süreci başlamalıydı. Zira Ermeni halkı yeni bir soykırım tehdidini atlatmıştı.

Ve zaman kaybı olduysa bile, şimdi her şeyi kaybettik anlamına gelmiyor.

Bir şey kabul etmemiz gerek. Ermenilere yapılan Soykırımın tanıma süreci bitmiştir ve artık Ermeni halkına yapılan Soykırımın uluslararası alanda mahkum edip, tazminat sürecine geçiş yapılmalıdır.

3. Ermenilere yapılan Soykırımın kronolojisi meselesi: 1915–1923 yoksa 1894–1923 ?

Bu meseleye hukuki açıdan baktığımızda Ermenilere yapılan Soykırımı hangi tarihlerde ve kimin tarafından gerçekleştiği çok önemlidir.Bu anlamda **1915-1923** sıralaması kabul edilemez. **1894-1923** olarak tanıtılması tarihi belgelere dayanarak doğrudur, çünkü üç farklı Türk hükümeti tarafından (**Osmanlı, Jön Türk, Kemalist**) Ermenileri yok etme politikası aynı şekilde sürdürülmüştür.Kıyaslamak için **24 Nisan 2011** tarihinde Batı Ermenistan Ulusal Konseyi'n Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'e yönelik mektubuna bakabilirsiniz.

Mutlaka bunun altını çizmeliyiz ki **1894 - 1896** yıllarında Sultan II. Abdülhamid tarafından organize edilmiş katliamlar ve **1909** yılında Jön Türklerin organize ettiği Adana katliamı Ermenilere yapılan Soykırımın ayrılmaz birer parçalarıdır. Bizim bunları ne hukuki, ne siyasi ne de ahlaki anlamda göz ardı etmeye hakkımız yok,çünkü bu olaylar Ermenilerin haklarının iadesi sürecinin genel zincirinin bir parçasıdır.

4. Ermenilere yapılan Soykırım sonucunda verilen zararların karşılanması hakkında bütünsel paket

Ermeni halkına yapılan Soykırım sonucunda Ermenilere verilmiş zararların karşılanması hakkında bütünsel paketinin ne olduğunu anlamak istiyorsak, öncelikle farklı Türk hükümetleri tarafından (**Osmanlı, Jön Türk, Kemalist**) insanlığa ve Ermenilere karşı gerçekleştirilen bütün suçları hatırlamalıyız.

Sadece sıralayalım:

–**İrkçılık, Türk milletinin üstünlüğünü savunan kibirli ideolojiler, Pantürkizmin oluşması, yayılması ve Türk çevrelerinde propaganda edilmesi.**

–**Ermenilere karşı tehcir ve Soykırım için zemin hazırlayan program ve ideolojilerin oluşturması, yayılması, propaganda edilmesi.**

–**1894 – 1923 yılları arasında Ermenilerin anayurdu(hayrenik) - Ermeni Yüksek Platosunda ve Osmanlı İmparatorluğunda Ermeni halkına Soykırım organize etmek, propaganda etmek, ön hazırlık yapmak, kışkırtmak ve gerçekleştirmek. Ermenilerin mal ve mülküne el koymak.**İki milyondan fazla Ermeninin imha edilmesi, yarım milyondan fazla Ermeninin Anayurtlarından(Hayrenik) zorla göç ettirilmesi.

– **1915** ve sonraki yıllarda Ermeniler dışında Süryani(Asuri), Rum, Arap (1920'lerden sonra Kürt) katliamları ve soykırımları gerçekleştirip onların da mülkiyetine el koymak.

– **1918** Yeni oluşan Ermenistan Cumhuriyeti'ne ve Batı Ermenistan Ermenilerine karşı saldırgan politika sürdürmek.

– **1918** Bakü Ermenilerine karşı yapılan soykırım.

– **1920** Ermenistan Cumhuriyeti'ne karşı saldırgan politikası sonucunda saldırganlığa maruz kalan tarafa yasadışı antlaşmalar (**1920 Aleksandrapol ve 1921 Moskova**) mecbur kılmak.

– **1937-38** Dersim Ermenilerine karşı yapılan katliam ve soykırım.

– **1894 – 1923, 1923 – 2014** yıllarında Ermeni medeniyet değerlerinin, tarihi-mimari yapılarının, kiliselerin, haçkarların (Haç Taşı) tahrip edilmesi.

– Ermenilerin ve bölgedeki diğer kadim halkların tarih, kültür, medeniyet v.b... başka değerlerinin sahtekarlığa kendisine mal edilmesi.

– Ermenilere yapılan Soykırımla ilgili delillerin ve tarihi gerçeklerin inkar edilmesi, soykırımı red ve inkar etme politikasının sürdürülmesi.

Bu meselesinin çözümü için oyalanıp ve tazminat sürecini uzaklaştırmak için gerçekçi olmayan teklifler (Ortak Tarih komisyonu oluşturmak vs.).

– **22 Kasım 1920** tarihinde Woodrow Wilson'un hakem kararıyla Ermenistan'a(Batı Ermenistan) verilen toprakları 94 yıldır işgal altında tutmak (Occupation).

– **1993** yılından itibaren Ermenistan(Doğu) Cumhuriyetine karşı yasadışı bir şekilde abluka uygulamak.

İnsanlığa ve Ermenilere karşı farklı Türk hükümetlerinin işlediği suç listesinin bir kısmıdır bunlar. **Azerbaycan'ın işlediği suçlar da Türkiye politikasının bir yansımasıdır.** Ancak bu konuyu başka bir yerde, başka bir fırsat olursa dile getiririz.

Bugüne kadar **1923** ve sonraki yıllarda Ermenilere karşı işlenmiş suçları neticesinde Doğu Ermenistan'a verilen zararlar hesaplanmamıştır.Fakat burada sıralanmış suçlar Ermenilere yapılan Soykırımın sonucunda Ermenilere ve Batı Ermenistan'a verilen zararların gerçek ölçülerini, bütünsel tazminat paketini işaret ediyor.

Bunu da net bir şekilde ifade edebiliriz ki gerçekleştirilmiş suç, mahkum edilmediği ve tanzimat verilmediği sürece, Ermeniler yaşamak, kalkınmak, ilerlemek için hukuki siyasi temeller sağlanmadığı sürece soykırım günümüzde de devam etmektedir diyebiliriz.

19.10.2014

Batı Ermenistan Cumhurbaşkanının Rum ve Pontus toplumuna yapılan soykırımı mahkum etmeye dair KARARNAME

Arşiv belgelerine dayanarak,

Geçmişteki tanımları göz önünde bulundurarak,

Batı Ermenistan'da Rumlar ve Pontusluların devamlı zulme uğradıklarını göz önünde bulundurarak,

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı N: 33-06/04/2015 kararnameyle ilan ediyor:

Madde 1. **1916-1923** yıllarında Batı Ermenistan'da farklı Türk hükümetleri tarafından Rumlara ve Pontuslulara karşı gerçekleştirilen katliamlarını **9 Aralık 1948** tarihinde BM Genel kurulunun kabul ettiği 'Soykırımın önlenmesi ve cezalandırılması sözleşmesinin' 2. Maddesine dayanarak mahkum ediyoruz.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

06.04.2015

Batı Ermenistan Cumhurbaşkanının Süryanilere (Asuri) yapılan Soykırımı mahkum etmeye dair KARARNAME

1919 Barış konferansındaki arşiv belgelerine dayanarak,

Asuri-Kedanilerin Mezopotamya'da devamlı zulme maruz kaldıklarına dair, geçmişteki tanımları ve delilleri göz önünde bulundurarak,

Süryani(Asuri) halkının arkeolojik mirasının yok etmeye dair delillere dayanarak,

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı N: 34-06/04/2015 kararnameyle ilan ediyor:

Madde 1. **1914-1923** yıllarında Mezopotamya’da farklı Türk hükümetleri tarafından Asuri-Keldanilere karşı gerçekleştirilen katliamların **9 Aralık 1948** tarihinde BM Genel kurulunun kabul ettiği ‘Soykırımın önlenmesi ve cezalandırılması sözleşmesinin’ 2. Maddesine dayanarak mahkum ediyoruz.

Madde 2. Asurilere ait tarihi ve kültürel arkeolojik mirasının yok edilmesini medeniyete karşı işlenen suç olarak mahkum ediyoruz.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

06.04.2015

BATI ERMENİSTAN CUMHURİYETİNİN DİL KANUNU

Kanunun içeriği ve amacı

Madde 1. İşbu kanun Batı Ermenice, Doğu Ermenice, Grabar (Klasik Ermenice), Ermenicenin lehçeleri, milli azınlıkların dilleri ve yabancı dilleri hakkında hükümler içeriyor. Bu kanun aynı zamanda toplumun sorumluluğuna dair hükümler içeriyor. Bunların içinde toplumsal ve uluslararası alanda bireylerin dil ve onun kullanımı hakkında hükümler de var. Jest ve mimikler diliyle Braille alfabesinin kullanımıyla ilgili düzenlemeler de mevcuttur.

Madde 2. Bu kanunun amacı Batı Ermenistan Cumhuriyetinde Batı Ermenice’nin yanında Doğu Ermenice, Grabar (Klasik Ermenice), milli azınlıkların dillerinin statü ve kullanımını güvence altına alınmasıdır. Kanun aynı zamanda Batı Ermenice’yi, Doğu Ermenice’yi, Grabar’ı (Klasik Ermenice), Ermenice lehçelerini ve milli azınlıkların dillerini Batı Ermenistan Cumhuriyeti’nde koruyup geliştirme amacı güdüyor.

Batı Ermenistan Cumhuriyeti’nin resmi dili

Madde 3. Ermenice-Batı Ermenice edebi dili, Batı Ermenistan Cumhuriyeti’nin resmi dilidir.

Madde 4. Batı Ermenice devletin ve toplumun birleşik dilidir. Eğitim ve günlük hayatında Batı Ermenistan Cumhuriyeti vatandaşları için Batı Ermenice kolay ulaşılabilir olmalıdır.

Madde 5. Toplumun Batı Ermeniceyi kullanımına, geliştirmeye dair görev ve sorumluluğu vardır.

Madde 6. Batı Ermenistan Cumhuriyeti’nde Batı Ermenice’yi, Doğu Ermenice’yi ve ikisinin de temelinde yatan Grapar’ı (Klasik Ermenice) araştırmak, onlara hakim olmak, kullanmak ve geliştirmek için geniş imkanlar sağlanıyor.

Milli azınlıkların dilleri

Madde 7. Milli azınlıkların dillerinin kullanımı, geliştirmesiyle ilgili devlet ve toplum özel sorumluluk taşıyorlar.

Jest ve mimikler diliyle Braille alfabesi

Madde 8. Jest ve mimikler diliyle Braille alfabesi devletin güvencesinde bulunuyorlar.

Resmi ve toplumsal faaliyetler alanlarında dilin kullanımı

Madde 9. Resmi ve toplumsal faaliyetler alanlarında kullanılan resmi edebi dil Batı Ermenicesidir.

Madde 10. Gerektiğinde devlet, tercüme yoluyla milli azınlıklar ve yabancılar için başka dillerin kullanımını sağlar.

Madde 11. Resmi ve toplumsal alanlarında kullanılan dil edebi, basit, sade ve anlaşılır olmalıdır. Dil her zaman devletin güvencesinde olmalı ve devlet dile özel özen göstermelidir. Batı Ermenice'nin düzenli gelişimini sağlamak amacıyla Eğitim bakanlığı bünyesinde 'Batı Ermenice dili koruma ve geliştirme stratejisi hazırlayan komisyon' oluşturuluyor. Batı Ermenicesi'nin temiz kullanımı için ise 'Batı Ermenice dili denetleme komisyonu' oluşturulacak.

Madde 12. Batı Ermenice dili uluslararası ilişkiler bağlamında Batı Ermenistan Cumhuriyeti'nin resmi dilidir.

Armenag Aprahamian

Batı Ermenistan Cumhuriyeti Cumhurbaşkanı

17.06.2015

BATI ERMENİSTAN CUMHURİYETİ VATANDAŞLIĞINA GEÇİŞ SÜRECİ

Burada Batı Ermenistan Ulusal Konseyi tarafından BM Yerli (Otokton) halklar hakları uzmanlık mekanizmaları çerçevesinde **2006** yılından beri gerçekleştirdiği çalışmalarını ve bunun üzerinde oluşturulan Batı Ermenistan vatandaşlık yapısını dile getirmeliyiz. Bu hukuki-siyasi temelin üzerinde, Batı Ermenistan devlet yapısı yükseliyor ve bu yapının vasıtasıyla Batı Ermenistan Ermenilerinin haklarının savunma süreci sürdürülüyor.

Batı Ermenistan Cumhuriyeti vatandaşlığı almak için gereken başvuru formunu doldurup Batı Ermenistan Cumhuriyeti yetkili kurumuna başvurmanız yeterlidir.

Başvuruyu aşağıdaki linkte doldurabilirsiniz:

<http://www.western-armenia.eu/WAP/votes/Enregistrement-fr-arm.php>,

Soruları cevaplayın, Batı Ermenistan Ermenilerinin vatandaşlık ve siyasi haklarıyla ilgili hükümleri onaylayın ve “gönderi” tıklayın.

Başvurunuzun cevabı olarak kayıt işleminizin ve vatandaşlığınızın tamamlanmasıyla ilgili e-posta mektubu alırsınız. Bu onay mektubu size Batı Ermenistan vatandaşı olarak Batı Ermenistan Milli Meclisi(Parlamento) seçimlerine, referandumlara katılma imkanı sağlıyor.

Sizin kimlik belgenizi, yani Batı Ermenistan kimliđinizi almak için

<http://www.western-armenia.eu/WAP/votes/Enregistrement-fr-arm.php>

linkten başvuru formu uygun dille indirmek, doldurmak, kimlik-vatandaşlık plastik kartının çıkarılması, sertifika hazırlaması ve uluslararası posta hizmeti için gereken ödemeyi yapmak ve aşağıdaki adrese göndermek gerekiyor.

CNA

Agence de domiciliation : 00066

RIB : 30004 00066 00010016888 67

IBAN : FR76 3000 4000 6600 0100 1688 867

BIC : BNPAFRPPMAS

RESİMLER VE HARİTALAR

Ermeni talepleri haritası

1919 yılının başlarında Paris'te Ermeni Ulusal kongresi düzenlendi. Bu kongrenin en önemli girişimlerinden biri de **Boğos Nubar Paşa** ve Avedis Aharonyan'ın başkanlığıyla **'Tüm Ermenistan temsilciliğinin'** seçilmesi ve önceden hazırlanmış bir memorandumun kabul edimesiydi. Bu memorandum **12 Şubat 1919** tarihinde Paris'te vuku bulacak Paris Barış konferansında Ermenistan'ın birleşik heyeti tarafından öne sürülecekti. Ermenistan bağımsız devletinin oluşmasının gerektiğini savunan bu memorandum, onun sınırlarıyla ilgili de fikir veriyordu. **Batı Ermenistan'ın yedi vilayetini (Trabzon da dahil)**, artık var olan Ermenistan (Doğu) Cumhuriyetini ve Kilikya'yı içeren bu harita, Birleşik Ermenistan'ın öngörülen sınırlarını belirleyecekti.

Birleşik heyet **26 Şubat 1919** tarihinde Barış Konferansı'nın 10'lar Konseyi'nde memorandumda yer alan taleplerini tekrar dile getirdi. ABD Başkanı Woodrow Wilson **17 Nisan 1919** tarihinde Ermeni heyetini kabul etti ve Ermeniler'in toprak taleplerini mümkün olduğu kadar savunacağını dile getirdi.

ԲՕԳՆՈՍ ՆՈՒԲԱՐ ՓԱՇԱ
ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՐԵՐԱՐ ԵՒ ՀՈՒՆԱԴԻՐ Հ. Բ. Ը. ՍԻՈՒԹԵԱՆ

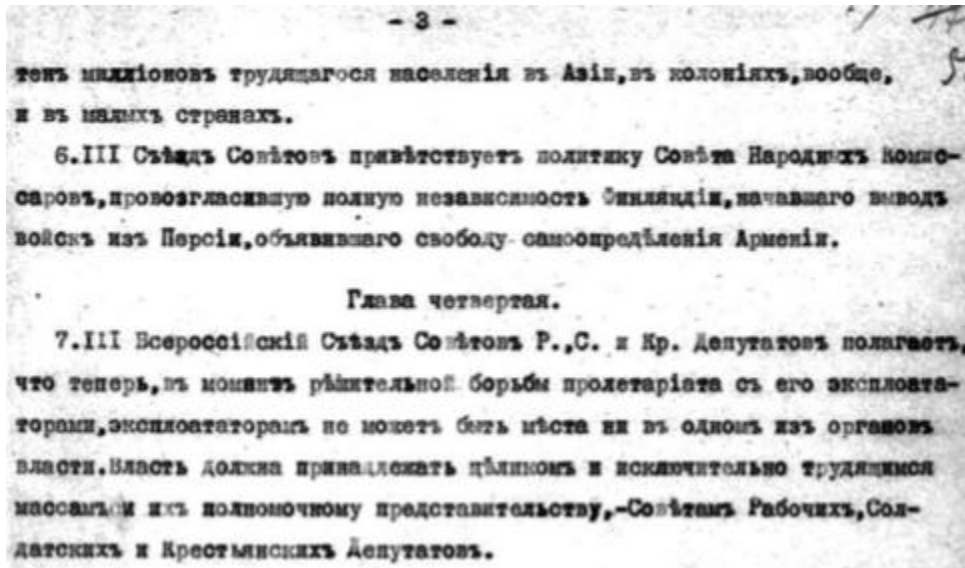
Batı Ermenistan Ulusal Konseyi Başkanı Boğos Nubar Paşa

Antranik Paşa (General)

19 Ocak 1920 tarihinde Paris konferansı, Ermenistan devletinin bağımsızlığını fiilen tanıdı. Boğos Nubar Paşa'ya ve Avedis Aharonyan'a Ermeni devletinin tanınması hakkında malumat veriliyor.

1918 Ocak 11 tarihinde "Türkiye Ermenistan'ı (Batı Ermenistan) hakkında Deklarasyon' kabul edildi. Bu bildirge Rusya, Türkiye Ermenistan'ının özerkliğini ilan etti. Halk komiserleri konseyi Rusya'nın işçi-köylü hükümetinin işgal altında bulunan 'Türkiye Ermenistan'ı (Batı Ermenistan) Ermenilerinin özgürce kendi kaderini tayin hakkı, hatta bağımsızlık haklarını savunduğunu Ermeni halkına bildirdi.

Daha sonra bu sav 10 Temmuz 1918 tarihinde SSCB Anayasasında 6. Maddesinde yer aldı.

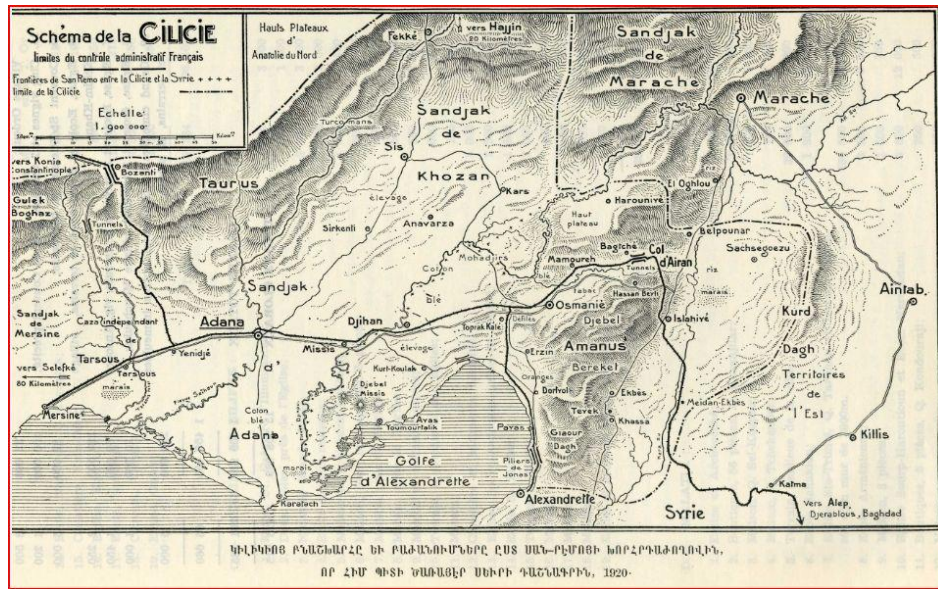
Sevr Barış Antlaşmasının katılımcıları

Türk delegasyonu Sevr Barış Antlaşmasının altına imza atıyor

ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson'un onayladığı hakem kararının haritası, **22 Kasım 1920**
 ABD 28. Başkanı Woodrow Wilson'un onayladığı hakem kararının tam adı böyledir:
 'Amerika Birleşik Devletleri Başkanının Türkiye ile Ermenistan arasındaki sınır sorununun
 çözümlenmesine ve bununla birlikte Ermenistan'ın deniz ulaşımı ve sözü geçen sınırlara
 bitişik Türk topraklarının herhangi bir bölümünün askerden arındırılmasını şart
 koşabileceğine dair' **tahkim kararı**.

Kilikya haritası

**Batı Ermenistan Ermenileri ve Batı Ermenistan haklarının savunmasına yönelik
Hukuki-Siyasi birleşik paket**

**Արեւմտյան Հայաստանի հայերի եւ Արեւմտյան Հայաստանի
իրավունքների պաշտպանության իրավական-քաղաքական
միասնական փաթեթ (Փաստաթղթերի ժողովածու)**

2017

**«Նոյյան Տապան Հովհինգի» հրատարակչություն
Խմբագիր՝ Գայանե Առաքելյան
Համակարգչային ձեւավորումը՝ Դիանա Գրիգորյանի
Տպագրությունը՝ օֆսեթ, չափսը՝ 14.8X21, թուղթը՝ օֆսեթ, 70գ.,
ծավալը՝ 5 մամուլ:**

**«Նոյյան Տապան» տպագրատուն
ՀՀ, Երեւան 0009, Բսահակյան 28
Հեռ.՝ (+374 60) 27 64 62
Էլ. փոստ՝ contact@nt.am,**

URL: www.nt.am